

HANDLINGSPLAN FOR ELDREOMSORGEN

Sluttrapport for Møre og Romsdal

Fylkesmannen og Fylkeslegen i Møre og Romsdal
Januar 2003

Organisering av arbeidet med handlingsplanen i Møre og Romsdal

Styringsgruppe:	Sissel Tho, avdelingsdirektør, Fylkesmannen i Møre og Romsdal Egil Storås, fylkeslege, Fylkeslegen i Møre og Romsdal Marit Heggstad, avdelingsdirektør, Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Prosjektleder:	Heidrunn Avdem, Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Prosjektmedarbeidarar:	Vigdis Halle, Fylkesmannen i Møre og Romsdal Lillian Kjøl, Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Arbeidsgruppe:	Marie Eide, fylkessjukepleiar, Fylkeslegen i Møre og Romsdal Tone Brunvoll, rådgivar, Fylkesmannen i Møre og Romsdal Frank Madsøy, rådgivar, Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Referansegruppe:	Knut Bere, ordførar, Volda kommune Berit Tafjord, styrar, Sunndal helsetun, Sunndal kommune Gunn Faksvåg, ergoterapeut, Molde kommune Håvard Heggdal, overlege, Fylkesjukehuset i Molde Kjersti Wogn Henriksen, psykolog, alderspsykiatrisk avdeling, fylkessjukehuset i Molde Rikard Olsvik, leiar for det fylkeskommunale eldrerådet Anne Mari Mordal, hjelpepleiar, Molde kommune Målfrid Nordhaug, diakon, Møre bispedømeråd Olaug Kadio, plan og næringsssjef, Tingvoll kommune Marit Botnen, pleie- og omsorgsleiar, Ulstein kommune Bjarne Sandvik, planleggjar, Kristiansund kommune Torbjørn Kvernberg, kommunlege, Fræna kommune Bernt Westad, rådmann, Sula kommune Gunnar Bendixen, KS Møre og Romsdal

UTGITT AV:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkeslegen i Møre og Romsdal
Fylkeshuset
6404 MOLDE

LAYOUT OG GRAFISK PRODUKSJON:

Fylkesmannen i M & R / EKH-trykk as, Molde

Foto på forsida: Eide omsorgssenter, Eide

INNHALD

	Side
DEL I	
1. INNLEIING	2
2. SAMANDRAG	3
3. STATUS FOR KOMMUNANE I MØRE OG ROMSDAL	4
3.1 Demografisk utvikling	4
3.2 Personelldekning	6
3.3 Utbygging – fordeling av investeringstilskotta	9
3.4 Utvikling av tenestetilbodet	11
3.5 Eineromsdekning	16
3.6 Andre kvalitetsfaktorar	19
4. KOMMUNEØKONOMI	19
5. VURDERING AV RESULTATET AV HANDLINGSPLAN FOR ELDREOMSORGEN	20
5.1 Synspunkt frå kommunane	20
5.2 Synspunkt frå referansegruppa	22
5.3 Fylkeslegen og fylkesmannen si vurdering	24
6. UTFORDRINGAR FRAMOVER	25
DEL II	27
UTVIKLINGA I KVAR ENKELT AV KOMMUNANE I MØRE OG ROMSDAL	27
DEL III	
VEDLEGG	

1. INNLEIING

Rapporten frå Møre og Romsdal oppsummerer resultatet av "Handlingsplan for eldreomsorgen" for kommunane og samanliknar resultatet frå Møre og Romsdal med landet elles. Rapporten er ei tilbakemelding med informasjon til kommunar, til politikarar, eldreråd, administrasjon og brukarar/tilsette i helse- og sosialsektoren. Vidare er rapporten ei tilbakemelding til Sosialdepartementet, Sosial- og helsedirektoratet, til Kommunal- og regionaldepartementet og Husbanken.

(Sjå SHD si heimeside <http://odin.dep.no/shd/proj/eldre>).

Eldreomsorga var på nittitalet kome i utakt med ein sterk vekst i talet på eldre med behov for pleie- og omsorgstenester. Det var blitt fleire eldre og kravet til kvalitet i tenestene var auka på same måte som velstandsutviklinga elles i samfunnet.

Handlingsplan for eldreomsorgen blei sett i gang i 1998 som eit krafttak over fire år for å sette kommunane i stand til å halde tritt med eit auka behov for tenester.

I Stortingsmelding nr. 50 (1996-1997) ga Stortinget mål for utviklinga av pleie- og omsorgstenestene:

- å gje den einskilde tryggleik for naudsynte pleie- og omsorgstenester etter behov
- å styrke mengda og kvaliteten på tenestene
- å utvikle heilskaplege og fleksible tenestetilbod
- å gje likeverdige tilbod utan omsyn til bustad, inntekt og andre ressursar
- å gje større rom for brukarmedverknad og personlege val i den daglege omsorga

Stortingsmelding nr 50 (1996-97) la opp til å bygge 24.400 sjukeheims plassar og omsorgsbustader i kommunane. Behovet for personell var berekna til 12000 nye årsverk i pleie- og omsorgstenesta. Stortinget løyvde 30 milliardar kroner i øyremerka midlar for styrking av pleie- og omsorgstenesta. Kommunane laga sin eigen handlingsplan for eldreomsorga som kvart år vart rullert. Handlingsplanane danna saman med informasjon frå budsjett, økonomiplan, rekneskap og SSB, grunnlag for utbetaling av driftstilskott til kommunane.

Seinare er handlingsplanen utvida med 9000 + 2000 + 3000 einingar, som til saman gjev 38.400 omsorgsbustader og sjukeheims plassar til kommunane. Omsorgsbustadene og sjukeheims plassane er gått med til å erstatte fleirsengsrom med einerom, erstatte ueigna alders- og sjukeheimar med nybygg og gje rom for naudsynt kapasitetsvekst.

Kommunane har langt på veg innfridd forventningane frå Stortinget om å styrke eldreomsorga. I all hovudsak er planen gjennomført når det gjeld å styrke personellsida og bygge ut omsorgsbustader og sjukeheims plassar. Alle byggeprosjekta skal vera ferdige innan 2005.

Etter handlingsplanen vil det framleis vere store utfordringar i eldreomsorga. I tida som kjem vil det bli sett fokus på å styrka kvaliteten på tenestene og å sikre brukarane større medverknad ved utforminga

av tenestetilbodet. Regjeringa vil våren 2003 legge fram ei Stortingsmelding som m.a. vil innehalde det nye utviklingsprogrammet for kvalitet i omsorgstenestene.

Fylkesmannen og Fylkeslegen har hatt ansvaret for å rettleie kommunane i arbeidet med handlingsplan for eldreomsorgen og å følgje utviklinga i kommunane. I praksis vil det seie å fylgje med i prosessen kommunane har hatt for å planleggje og å byggje ut føremålstenlege institusjons- og butilbod til pleie- og omsorgstrengande. Kommunane har kvart år rapportert om aktivitetsauke innan pleie- og omsorgstenesta. Ei rettesnor for arbeidet har vore at kommunane skulle få eit pleie- og omsorgstilbod som passa dei lokale tilhøva.

I utbyggingssaker har Fylkesmannen i samarbeid med Fylkeslegen gjort prioriteringar av byggesøknader innanfor dei økonomiske rammene Husbanken disponerer for kommunane i Møre og Romsdal.

2. SAMANDRAG

Handlingsplan for eldreomsorga har gjeve over 1000 nye årsverk i pleie- og omsorgstenesta og den vil gje i alt 2544 nye eller nyrenoverte plassar i eldreomsorga i Møre og Romsdal. Handlingsplanen har utløyst statlege tilskott på tils. 2,6 milliardar kroner. Resultatet kan oppsummerast slik:

- Dekningsgraden for plass i institusjon/omsorgsbustad pr. 100 innb. 80 + vil auke frå 31 % i 1997 til 36 % i 2005. Vi får denne auken til trass for at det både er ein sterk vekst i talet på eldre og at det er mange dobbeltrom som blir bygt om til einsengsrom.
- Dekningsgraden på plassar i sjukeheim aukar frå 17 % til 19 % i det same tidsrommet. Den tilsvarande utviklinga for omsorgsbustader er frå 4 % til 14 %. Dekningsgraden i talet på aldersheimsplassar går ned frå 10 % - 3 % i perioden. Aldersheimane blir altså i stor grad avvikla i denne perioden.
- Alle kommunane vil etter handlingsplanen ha ein svært stor del av institusjonstilbodet sitt i einerom. Kommunane bør difor vera godt rusta til å møte kravet i den nye kvalitetsforskriften om at alle som ønskjer det skal få einerom.
- Handlingsplanen har utjamna nivåforskjellane mellom kommunane. Ein svært stor del av kommunane vil ha ein dekningsgrad mellom 30 % – 50 %. Dette tilseier at eldreomsorga har høg prioritet i kommunane her i fylket.

Ved dette årskiftet er den største utfordringa knytt til korleis kommunane skal få vedteke budsjett for neste år utan at den styrkinga som er gjennomført i handlingsplanperioden blir svekka.

Tilskota i handlingsplanen har sett bygging av plassar i sjukeheimar og i omsorgsbustader i fokus. Det er viktig at vi framover ser dei ulike tiltaka i eldreomsorga i samanheng. Ei framtidsretta eldreomsorg krev at eldre først og fremst skal få bu i eigne heimar så lenge som mogleg. Vi må også unngå at det blir for sterkt press mot dei nye plassane i institusjonar og omsorgsbustader. Begge desse formåla krev at heimetenesta blir utvikla vidare og at forebyggjande tiltak som ulike tilbod i dagsenter og liknande blir prioritert.

3. STATUS FOR KOMMUNANE I MØRE OG ROMSDAL

I dette kapittelet vil vi gjere greie for den demografiske utviklinga i talet på eldre og sjå på utviklinga når det gjeld bygging av omsorgsbustader og sjukeheims plassar. Likeeins vil vi sjå på utviklinga innan tenestetilbodet i pleie- og omsorgssektoren og i talet på tilsette. Kva var stoda i Møre og Romsdal før utbygginga og korleis blir det i 2005?

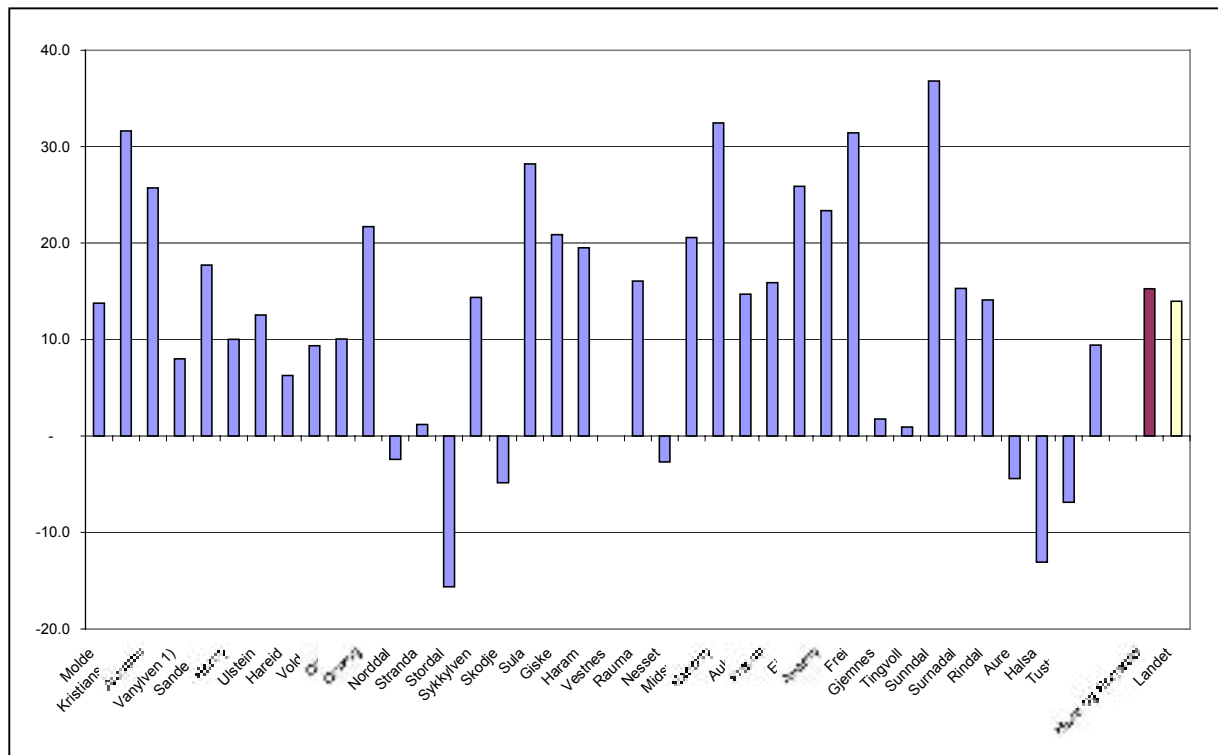
3.1. Demografisk utvikling

Tabell 1 viser at talet på personar over 80 år aukar med 15,3% i gjennomsnitt her i fylket fram mot 2005. Dette er 1,3 % meir enn landsgjennomsnittet. Ein skal merke seg at det er store skilnader mellom kommunane:

- 17 har ein vekst som er sterkare enn gjennomsnittet
- 14 har ein lavare vekst
- 7 har ein faktisk nedgang i talet på eldre i denne perioden.

Det er og store skilnader mellom kommunane når det gjeld samansetjinga av gruppa 80 +. I ein del kommunar er det t.d. relativt langt fleire som er over 90 år enn gjennomsnittet. Slike variasjonar kjem ikkje fram i tabellane her. Dei ulike skilnadene i den demografiske utviklinga gjev ulike utfordringar for kommunane når det gjeld planlegging av den framtidige eldreomsorga.

Figur 1: Prognose for prosentvis auke i eldre over 80 år i perioden 1997 - 2005

Tabell 1: Kommuneoversikt eldre 80+ (1997-2001-2005)

Kommune	Tal på personar 80+ 31.12.97	Tal på personar 80+ 31.12.01	Prognose 80+ 2005 ¹	Prognose for prosentvis endring 1997 - 2005
Molde	988	1 134	1 124	13.8
Kristiansund	765	873	1 007	31.6
Ålesund	1 442	1 634	1 813	25.7
Vanylven ²	212	256	229	8.0
Sande ²	158	147	186	17.7
Herøy	359	381	395	10.0
Ulstein	215	237	242	12.6
Hareid	207	235	220	6.3
Volda	416	463	455	9.4
Ørsta	517	570	569	10.1
Ørskog	106	114	129	21.7
Norddal	166	173	162	-2.4
Stranda	253	263	256	1.2
Stordal	64	59	54	-15.6
Sykkylven	299	339	342	14.4
Skodje	124	125	118	-4.8
Sula	241	308	309	28.2
Giske	230	264	278	20.9
Haram	410	487	490	19.5
Vestnes	328	334	328	-
Rauma	423	493	491	16.1
Neset	222	204	216	-2.7
Midsund	102	128	123	20.6
Sandøy	77	86	102	32.5
Aukra	143	162	164	14.7
Fræna	358	400	415	15.9
Eide	112	135	141	25.9
Averøy	248	299	306	23.4
Frei	105	112	138	31.4
Gjemnes	172	171	175	1.7
Tingvoll	214	217	216	0.9
Sunndal	307	378	420	36.8
Surnadal	359	390	414	15.3
Rindal	156	174	178	14.1
Aure	182	181	174	-4.4
Halsa	153	133	133	-13.1
Tustna	73	68	68	-6.8
Smøla	138	154	151	9.4
Møre og Romsdal	11 044	12 281	12 731	15.3
Landet	184 413	201 459	210 176	14.0

¹ Prognose SSB. 1999. Alt MMMM² Justeringa av Åram mellom Sande og Vanylven er ikkje teke inn i prognosen.

3.2 Personelldekning

Tilskott til opptrapping av drifta i pleie- og omsorgstenesta, "omsorgstenestetilskottet" var eit viktig virkemiddel i handlingsplanen. I perioden 1998 til 2001 auka tilskotta til drift av omsorgstenestene på landsbasis frå 500 millionar kroner til 3,7 milliardar kroner. Dei samla utgiftene i kommunane til pleie- og omsorgstenester auka samstundes frå 29 milliardar i 1997 til 38,5 milliardar kroner.

Omsorgstenestetilskottet vart opptrappa kvart år fram til 2001. I 1997 var tilskottet for fylket 29 millionar kroner mot vel 200 millionar kroner i 2001, altså ein auke på vel 170 millionar. Den samla tilskotssummen for åra 1998 – 2001 utgjør bortimot 540 millionar. Omsorgstenestetilskottet var øyremerka og det var stilt krav til kommunane om at :

....."økningen i de øremerkede midlene i sin helhet nyttes til å etablere nye tiltak og skape reell vekst i tråd med formålet for tilskuddene."

Kommunane har rapportert årleg om korleis tilskottet har vore disponert og fylkesmannen har saman med fylkeslegen kontrollert desse rapportane. Tabellen nedanfor viser korleis personellutviklinga i pleie- og omsorgstenesta har vore fram til og med 2001.

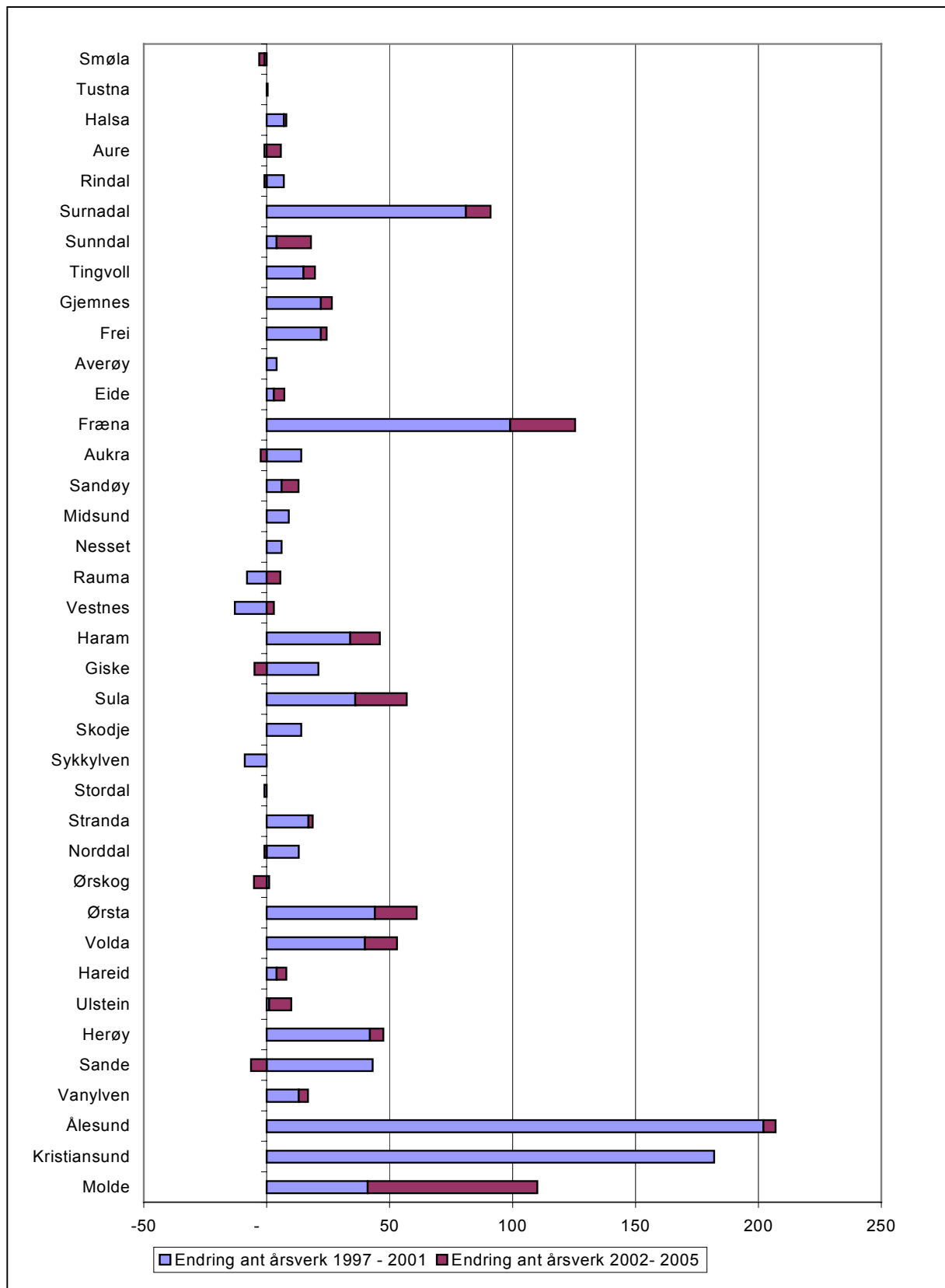
Ørstaheimen i Ørsta kommune

Tabell 2: Personellutviklinga i pleie- og omsorgstenesta 1997 - 2001

Kommune	Årsverk PLO	Årsverk PLO	Endring ant årsverk 97 - 02	Prosentvis endring 97 - 02	Deknings-grad	
	31.12.97	31.12.01			pr. 100 80+	pr. 100 80+
					1997	2001
Molde	436	477	41	9	44	42
Kristiansund	255	437	182	71	33	50
Ålesund	638	840	202	32	44	51
Vanylven	69	82	13	19	33	32
Sande	51	94	43	84	32	64
Herøy	125	167	42	34	35	44
Ulstein	110	111	1	1	51	47
Hareid	90	94	4	4	43	40
Volda	135	175	40	30	32	38
Ørsta	168	212	44	26	32	37
Ørskog	86	87	1	1	81	76
Norddal	70	83	13	19	42	48
Stranda	92	109	17	18	36	41
Stordal	28	27	-1	-4	44	46
Sykkylven	112	103	-9	-8	37	30
Skodje	60	74	14	23	48	59
Sula	111	147	36	32	46	48
Giske	106	127	21	20	46	48
Haram	162	196	34	21	40	40
Vestnes	351	338	-13	-4	107	101
Rauma	192	184	-8	-4	45	37
Nesset	86	92	6	7	39	45
Midsund	56	65	9	16	55	51
Sandøy	40	46	6	15	52	53
Aukra	72	86	14	19	50	53
Fræna	134	233	99	74	37	58
Eide	54	57	3	6	48	42
Averøy	115	119	4	3	46	40
Frei	67	89	22	33	64	79
Gjemnes	59	81	22	37	34	47
Tingvoll	79	94	15	19	37	43
Sunndal	197	201	4	2	64	53
Surnadal	102	183	81	79	28	47
Rindal	59	66	7	12	38	38
Aure	77	76	-1	-1	42	42
Halsa	51	58	7	14	33	44
Tustna	25	25	-	-	34	37
Smøla	67	66	-1	-1	49	43
Møre og Romsdal	4 787	5 801	1 014	21	43	47
Landet	79 435	92 553	13 118	17	43	46

Tabellen viser at talet på årsverk auka med 1014 frå 1997 til 2001. Dette er ein auke på ca. 21 %. Dette er ein vekst som er 4 prosentpoeng større enn landsgjennomsnittet.

Figur 2: Endring i årsverk pleie- og omsorgstenesta 1997- 2001, 2002- 2005 ³

³ Prognose 2005.

Figur 2, samt i tabell 2 i del III, framstiller også tal for personellveksten fram mot år 2005. Dette er tal som kommunane rapporterte om i januar 2001. Det må altså sjåast som eit anslag for eit forventa behov. Kommunane i Møre og Romsdal kom da til at det samla er behov for å auke personellet med totalt 226 årsverk fram til 2005.

Nokre av kommunane i tabellen har ein urealistisk høg personellvekst. Dette kjem fram fordi det er gjennomført organisatoriske endringar som medfører at fleire grupper personell er vorte registrerte i pleie- og omsorg enn tidlegare. Den reelle auken i talet på årsverk er såleis ikkje så sterk som tabellen ovanfor viser. Personellveksten har vore nøye vurdert kvart år i planperioden, og vi har konkludert med at den har stått i eit rimeleg forhold til dei forventningane som var stilt til omsorgstenestetilskottet. Alle kommunane har dermed fått utbetalt fullt tilskott i planperioden.

I planperioden har fylkesmannen også disponert kr. 56 720 000 i skjønntilskott. Dette tilskottet skulle også styrke drifta og var i fyrste rekke meint for kommunar med svak økonomi og som i tillegg hadde:

- Særleg lågt nivå på tenestene i pleie- og omsorgssektoren
- Særleg behov for kompetanseheving av personell
- Gjennomført større utbygging av sjukeheimplassar og omsorgsbustader tidlegare.

Dette tilskottet har vore fordelt til omlag halvparten av kommunane i fylket.

Frå 2002 er omsorgstenestetilskottet lagt inn i rammetilskottet til kommunane.

I Stortingsmelding 31 "Avslutning av handlingsplan for eldreomsorgen" heiter det:

"Årsverksveksten i pleie- og omsorgstjenesten har vært helt nødvendig og må fortsette de nærmeste årene. Det resultatet som er oppnådd i handlingsplanperioden må derfor videreføres ved hjelp av ordinære statlige virkemidler."

3.3 Utbygging – fordeling av investeringstilskotta

Tilskott til bygging av sjukeheimplassar og omsorgsbustader har vore det mest sentrale virkemidlet i handlingplan for eldreomsorga. Etter dei nye vedtaka i Stortinget, er det gjeve finansiering av i alt 38 400 plassar i sjukeheimar eller i omsorgsbustader. Møre og Romsdal har fått 2544 av desse plassane – dvs. 6,5 %. Grovt rekna gjev dette ei statleg overføring til kommunane på godt over to milliardar kroner. Sidan finansieringsramma har vorte utvida, har vi også fått ei forskyving i tidsperspektivet for gjennomføring fram t.o.m. 2005.

Investeringstilskotta har gått både til

- å erstatte gamle bygningar med nye
- å bygge om fleirsengsrom til enkeltrom
- å etablere nye tilbod og dermed utvide kapasiteten

Mange av utbyggingsprosjekta har innslag av alle desse formåla. Etter ein gjennomgang av alle søknadene i 2001 gjorde vi eit anslag på at om lag 31 % gjaldt kapasitetsauke, 42 % utskifting av fleirsengsrom og 27 % utskifting av gammal bygningsmasse.

Kommunane hadde i starten av handlingsplanen ulike behov for utbygging og aktiviteten har variert mellom kommunane. Alle har gjennomført ei eller fleire utbyggingar i planperioden og har såleis fått del i investeringstilskotta. Nedanfor følgjer ei oversikt som både viser korleis tilskotta til utbygging er fordelt mellom kommunane og fordelinga mellom omsorgsbustader og sjukeheimplassar. Del 2 i rapporten gjev konkret informasjon om kva slags prosjekt som er finansiert i kvar kommune.

Tabell 3: Fordeling investeringstilskot i perioden 1998 – 2002

Kommune	Sjukeheim	Omsorgsbustad	Sum tilsagn og tilrådde einingar 01.01.98 - 31.12.02
Molde	133	106	239
Kristiansund	83	78	161
Ålesund	161	173	334
Vanylven	8	21	29
Sande	17	34	51
Herøy	7	48	55
Ulstein	42	15	57
Hareid	57	5	62
Volda	76	56	132
Ørsta	70	51	121
Ørskog	36	0	36
Norrdal	10	10	20
Stranda	35	39	74
Stordal	15	6	21
Sykkylven	26	76	102
Skodje	40	6	46
Sula	0	73	73
Giske	8	41	49
Haram	50	67	117
Vestnes	31	24	55
Rauma	30	30	60
Nesset	12	0	12
Midsund	21	16	37
Sandøy	6	6	12
Aukra	8	4	12
Fræna	68	28	96
Eide	24	8	32
Averøy	40	28	68
Frei	0	6	6
Gjemnes	0	24	24
Tingvoll	45	20	65
Sunndal	65	33	98
Surnadal	16	28	44
Rindal	21	20	41
Aure	12	20	32
Halsa	6	20	26
Tustna	0	13	13
Smøla	32	0	32
SUM einingar	1311	1233	2544

3.4 Utvikling av tenestetilbodet

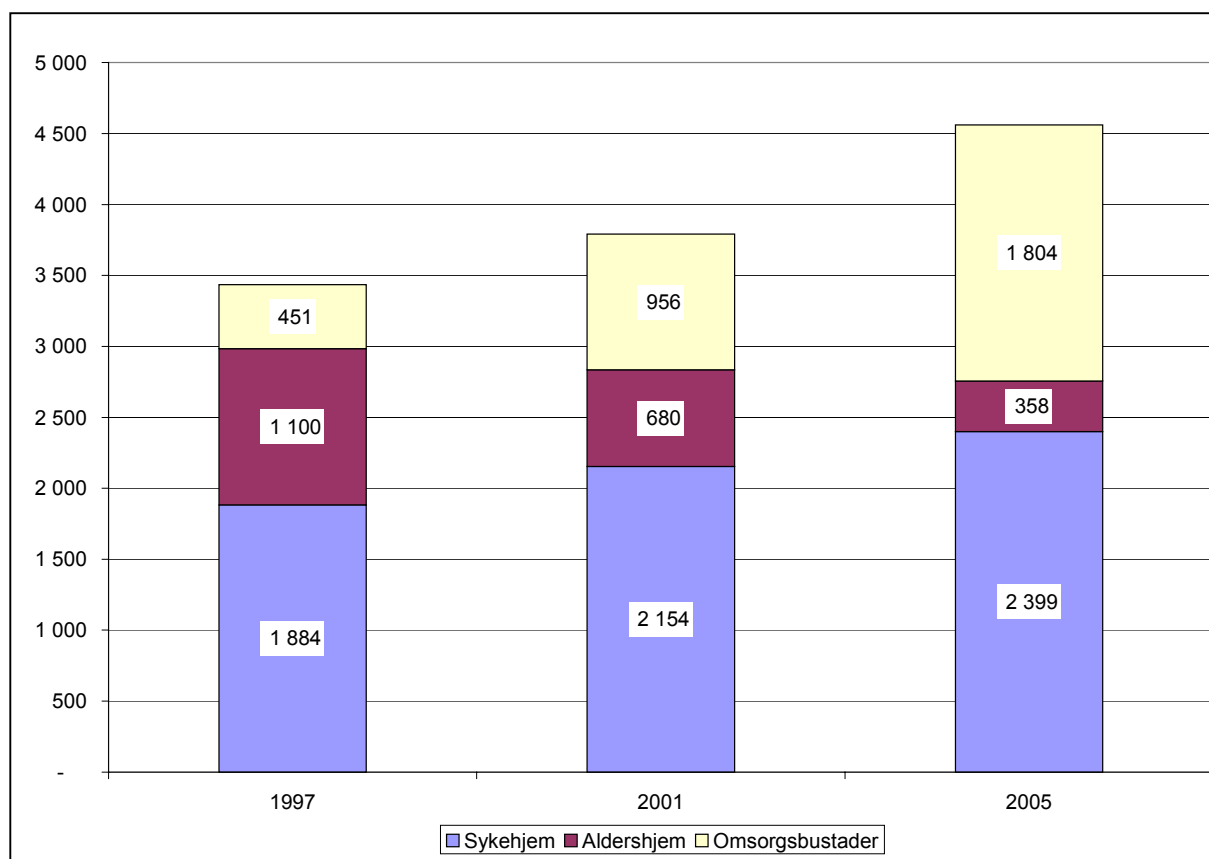
Handlingsplan for eldreomsorgen skulle både auke kapasiteten i eldreomsorgen og gje kommunane eit meir moderne tenestetilbod. Stortingsmelding 50 hadde undertittelen *”trygghet – respekt – kvalitet”* og det var tverrpolitisk semje i Stortinget om at

”Et hovedmål er at eldre skal kunne bo i sine egne hjem så lenge som mulig.”

I forhold til dette målet var det sentralt å nytte verkemiddel som både kunne utvikle heimetenesta og styrke boligstandarden både i tilrettelagte omsorgsbustader og gjennom å få betre bustandard i institusjonane.

Figur 3 framstiller korleis utbyggingane vil endre tenestetilbodet i kommunane.

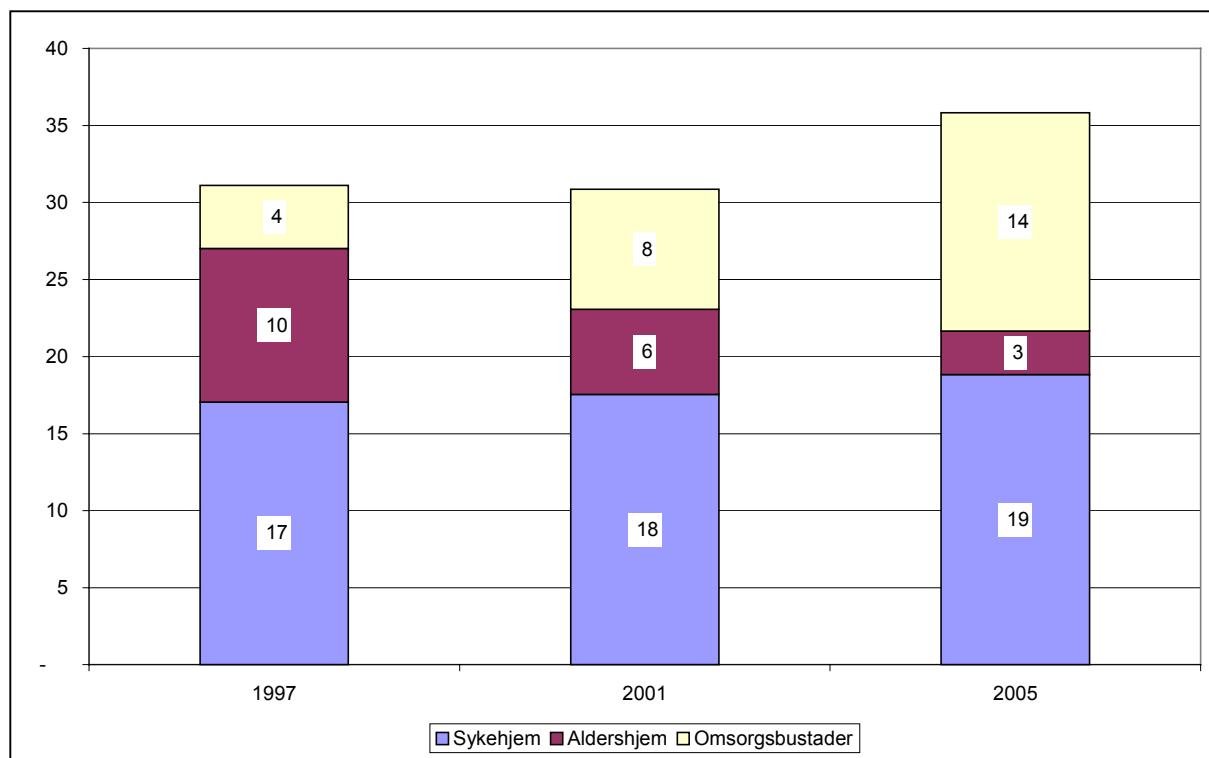
Figur 3: Samla tal på plassar i institusjon og omsorgsbustader 1997-2001-2005

Vi ser altså at det totale talet på plassar i sjukeheim, aldersheim og omsorgsbustad aukar med 1156 i perioden. Vi får 514 fleire sjukeheimplassar og 1392 fleire omsorgsbustader. Talet på aldersheimsplassar blir redusert med 742.

Figur 4 framstiller korleis endringane som følgje av utbyggingane slår ut i forhold til den forventa utviklinga av talet på personar over 80 år.

Figur 4: Dekningsgrad fordelt pr. 100 innb. 80+ 1997-2001-2005

Den samla dekningsgraden for plass i institusjon/omsorgsbustad pr. 100 innb. 80 + vil auke frå 31 % i 1997 til 36 % i 2005. Dekningsgraden i sjukeheim aukar frå 17 % til 19 % i det same tidsrommet. Den tilsvarende utviklinga for omsorgsbustader er frå 4 % til 14 %. Dekningsgraden i talet på aldersheimsplassar går ned frå 10 % - 3 % i perioden.

Tabell 4 gjev ei kommunevis oversikt over korleis det totale talet på plassar endrar seg og korleis den tilsvarende dekningsgraden pr. 100 80 + endrar seg. Figur 5 framstiller den forventa utviklinga av dekningsgraden frå 1997 - 2005.

Kommunearka i del II framstiller den detaljerte endringa i tenestetilbodet i kvar enkelt kommune.

Figur 6 framstiller den forventa dekningsgraden i 2005 fordelt mellom plassar i sjukeheim, aldersheim og omsorgsbustader.

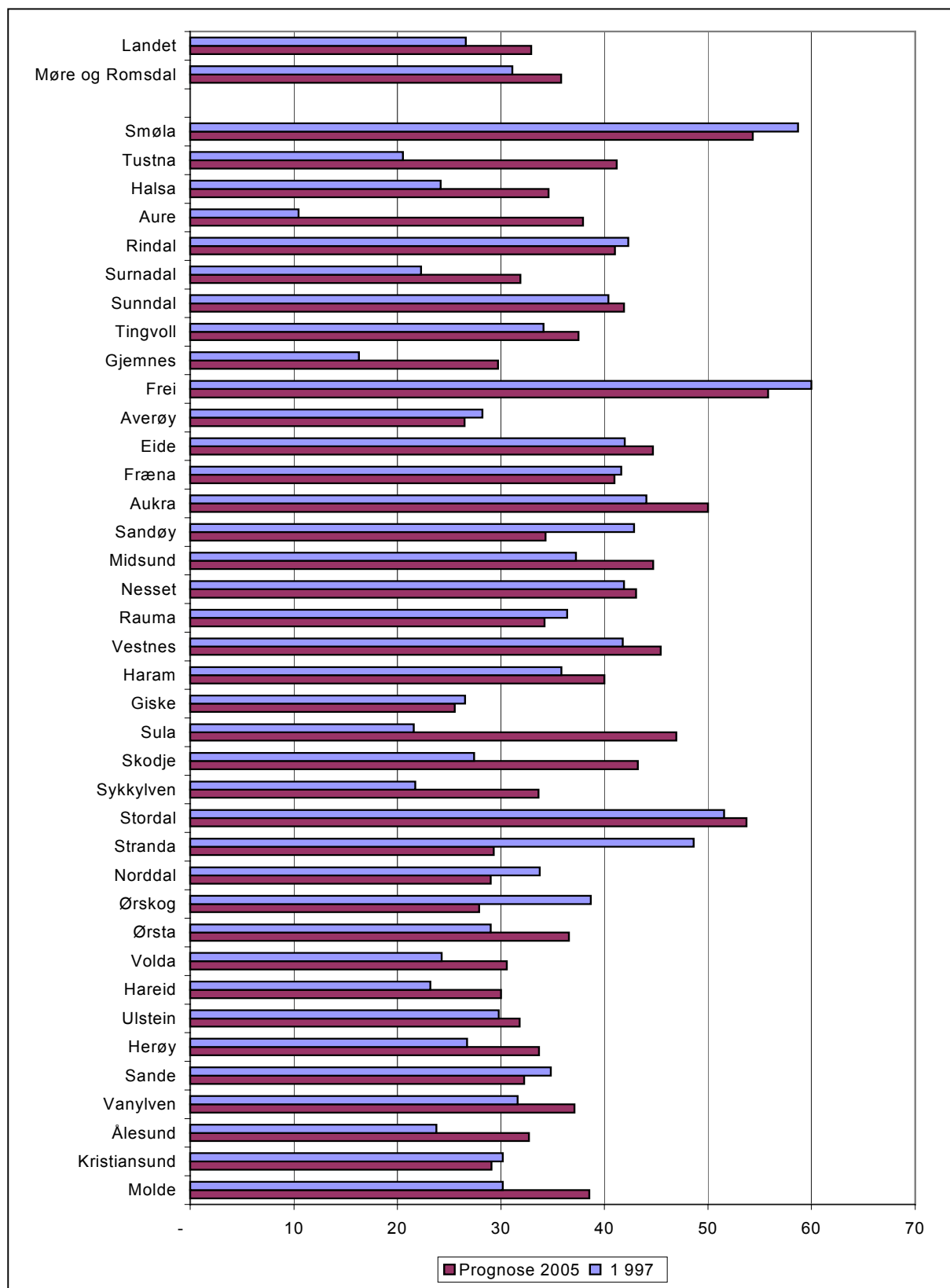
Tabell 4: Dekningsgrad og tal på institusjonsplassar og omsorgsbustader - 1997- 2005

Kommune	Talet på plassar institusjon og omsorgsbustader ⁴		Dekningsgrad pr. 100 80+	
	1 997	Prognose 2005	1997	Prognose 2005
Molde	298	433	30	39
Kristiansund	231	293	30	29
Ålesund	343	593	24	33
Vanylven	67	85	32	37
Sande	55	60	35	32
Herøy	96	133	27	34
Ulstein	64	77	30	32
Hareid	48	66	23	30
Volda	101	139	24	31
Ørsta	150	208	29	37
Ørskog	41	36	39	28
Norddal	56	45	34	28
Stranda	123	75	49	29
Stordal	33	29	52	54
Sykkylven	65	115	22	34
Skodje	34	50	27	42
Sula	52	145	22	47
Giske	61	110	27	40
Haram	147	196	36	40
Vestnes	137	149	42	45
Rauma	154	168	36	34
Nesset	93	93	42	43
Midsund	38	55	37	45
Sandøy	33	35	43	34
Aukra	63	82	44	50
Fræna	149	170	42	41
Eide	47	63	42	45
Averøy	70	81	28	26
Frei	63	77	60	56
Gjemnes	28	52	16	30
Tingvoll	73	81	34	38
Sunndal	124	170	40	40
Surnadal	80	132	22	32
Rindal	66	73	42	41
Aure	19	66	10	38
Halsa	37	46	24	35
Tustna	15	28	21	41
Smøla	81	82	59	54
Møre og Romsdal	3 435	4 591	31	36
Landet	49 085	69 200	27	33

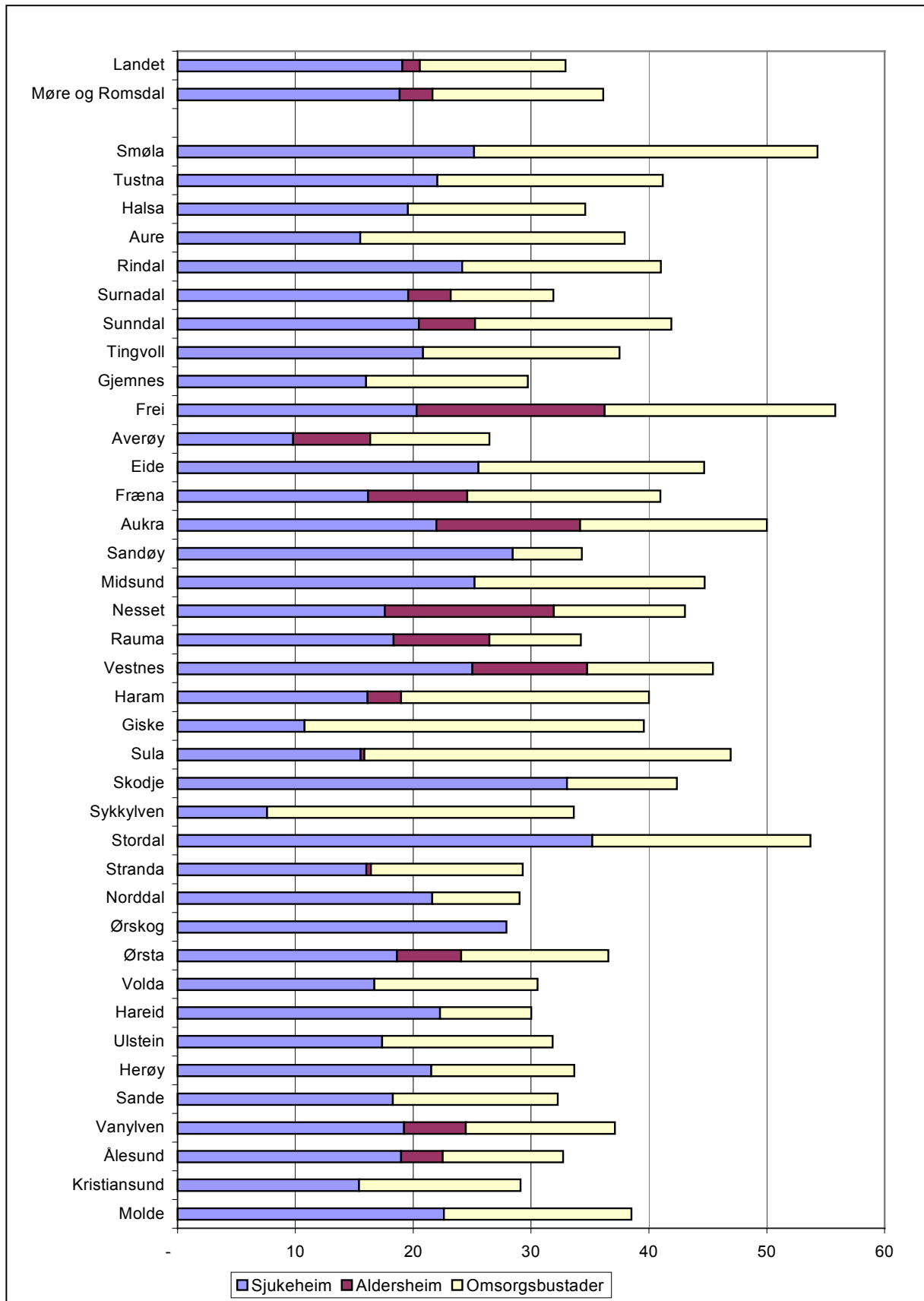
⁴ Institusjonsplassar er alle plassar i aldersheimar og sjukeheimar

Omsorgsbustader er alle som er bygt etter 1994 (dvs. at alle tilrettelagte bustader som var bygt før, kjem i tillegg!)

Figur 5: Samla dekningsgrad 1997 – 2005

Figur 6: Dekningsgrad fordelt pr. 100 innb. 80+ i 2005

Tabellane og figurane i dette avsnittet framstiller altså dei endringane i tenestetilbodet som vi forventar at denne utbygginga vil gje. Viktige tendensar er:

- I 1997 varierte dekningsgraden mellom 10 % og 60 %.
20 av kommunane, dvs. 53 %, hadde ein dekningsgrad mellom 30 – 50 %.
- I 2005 vil dekningsgraden variere frå 28 % til 56 %.
28 av kommunane, dvs. 74 %, får ein dekningsgrad mellom 30 og 50 %.
- Etter 2005 vil alle kommunar i fylket altså ha både sjukeheimplassar og omsorgsbustader, men det er berre 14 av kommunane som vil ha aldersheimplassar.
I 1997 hadde 29 av kommunane aldersheimplassar.

Når handlingsplanen er gjennomført, har vi fått ei utjamning av dei ekstreme skilnadene mellom kommunar med svært høg og svært lav dekningsgrad. $\frac{3}{4}$ delar av kommunane vil ha ein dekningsgrad mellom 30 og 50 % og det har vorte langt fleire kommunar som har kome opp på dette nivået enn det var før. Viktige tendensar er elles at :

- Det blir 510 fleire sjukeheimplassar
- Det blir 1384 fleire omsorgsbustader
- Det blir 742 færre aldersheimplassar.

3.5 Eineromsdekning

Frå ulike hald har det i lang tid vore reist krav om at alle brukarane i eldreomsorga må kunne få disponere eit rom for seg sjølv. I Handlingsplanen var det difor lagt opp til at så mange som 6000 av de nye plassane på landsbasis skulle dekke behovet for å gjera om fleirsengsrom til einerom. Frå den 01.03.03 vil den nye forskrifta om kvalitet i pleie- og omsorgstenesta trå i kraft. I § 3 om "Oppgaver og innhold i tjenestene" er

- "Tilbud om enerom for langtidsopphold til de som ønsker det"

teke inn som eit av dei krava tenestene skal sikre for å dekke brukarane sine grunnleggande behov. Tabell 7 framstiller kor stor del av dei samla plassane som er einerom og korleis dette vil endre seg når handlingsplanen er gjennomført.

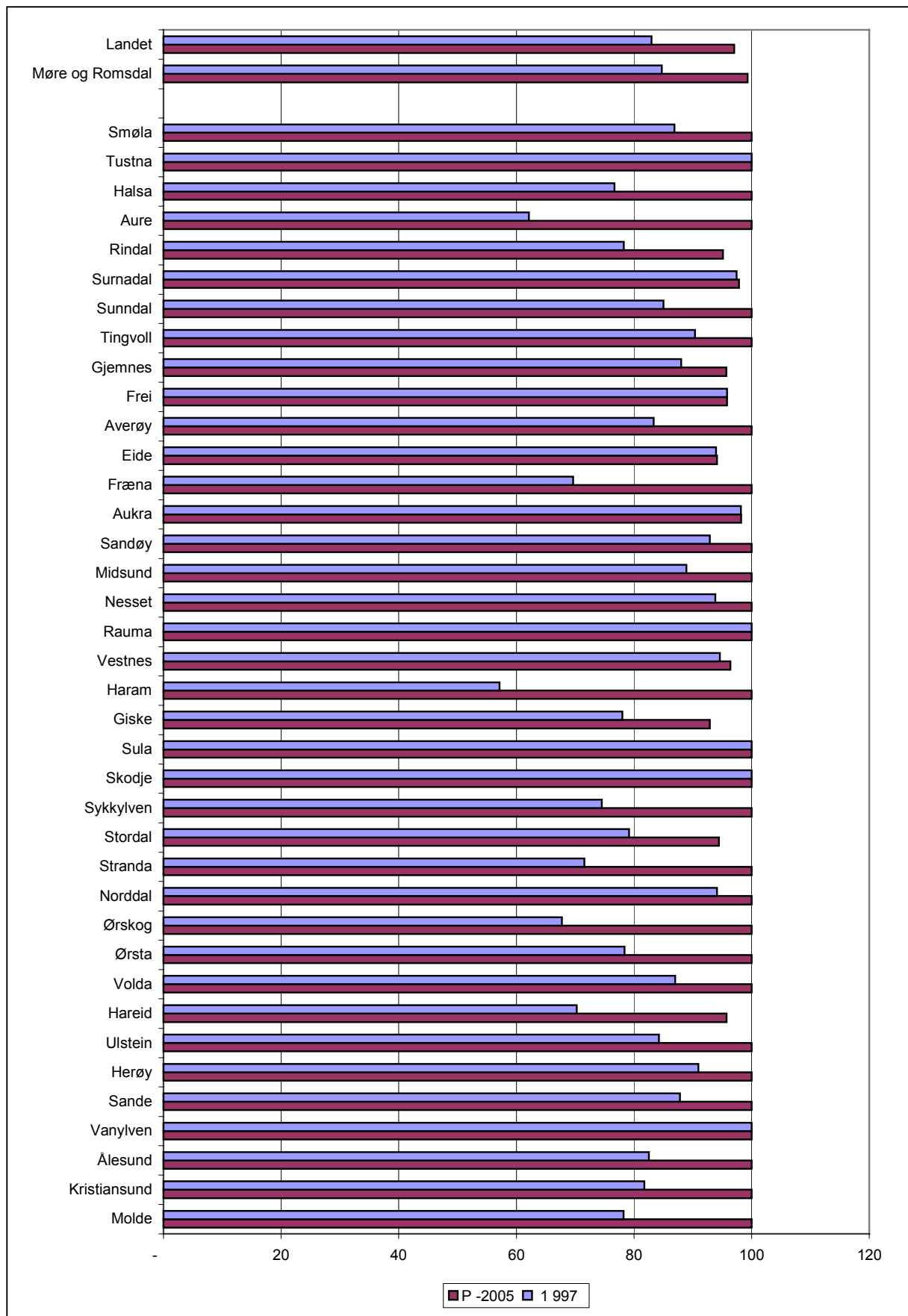

Litjuset, Rindal kommune

Tabell 5: Kommunevis oversikt – eineromsdekning 1997-2001-2005

Kommune	Dekningsgrad einerom		
	1 997	2 001	Prognose 2005
Molde	78.2	81.7	100.0
Kristiansund	81.8	82.6	100.0
Ålesund	82.5	83.8	100.0
Vanylven	100.0	100.0	100.0
Sande	87.8	86.5	100.0
Herøy	90.9	90.9	100.0
Ulstein	84.2	92.1	100.0
Hareid	70.3	70.3	95.7
Volda	87.0	87.0	100.0
Ørsta	78.4	86.8	100.0
Ørskog	67.7	93.1	100.0
Norddal	94.1	93.9	100.0
Stranda	71.6	40.0	100.0
Stordal	79.2	77.3	94.4
Sykkylven	74.5	74.5	100.0
Skodje	100.0	86.7	100.0
Sula	100.0	100.0	100.0
Giske	78.0	97.0	92.9
Haram	57.1	59.0	100.0
Vestnes	94.6	96.7	96.4
Rauma	100.0	100.0	100.0
Neset	93.8	93.8	100.0
Midsund	88.9	88.9	100.0
Sandøy	92.9	100.0	100.0
Aukra	98.1	98.1	98.2
Fræna	69.7	70.0	100.0
Eide	93.9	90.9	94.1
Averøy	83.3	83.3	100.0
Frei	95.8	95.8	95.8
Gjemnes	88.0	88.0	95.7
Tingvoll	90.4	81.3	100.0
Sunnidal	85.0	100.0	100.0
Surnadal	97.4	97.4	97.9
Rindal	78.3	56.3	95.1
Aure	62.2	69.7	100.0
Halsa	76.7	76.7	100.0
Tustna	100.0	100.0	100.0
Smøla	86.8	86.8	100.0
Møre og Romsdal	84.7	86.6	99.3
Landet	83.0	-	97.0

Figur 7: Kommunevis oversikt – eineromsdekning 1997- 2005

I 1997 var det berre 5 av kommunane som berre hadde einerom. 22 av kommunane hadde mindre enn 90 % av tilbodet i einerom. Dei største kommunane i fylket er i denne gruppa. Når utbyggingane er gjennomførte, vil dette biletet vera heilt forandra. 28 av kommunane vil da berre ha einerom. Dei 10 andre kommunane vil ha ei eineromsdekning på over 90 %. I praksis er det for mange av kommunane snakk om eit eller to dobbeltrom som dei ønskjer å disponere til personar som vil bu i lag.

3.6 Andre kvalitetsfaktorar

Når utbygginga i handlingsplanen er gjennomført, vil dei fleste kommunane ha etablert eigne tilbod for personar med aldersdemens. Kommunane har valgt å organisere dette på ulike måtar – enten som omsorgsbustader eller som plassar i sjukeheim. Uansett organisasjonsform vil dei nyetablerte tilboda

- vera utforma slik at dei i langt større grad er tilpassa funksjonsnivået til personar med slike sjukdommar
- ha tilgjengelege uteområde som er tilrettelagt for desse brukarane
- ha fast, heildøgns bemanning.

Mange kommunar har også satsa på å etablere tilbod for avlastning, korttidsopphald og rehabilitering i sjukeheimane.

Alle avdelingar i dei nye/nyrenovert sjukeheimane er organiserte i langt mindre einingar enn tidlegare – som oftast i grupper med 8 – 10 personar. Kommunane satsar i hovudsak på ei driftsform der personalet er knytt til desse gruppene. Dette er ei strukturell endring som vil legge til rette for personlege relasjonar både mellom brukarane og mellom den enkelte og personalet.

Handlingsplan for eldreomsorga har gått parallelt med Handlingsplan for helse og sosialpersonell. Gjennom den siste planen har kommunane fått eigne tilskott som har vore øymerka til kompetanseutvikling. I mange kommunar har dette vore eit verkemiddel for å arbeide med å styrke kompetansen i pleie- og omsorgstenesta parallelt med at ein har gjennomført utbyggingane.

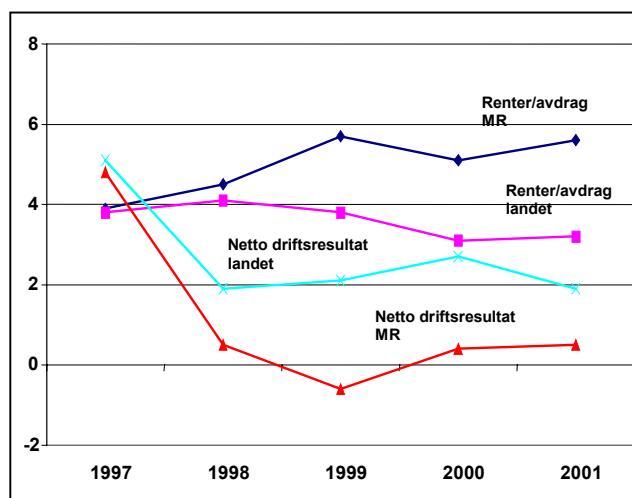
4. KOMMUNEØKONOMI

Kommuneøkonomien i fylket har forverra seg i alle dei 4 siste åra og året 2002 er heller ikkje noko unntak. Det er fleire indikatorar på at kommuneøkonomien i fylket er vanskelegare enn i resten av landet. Ein indikator på dette er at Møre og Romsdal har heile 17 kommunar i Kommunal- og regionaldepartementet sitt register for betinga godkjenning og kontroll (<http://robek.dep.no>). Det er ingen andre fylke som er nær eit slikt omfang av kommunar som må ha statleg tilsyn med økonomien.

Kommunane i Møre og Romsdal har også høg lånegjeld. Dette gjer at mykje av driftsresultatet er bunde opp til å betale renter og avdrag, noko som medverkar til å svekke handlefridomen til kommunane. I 2002 utgjorde netto lånegjeld 55,3 % av driftsinntektene for kommunane i Møre og

Romsdal. Tilsvarande tal for resten av landet var 42,6 %. Det er her store variasjonar mellom kommunane. Dette resulterer i at rente- og avdragsbetaling for kommunane i fylket i 2002 utgjorde 5,6% av driftsinntektene. Tilsvarande tal for resten av landet var 3,2 %. Høg rente- og avdragsbelastning fører til at kommunane i Møre og Romsdal, dei siste åra, har hatt låge driftsresultat. I 2002 var netto driftsresultat på 0,5 % av driftsinntektene; i resten av landet var gjennomsnittet på 1,9 %. Det oppsamla overskotet har også blitt mykje dårlegare det siste året og heile 20 av kommunane i fylket hadde eit negativt akkumulert rekneskapsresultat i 2001. Det fører til svekka likviditet og handlefridom dei neste åra.

Figur 8:
Driftsbalanse for Møre og Romsdal samla

Fleire av kommunane i fylket sit med store summer i aksjefond. Børsnedgangen som starta i 2001, har fortsett i 2002. Dette fører til ytterlegare press i økonomien, som følgje av at enkelte kommunar i staden for å kunne ta til inntekt avkastning frå desse plasseringane, må bokføre tap i driftsrekneskapan.

Generelt vanskeleg kommuneøkonomi og ytterlegare press på kommunane som følgje av fleire reformar dei siste åra gjer at fylkesmannen fryktar at situasjonen i 2003 og dei nærmaste åra ikkje blir vesentleg betre.

Det blir viktig at kommunane held fram med å iverksetje effektivisering og innsparingstiltak for å tilpasse driftsutgiftene til inntekts-føresetnadene og for å betre kommunane sin handlefridom. Ei god finansiell stilling er nødvendig for at kommunane på sikt skal kunne løyse oppgåvene sine på ein optimal måte. Målet må vere ein rimeleg god økonomi, samtidig som dei kommunale oppgåvene vert løyst på ein mest mogleg effektiv måte til det beste for innbyggjarane. Det blir ein særst krevjande å kombinere dette med dei oppgåvene kommunane skal ivareta til dømes innanfor eldreomsorga.

5. VURDERING AV RESULTATET AV HANDLINGSPLAN FOR ELDTREOMSorgen

5.1 Synspunkt frå kommunane

I samband med rapporteringa som blei gjort etter Rundskriv I-55-2001 ved årsskiftet 2001-2002, har kommunane kome med sine kommentarar og vurderingar i forhold til følgjande tre problemstillingar:

1. Kva er kommunen sin erfaring med handlingsplan for eldreomsorgen?
2. Kva har handlingsplanen betydd for utviklinga av eldreomsorgen i kommunen

3. Kva er med få ord hovedutfordringa for kommunen si pleie- og omsorgsteneste i åra som kjem?

I tillegg har kommunane nå ved slutføring av handlingsplanen, blitt oppfordra til å kome med ytterlegare kommentarar og vurderingar i forhold til kva handlingsplanen har betydd for utviklinga i eldreomsorga og korleis kommunane vurderer resultatet av satsinga. Kommunane gjev samla sett uttrykk for positive erfaringar med handlingsplanen og at den totalt sett har gitt eit betre tilbud i pleie- og omsorgstenesta. Dei mest eintydige kommentarane kan oppsummerast slik:

- Handlingsplanen har sett fokus på eldreomsorgsarbeidet generelt og synleggjort og påskynda ein prosess som har vore heilt nødvendig både med tanke på utbygging og reovering.
- Handlingsplanen har skapt positive prosessar og godt samarbeid om planlegging mellom administrasjon og politikarar i kommunen. Arbeidet har utløyst behov for kartlegging, og handlingsplanen er sett på som eit godt planleggingsverktøy som er oversiktleg og konkret, politisk behandla og forpliktande.
- Handlingsplanen har sett meir fokus på dei fysiske lokalitetene i eldreomsorgen, med nybygg av sjukeheimar og omsorgsbustader med meir heilskapelege og samlokaliserte pleie- og omsorgstilbod til erstatning for gamle og tungvinte bygningar.
- Med eldresatsing og befolkningsutvikling på dagsorden har kommunane vorte nøydd til å planlegge langsiktig.
- Behovsundersøkingar og vurderingar, målretta jobbing og betre kartlegging, gjev grunnlag for ei meir framtidsretta pleie- og omsorgsteneste
- Rullering av handlingsplanen gjev høve til vurdering av om måla er nådd.
- Nødvendig styrking av bemanninga
- Betre balanse mellom institusjonsplassar og omsorgsbustader/-heimetenester noko som har minka presset på sjukeheimsplassane

Kommunane har også reist ein del kritiske innvendingar som kan oppsummerast slik:

- "Tungrodd" nitidig og arbeidskrevjande rapporteringssystem – herunder dobbeltrapportering med tanke på handlingsplan/KOSTRA
- Frustrerande at regelverk og retningslinjer er blitt endra undervegs i prosessen
- Det har vore for lite fokus på tenesteinnhald og personell

Innspela frå kommunane er eintydige på at hovudutfordringane for pleie- og omsorgstenesta framover er å behalde og rekruttere kvalifisert personale og å sikre eit forsvarleg driftsnivå - både på bakgrunn av den økonomiske situasjonen og befolkningsutviklinga i kommunane. Kommunane peikar også på utfordringar som

- Riktig forvaltning av dei økonomiske ressursane, med tanke på å oppretthalde drifta på dagens nivå
- Å kunne gje tilrettelagt pleie og omsorg til dei som treng det mest
- Imøtekome krav og rettigheter brukarane og pårørande stiller til tenester
- Større rom for brukarmedverknad og personleg valfridom i den daglege omsorgen
- Å kunne videreutvikle kvaliteten på tenestetilbodet

Ein del generelle kommentarar til handlingsplanen elles går m.a. ut på at det er behov for å få ei endra haldning til pleie- og omsorgsyrka og at sentrale styresmakter må medverke til å dette. Likeeins har enkelte peikt på at stadige medieoppslag om svak eldreomsorg gjev eit negativt inntrykk av pleie- og omsorgstetenesta.

Mange av dei kommunane vi har vore i kontakt med ved slutten av året 2002 har uttrykt stor bekymring for kva budsjettprosessen for 2003 vil medføre av kutt i tenestene og om ein vil bli sett tilbake på same nivå som før eldresatsinga.

5.2 Synspunkt frå referansegruppa

Referansegruppa har i sine møte regelmessig kome med tilbakemeldingar på korleis handlingsplanen har verka frå kvar enkelt sin ståstad. Positive effektar som har kome fram er :

- Planlegginga er vorte betre og kommunane har fått eit meir heilskapleg grep om eldreomsorga
- Ein ser at planlegginga og investeringane har skapt ringverknader som pågangsmot og begeistring , til trass for at dei økonomiske vilkåra er svært vanskelege.
- Ein har fått eit sterkare fokus på organisering av tenestene og på driftsutgiftene i sektoren.
- Frå 2. linjetensta merkar ein at "noko har skjedd" i kommunane. Kommunane taklar i større grad vanskelege utfordringar sjølve.
- Det har vorte meir god omtale av eldreomsorga frå innbyggjarane i kommunane.

Eit medlem i gruppa som er ordførar har m.a. kome med desse synspunkta:

"Eg føler at både prosessane og gjennomføringa var tilfredsstillande. Dette var ei kjempestor reform der både juridiske- og økonomiske verkemidlar vart tekne i bruk. Ei reform med dette omfanget, der både juridiske- og økonomiska verkemidlar var involverte i stort omfang kunne ein neppe forvente skulle kunne gjennomførast betre enn det som vart gjort.

Reforma vart prioritert i kommunane, og utløyste stor aktivitet. Handlingsplanen førte til kritisk blick på eiga organisering. Behovet for effektivitet og rasjonell drift vart sett i fokus. Kommunen har vorte tvunga til å tenkje nytt både i kvalitet og i kvantitet.

Det kom på kort tid relativt mange planar(Plan for eldreomsorga, plan for helse- og sosialpersonell, opptrappingsplan for psykisk helse, 6-årsreform, skuleutbyggings-plan m.m.).Det vart kanskje ei form for "plantrøytteleik" oppi alt dette. Så mange gode reformer på kort tid vert kvarandre sin fiende ! Når heller ikkje desse reformene er sjølvfinansierande vert det frustrasjon i kommunane. Stat,fylkeskommune og kommunane "skyt" og skuldar på kvarandre. Kommunane måtte yte frie midlar som måtte takast frå andre område (skule, kultur, vegnett m.m) og/eller finne andre inntektskjelder (avgifter,eigedonsskatt m.m.) Eldrereforma kom kanskje for seint, då den kommunale økonomien var stram.

Reforma med alle byggeprosjekta, førde til press på byggebransjen og auka kostnader. Kommunane hadde heller ikkje serviceapparat innan teknisk sektor til å klare og få fram areal, reguleringsplanar m.m. raskt nok. Enkelte stader vart det ei forhasta planlegging for å kome " først

til mølla” og få nytte tilskotsordningane før inflasjon og kostnadsauke reduserte dei reelle tilskota.. Det var svært uheldig at ikkje tilskota til bygging vart indeks-/byggekostnadmessig korrigerede undervegs. Såleis vart dei kommunane som planla skikkeleg og brukte tid på analysar og behovsgjennomgang straffa !! Såleis vart enkelte styrde av tidsfaktorar og tilskot meir enn av reelle og gjennomarbeidde behov. Satsingsperioden vart for kort. Skulebygg-satsinga vart sett i gang før eldrereforma vart slutført. Såleis retta ein fokus bort frå eldresatsinga og over på skulebyggsatsinga for tidleg.

I startfasen vart det overvekt av omsorgsbustader. Mange nytta høvet til å setje opp slike då finansieringsordninga var svært gunstig (Kr. 740 000 pr. plass). Finansieringsordninga for omsorgsbustader var mykje betre enn for sjukeheims plassar. Dette gjorde sitt til at mange prioriterte desse.

Eg tvilar på om ein i framtida klarer å bygge nok institusjons plassar. Desse tilboda er også dei klart dyraste—såleis burde ein satse endå meir på den heimebaserte omsorga. Eg har også inntrykk av at dei fleste eldre ønskjer å leve og bu så lenge som råd er heime.”

Eit anna medlem, som har vore geriater på fylkessjukehuset i mange år, har gjeve desse synspunkta:

”Til trass for positive effektar, er det nok likevel merkbar i 2. linje at det ikkje er nok kapasitet til å dekke opp for behovet for rehabilitering, etterbehandling/ kortidsopphald og langtidspleie i kommunane. Grunnen er ganske enkelt for liten sjukeheimskapasitet til å klare slike oppgåver. For sjukehuset er det for mykje ventetid på tilbod, av og til også på tiltak i heimebasert omsorg. Framgangen trur eg ligg i bekring av samarbeidsrutiner og stor utnytting av hjelpeapparatet, og ikkje minst familie/omsorgspersonar. Dette er ikkje alltid i samsvar med pasientens ønsker og reelle behov.

Uballanse i tenestene og mangel på kapasitet for dei tyngste oppgåvene, gjer at eg trur ein berre unntaksvis kan ”gi den enkelte trygghet for nødvendig pleie- og omsorgstjenester tilpasset behovet”. Sjøl om omfanget av tenestene er auka, er eg sterkt i tvil om kvaliteten. Dette gjeld særleg område som rehabilitering og demensomsorg som krev institusjons plassar og kvalifisert personale. Grunnen til dette trur eg er den ulykkelege samanslåinga av sjukeheims plassar og omsorgsbustader som om det var likeverdige tilbod. Dette er det negative ved Handlingsplanen. Omsorgsbustader kan ikkje erstatte sjukeheims plassar, og kan ikkje telje på same måte i institusjonskapasitet per 100 over 80 år. Dette er ein betraktingsmåte på sentralt hald som er direkte villeiande for kommunane og har ført til ei økonomisk basert ønsketenkning. Eg har også sett at kommunar planlegg å legge ned aldersheimar, truleg fordi dei byggjer omsorgsbustader. Dette vil i så fall slå negativt ut i høve til behovet fordi dei fleste aldersheimane truleg har fungert som sjukeheims plassar. Behovet for sjukeheims plassar vil i så fall bli endå meir merkbar. Det er dei mest resurskrevande tilboda det skortar mest på, og det er dette som betyr mest for pasientar og omsorgspersonar. Det mest utfordrande blir å gjere noko med dette i den økonomiske situasjonen kommunane er i.”

Eit medlem i gruppa som er pleie- og omsorgssjef i ein kommune, har vurdert handlingsplan for eldreomsorga nærare i ei oppgave i samband med eit studium i regional planlegging og utvikling. I konklusjonen hennar heiter det m.a.:

”Handlingsplanen makta å skape ei auka bevisstheit omkring eldre sine behov og kommunane sine tilbod. Samstundes er handlingsplanen prega av ein strategi som i for liten grad har vore egna til å fremme lokalt utviklingsarbeid. Mot denne bakgrunn kan det hevdast at handlingsplanen vil vera i stand til å nå målet om ein bygningsmessig renovering, men ikkje ein ideologisk, kompetansemessig og organisatorisk fornying. ” ” Dersom ein skal oppfylle handlingsplanen sine målsettingar om ei oppgradering av eldreomsorga sin kompetanse, service og organisasjon, vil dette verte vanskeleg å nå utan at det vert sett i verk ein ny brei planprosess der siktemålet i større grad er å fremme lokale planprosessar.”

5.3 Fylkeslegen og fylkesmannen si vurdering

Utbyggingane i handlingsplan for eldreomsorga i Møre- og Romsdal utløyser over 2 milliardar kroner i statstilskott til finansiering av bygga. I tillegg kjem ein stor kommunal eigeninnsats. Kommunane har også vorte tilført betydelege beløp i driftstilskott i handlingsplanperioden. Dette er vidareført i rammeoverføringane til kommunane etterpå. Denne rapporten oppsummerer både dei synlege resultatane av denne innsatsen og dei vi forventar å få når utbyggingane er fullførte.

- Det er skjedd ei vesentleg opptrapping av personellet i pleie- og omsorgstenesta desse åra sjølv om den reelle veksten nok ikkje er fullt så stor som den som kjem fram i tabell 2. Dei fleste kommunane synest å ha greidd å halde oppe om lag det same nivået på talet på årsverk også i 2002.
- Fylkeslegen og fylkesmannen vurderer at kommunane nå i hovudsak vil få gjennomført dei utbyggingane som er mest viktige for tenestetilbodet framover sjølv om det ikkje var mogleg å finansiere alle planlagte bygg gjennom eldresatsinga.
- Dei bygga som er ferdigstilt er tekne i bruk. Oversiktene i denne rapporten viser at det berre er i 3 mindre omsorgsbustadsprosjekt at det blir rapportert om ledige plassar. Dette indikerer at bygga så langt har dekt reelle behov i kommunane.
- Fylket har ein høgare vekst i talet på eldre enn gjennomsnittet. Når handlingsplanen er fullført, vil vi likevel ha høgare dekningsgrader på plassar i institusjonar og omsorgsbustader enn i 1997. Kommunane vil da også ha oppnådd svært høg eineromsdekning.

Mange av dei bygga som er prioriterte for finansiering, blir ikkje ferdige før i slutten av perioden. Når desse også blir teke i bruk, vurderer vi at kapasiteten reelt sett er styrka og at ein dermed har eit godt utgangspunkt for å møte veksten i talet på eldre framover. Det er mange faktorar som vil innverke på om dette vil vera eit tilstrekkeleg tilbod i åra framover. Dei viktigaste momenta er stikkordsmessig

- kvaliteten på den hjelpa innbyggerane vil kunne få i eigne heimar framover
- korleis praksisen når det gjeld utskrivning frå sjukehusa vil utvikle seg
- utviklinga i helsesituasjonen til den eldste delen av befolkninga

Sidan investeringane i stor grad gjeld utskifting og modernisering av gammal bygningsmasse, vil svært mange av sjukeheimsplassane i fylket etter 2005 enten vera heilt nye eller nyrenoverte. Det skulle dermed ligge godt til rette for at alle som ønskjer det skal kunne få einerom. Standardhevinga vil også gje betre vilkår for arbeidsmiljøet for dei tilsette og det vil kunne gjera det enklare for dei pårørande både å halde kontakt og å delta i omsorgen. Reduksjonen i talet på plassar

pr. avdeling skaper andre vilkår for å styrke det individuelle fokuset i tenesteytinga enn det dei store avdelingane har gjeve.

Dei aller fleste kommunane vil etter eldresatsinga ha etablert eigne tilrettelagte tilbod for pesonar med aldersdemens – enten som avdelingar i sjukeheimen eller som bufellesskap/omsorgsbustader. Svært mange av desse nybygga vil også ha uteareal som er tilrettelagt slik at dei som bur der kan vera ute etter eige ønske.

Handlingsplanen har utjamna nivåforskjellande mellom kommunane. Ein svært stor del av kommunane vil ha ein dekningsgrad mellom 30 – 50 %. Dette tilseier at eldromsorga har høg prioritet i kommunane her i fylket.

Dei store investeringane har skapt stor aktivitet i kommunane. Mange stader har handlingsplanen sett eldreomsorga i eit slik fokus at det har stimulert endrings- og utviklingsprosessar som nok vil gje ringverknader langt ut over denne perioden.

Kommunane skulle lage sin eigne handlingsplanar som var tilpassa kvar enkelt kommune sin situasjon. I ettertid ser vi klart at tidsramma for dette viktige arbeidet vart altfor kort for mange av kommunane.

Mange av kommunane har peikt på at det har vore frustrerende at ein del sentrale begrep ikkje var klart definerte i starten på handlingsplanen, men vart avklara ”undervegs”. Realverdien av investeringstilskotta har også endra seg undervegs. Betre avklaringar på desse områda kunne nok ha gjort innsatsen enda meir retta mot dei primære måla.

6. UTFORDRINGAR FRAMOVER

Det er all grunn til å gle seg over alt som faktisk blir gjennomført av utbygging kommunane i fylket i denne perioden. Eldreomsorg er ei stor og krevjande oppgave for kommunane og utbygginga endrar ikkje at det framleis er svært mange utfordringar knytt til denne tenesta. Vi vil her oppsummere nokre av dei mest sentrale:

Kommunane synest å oppleve at dei økonomiske rammene er strammare nå enn nokon gong før. Ved dette årskiftet synest den største utfordringa difor å vera korleis ein skal få kommunebudsjetta for 2003 i balanse utan at det blir gjennomført uforsvarlege kutt i tenestene. Det er grunn til bekymring for kva slags verknader dette kan få for den styrkinga som er gjennomført på driftsida sidan 1997.

Dei økonomiske tilskota har først og fremst stimulert utbygging av plassar i sjukeheimar og omsorgsbustader. I dagens økonomiske situasjon kan fokuset lett kunne bli på å sikre drifta av desse og andre institusjonsplassar, noko som kan kome til å svekke andre delar av tenestetilbodet – så som heimetenesta, dagsenter etc. Det er difor svært viktig framover at ein held fokuset på heilskapen i det totale tenestetilbodet. Ei framtidsretta eldreomsorg krev at eldre først og fremst skal få bu i eigne heimmar så lenge som mogleg. Vi må også unngå at det blir for sterkt press mot dei nye plassane i institusjonar og omsorgsbustader. Begge desse formåla krev at heimetenesta blir utvikla vidare og at forebyggjande tiltak som ulike tilbod i dagsenter og liknande også blir prioritert.

I Husbanken sitt rundskriv "Omsorgsbolig – en veileder" heiter det at kommunane skal kunne ta ei "kostadsriktig" husleige for desse leilegheitene. I Møre og Romsdal ser vi nå at det er vorte store skilnader på prisnivået på desse bustaden kommunane i mellom. I enkelte kommunar er husleiga i dei nye omsorgsbustadene svært høge.

Framover vil fokuset i stor grad rette seg mot å utvikle kvaliteten på innhaldet i tenestetilbodet. Sentrale stikkord her er meir individuell fokusering, betre samarbeid med brukarar og pårørande og større mangfald og tverrfagleg samansetjing av personalet. Dette er innsatsområde som vil bli følgt opp i det nye utviklingsprogrammet for kvalitet i omsorgstenestene som vil kome i 2003.

Austigard, Rindal kommune

Hovudinngang Ausitgard, Rindal kommune

DEL II

UTVIKLINGA I KVAR ENKELT AV KOMMUNANE I MØRE OG ROMSDAL

Datagrunnlaget i tabellane er henta i frå

- SSB rapporteringa for 1997
- Kostra-rapporteringa for 2001
- Fylkesmannen si registrering og husbanken sin statistikk om gjennomførte og planlagte utbyggingar
- fylkesmannen sine rapporteringar til Sosialdepartementet
- kommunane si framskrivning av personellbehovet i rapporteringa i januar 2001

Generelle merknader til datagrunnlaget:

Ein del kommunar har urealistiske tal for personellutviklinga pga. endringar i organisasjonen som har medført at større delar av peronalet har vorte registrert i pleie- og omsrogstenesta i dette tidsrommet.

Når vi i rapporten snakkar om "eldre" er dette definert som personar over 80.

Dekningsgrad for plassar er i rapporten definert som plassar i sjukeheim, aldersheim eller omsorgsbustad bygt etter 1994. Mange kommunar har andre, gode tilrettelagte bustader som ikkje fell inn under denne definisjonen og som dermed heller ikkje gjev positive utslag for dekningsgraden. Dette kan td. vera aldersheimar som er vorte omdefinerte til omsorgsbustad.

Det er mange prosjekt som framleis er under planlegging. Sjølv om kommunane har fått melding om at desse utbyggingane er prioriterte for finansiering, er dei tala som i denne rapporten blir presentert som forventat resultat i 2005, avhengige av at dei faktisk blir realiserte.

Kommentar

Molde har ein vekst i talet på eldre om lag på same nivå som gjennomsnittet for kommunane i fylket. Kommunen hadde renoverert to sjukeheimar like før handlingsplanen vart sett i verk. I planperioden har kommunen til nå bygt ut omsorgsbustader. To omsorgssenter er under bygging. Det er finansiert ombygging av ein sjukeheim til. Kommunen hadde planlagt fleire prosjekt som det ikkje vart finansiering til, m.a. opprusting av Glomstua sjukeheim med mange dobbeltrom. Kommunen rapporterer om ein auke på 41 årsverk frå 1997 – 2001. Fram til 2005 har kommunen vurdert at det er behov for å trappe opp med enda 69 nye årsverk.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
74	Råkhaugen omsorgssenter (56 + 18 plasser)	Under bygging -ferdig desember 2003
24	Skåla helse- og omsorgs.s.	Under bygging - ferdig mai 2003
32	Bergmo omsorgsboliger	Ferdig - nesten alle plasser innflytta.
46	Kirkebakken omsorgssenter	Forprosjekt ferdig. Lovnad på tilsagn fra HB. *(6+ 40)
18	Kleive omsorgssenter	Behandla i formannskap nov 02. Tilsagn fra HB
31	Omsorgsbustader - G.Liespl. 1	Ferdig og innflytta 2000/2001
14	Omsorgsbustader - Strandgata 12	Ferdig og innflytta 2000.
239	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Vi har stort sett gode erfaringer med Handlingsplan for eldreomsorgen. Retningslinjer og kriterier burde imidlertid vært utarbeidet og vedtatt på forhånd, og ikke presisert og endret undervegs.

Handlingsplanen har betydd, og vil bety svært mye for utviklingen av eldreomsorgen i kommunen. Kommunen får utvidet kapasitet både når det gjelder institusjonsplasser og hjemmetjenester. Gamle og nedslitte institusjoner blir rehabilitert og modernisert. Eldreomsorgen blir satt på dagsorden i mye større grad enn tidligere.

Største utfordringen blir å rekruttere personell til vakante og nyopprettede stillinger. Likeså å fremskaffe driftsmidler til planlagte tiltak i årene som kommer.

Rapporteringsrutiner og skjema burde vært mer samkjørt med KOSTRA, slik at en kunne overføre data direkte mellom de forskjellige rapportene."

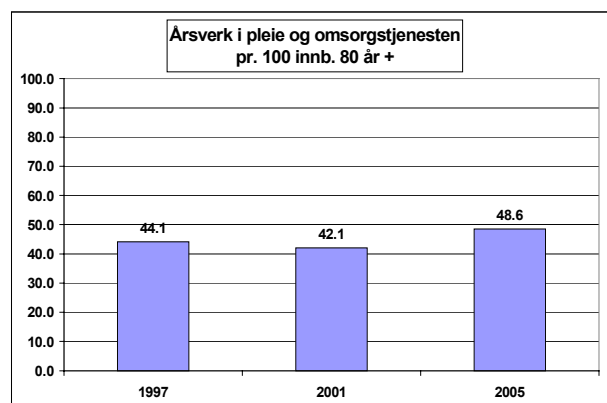
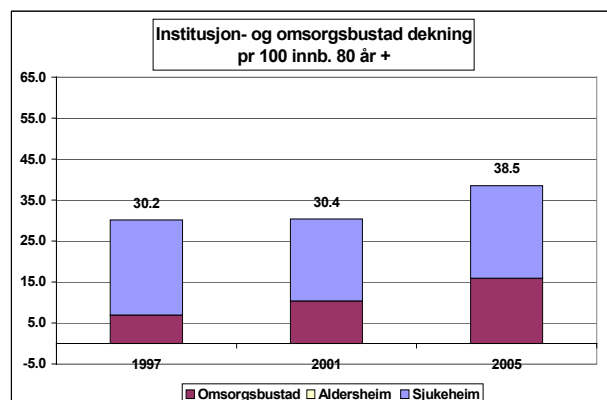
1502 Molde

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	23 381	23 876	24 506	1 125	4.8
Eldre 80+ (tal)	988	1 134	1 124	136	13.8
Årsverk PLO (tal)	436	477	546	110	25.2
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	69	118	179	110	159.4
Aldersheim	0	0	0	0	#DIV/0!
Sjukeheim	229	227	254	25	10.9
Sum plassar :	298	345	433	135	45.3
Einerom	147	156	254	107	72.8

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	44.1	42.1	48.6	4.4
Plassar i inst./boliger (DG):	30.2	30.4	38.5	8.4
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	7.0	10.4	15.9	8.9
Aldersheim	0.0	0.0	0.0	0.0
Sjukeheim	23.2	20.0	22.6	-0.6
Eineromsdekning (DG):	78.2	81.7	100.0	21.8

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kristiansund kommune har ein sterk vekst i talet på eldre i planperioden. Kommunen har gjennomført fleire utbyggingar og den største blir gjennomført nå. Pga. veksten i talet på eldre, blir den samla dekningsgraden når det gjeld plassar likevel litt redusert. Kommunen hadde planlagt utbygging av fleire omsorgsbustader som det ikkje har vore rom for å finansiere. Tabellen viser ein urealistisk personellvekst. Dette kjem av endra organisatorisk tilknytning av ein del personellgrupper i dette tidsrommet.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
20	Bergan bufelleskap og omsorgsbustader	Under bygging - ant. ferdig juni 2003
54	Nordlandet sjukeheim (Bergan)	Under bygging - ant. ferdig juli 2003
14	Roligheten omsorgsboliger - trinn I	Ferdig mai 2000
16	Roligheten omsorgsboliger - trinn II	Ferdig oktober 2001
20	Karitunet borettslag	Ferdig mars 2001
29	Kirklandet sjukeheim	Ferdig mai/juni 2002
8	Barmannshaugen	
161	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Handlingsplanen har gitt kommune et finansielt grunnlag for å utbygge og videreutvikle kommunens omsorgstjenester. Vår kommune har kunnet fornye gammel og uhensiktsmessige institusjonsplasser, samtidig som vi har bygget ut et variert tilbud på omsorgsboligsiden

Kommunen har gjennom handlingsplanen styrket bemanningen med i underkant av 40 årsverk. Dette har i hovedsak vært en helt nødvendig styrking av hjemmetjenestene og også en oppjustering av bemanningen ved noen av våre institusjonsavdelinger. Alt i alt har det under handlingsplanen vært gjennomført en rekke tiltak som har forbedret og utviklet kvaliteten i omsorgstjenesten, og lagt grunnlag for en mer framtidsrettet tjeneste. Det er gjennomført flere brukerundersøkelser som underbygger at tilbudene i institusjon, men også i åpen omsorg har gitt en større grad av brukertilfredshet i løpet av handlingsplanperioden.

Vi har også fått en vesentlig bedre balanse mellom institusjonsplasser og omsorgsboliger/hjemmetjenester noe som har redusert presset mot sykehjemsnivået, samt har medført at kommunen ikke har ferdigbehandlede pasienter liggende innen spesialisthelsetjenesten."

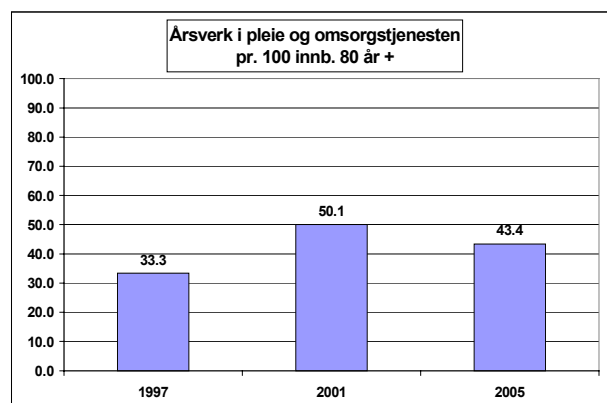
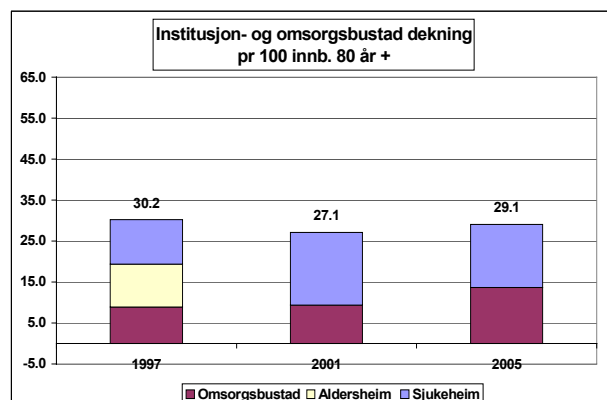
1503 Kristiansund

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	16 899	17 009	16 650	-249	-1.5
Eldre 80+ (tal)	765	873	1 007	242	31.6
Årsverk PLO (tal)	255	437	437	182	71.4
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	68	82	138	70	102.9
Aldersheim	80	0	0	-80	-100.0
Sjukeheim	83	155	155	72	86.7
Sum plassar :	231	237	293	62	26.8
Einerom	112	109	155	43	38.4

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	33.3	50.1	43.4	10.1
Plassar i inst./boliger (DG):	30.2	27.1	29.1	-1.1
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	8.9	9.4	13.7	4.8
Aldersheim	10.5	0.0	0.0	-10.5
Sjukeheim	10.8	17.8	15.4	4.5
Eineromsdekning (DG):	81.8	82.6	100.0	18.2

1) Prosentpoeng

Kommentar

Som den største kommunen i fylket har Ålesund spesielt store utfordringar med å dekke behova i eldreomsorga. I tillegg aukar talet på eldre sterkt i Ålesund. Kommunen vil gjennomføre ei rekke utbyggingar i planperioden og har i alt fått finansiert 334 einingar. Utbygginga vil gje full eineromsdekning i 2005. Når all utbygging er gjennomført, vil dekningsgraden på plassar i institusjon/omsorgsbustad auke med 8,9%. Kommunen rapporterer om 202 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
19	Torghallen	Ferdig 2000
40	Blindheim omsorgssenter	Ant. Ferdig i slutten av okt. 2003, oppstart 010104
40	Aspøya omsorgssenter	Prosjektplan ferdig.
80	Spjelkavik omsorgssenter	Ferdig 011001
18	Stiftelsen Emblem omsorgsboliger	
32	Omsorgsbustader - Moa Park	Ferdig 1999
52	Klipra-prosjektet	Ferdig innflytta 2000
12	Blindheim bufellesskap	Ferdig innflytta 2001
21	Sanitetshjemmet, Ålesund	Ferdig innflytta 2001
10	Blindheim helsetun, byggetrinn II	Ferdig innflytta 2001
10	Oms.bustader Blindheim helsetun, byggetrinn III	Slutført 2002
334	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Å møte de økende krav i forhold til tilgjengelige ressurser:

- det økende antall eldre
- behov for bistand til pasienter med psykiske lidelser
- utflytting av unge i aldersinstitusjoner
- utflytting av unge utviklingshemmede til egne boliger
- øke kvaliteten på tjenestene
- rekruttere personell"

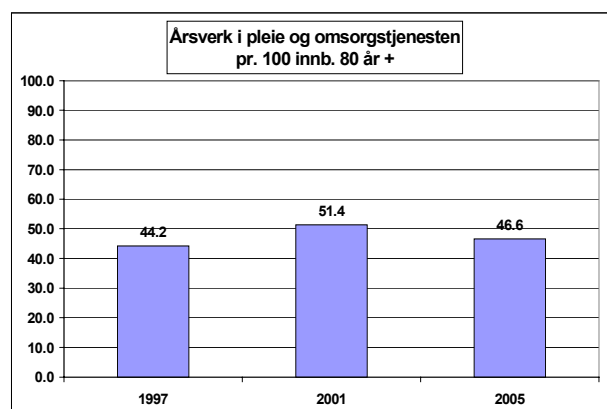
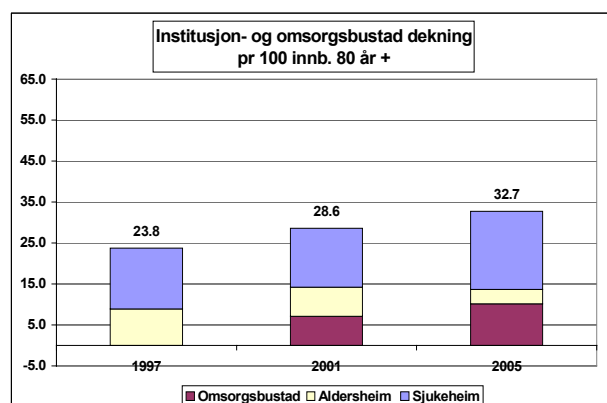
1504 Ålesund

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	37 901	39 373	40 309	2 408	6.4
Eldre 80+ (tal)	1 442	1 634	1 813	371	25.7
Årsverk PLO (tal)	638	840	845	207	32.4
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	116	185	185	#DIV/0!
Aldersheim	129	117	64	-65	-50.4
Sjukeheim	214	234	344	130	60.7
Sum plassar :	343	467	593	250	72.9
Einerom	241	253	408	167	69.3

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	44.2	51.4	46.6	2.4
Plassar i inst./boliger (DG):	23.8	28.6	32.7	8.9
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	7.1	10.2	10.2
Aldersheim	8.9	7.2	3.5	-5.4
Sjukeheim	14.8	14.3	19.0	4.1
Eineromsdekning (DG):	82.5	83.8	100.0	17.5

1) Prosentpoeng

Kommentar

Det er ein viss auke i talet på eldre i kommunen i planperioden. Kommunen si utbygging vil gje auka dekningsgrad i institusjon/omsorgsbustader. Kommunen rapporterer om 13 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
3	Fiskåbygd PU-bustader	Ferdig 2000.
8	Sjukeheimsavdeling for demente	Fått tilsagn - er under bygging.
18	Omsorgsbustader - Syvde	Ferdig 2000.
29	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Positivt at det har blitt satt fokus på eldreomsorgen. Utan handlingsplanen har nok mykje av det som har skjedd innan eldreomsorg ikkje blitt prioritert. Dette gjeld nok òg vår kommune. Hovedutfordringen framover vil bli økonomi og personalressurser.

.....

Handlingsplanen har slik eg ser det betydd mykje for eldreomsorgen i Vanylven, først og fremst for å få ny og bedre bygningsmasse. Tenestene var nok ikkje så dårlege i kommuna tidlegare, men eg trur at utan handlingsplanen så kunne vi nok heller ha opplevd ei nedprioritering på dette området pga. stadig dårlegare kommuneøkonomi. Slik sett vart nok eldreomsorgen i Vanylven "freda" nokre år, og vi fekk også prioritert opp deler av tenesta der det var spesielt behov for det, bl.a. rehabilitering.

Resultatet står også i samsvar med handlingsplanen både sentralt og i Vanylven sin eldreplan.

Den største utfordringa framover blir dårleg kommuneøkonomi, og staten sin sentraliseringspolitikk som vil gje enda dårlegare økonomi for utkantkommunar som Vanylven. I PLO i Vanylven har vi omorganisert og effektivisert i 10 år no, og vi har ikkje fleire "grep" å ta. Derfor er vår verste fiende kommuneøkonomien. Og der står vi meir makteslause, om vi ikkje skal starte eit "kommuneopprør". Ellers så meiner vi at vi har kome ein god del lengre i handlingsplanperioden også mht. kvalitetsutvikling. Ein brukarundersøkelse gjort våren 2002, viser at brukarane er godt fornøgde med tenestene."

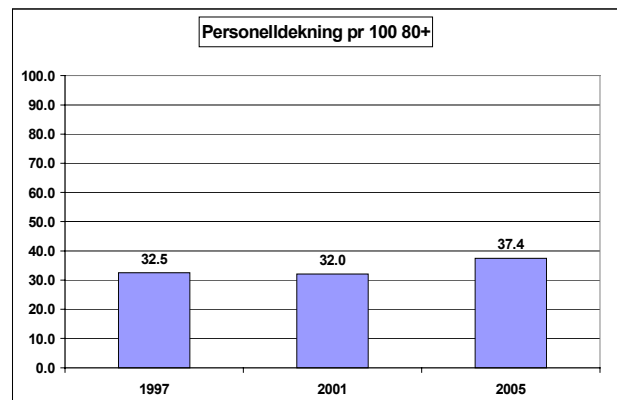
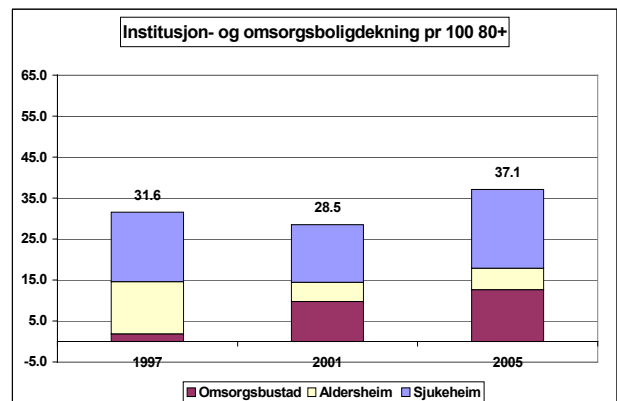
1511 Vanylven

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	3 637	3 899	3 536	-101	-2.8
Eldre 80+ (tal)	212	256	229	17	8.0
Årsverk PLO (tal)	69	82	86	17	24.3
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	4	25	29	25	625.0
Aldersheim	27	12	12	-15	-55.6
Sjukeheim	36	36	44	8	22.2
Sum plassar :	67	73	85	18	26.9
Einerom	63	48	56	-7	-11.1

1) Prognose SSB

Dekningsgrader (DG) 80+	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05 ¹⁾
DG - årsverk 80+	32.5	32.0	37.4	4.9
Total DG inst./boliger:	31.6	28.5	37.1	5.5
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	1.9	9.8	12.7	10.8
Aldersheim	12.7	4.7	5.2	-7.5
Sjukeheim	17.0	14.1	19.2	2.2
Eineromsdekning	100.0	100.0	100.0	0.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

Etter prognosene får Sande ein middels stor vekst i talet på eldre i planperioden. Sidan det har vorte endringar i grensa mellom Sande og Vanylven, blir det likevel ein reell nedgang både i folketal og talet på eldre i Sande. Dette kjem fram i tala for 2001, men er ikkje endra i framskrivinga for 2005. Kommunen får gjennomført eit nybygg og eit ombyggingsprosjekt og vil få full eineromsdekning. Kommunen rapporterer om ein nedgang i talet på årsverk frå 1997 til 2001.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
34	Sandetun sjukeheim	Venter på tilsagn frå Husbanken - Ikkje påbegynt.
17	Omsorgsbustader - Haugebu, Larsnes	Ferdigstilt i 2001. 12 pl. for eldre og 5 for andre brukarar
51	Sum	

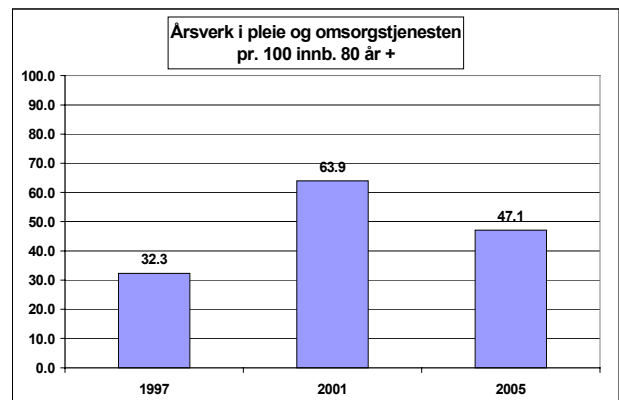
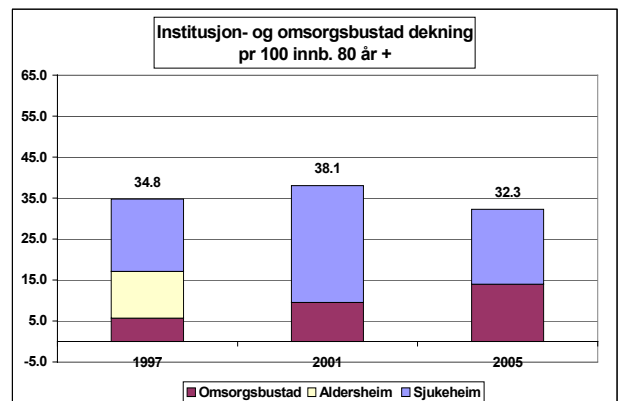
1514 Sande

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	% -vis endring	
				Endring 97-05	97-05
Folketal	3 108	2 633	3 026	-82	-2.6
Eldre 80+ (tal)	158	147	186	28	17.7
Årsverk PLO (tal)	51	94	88	37	71.9
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	9	14	26	17	188.9
Aldersheim	18	0	0	-18	-100.0
Sjukeheim	28	42	34	6	21.4
Sum plassar :	55	56	60	5	9.1
Einerom	36	32	34	-2	-5.6

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	32.3	63.9	47.1	14.8
Plassar i inst./boliger (DG):	34.8	38.1	32.3	-2.6
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	5.7	9.5	14.0	8.3
Aldersheim	11.4	0.0	0.0	-11.4
Sjukeheim	17.7	28.6	18.3	0.6
Eineromsdekning (DG):	87.8	86.5	100.0	12.2

1) Prosentpoeng

Kommentar

Herøy har ein jamn auke i talet på eldre i perioden. Kommunen har fått finansiert 5 utbyggings-prosjekt, og to av desse er ferdige. Det blir opplyst at det er usikkert om kommunen kan finansiere sin del av dei to andre prosjekta, og at det er utbygging for demente som i tilfelle ikkje blir gjennomført. Kommunen hadde også planar om eit prosjekt ved Herøy Sjukeheim som ikkje vart prioritert. Det er rapportert om 42 fleire årsverk i 2001 enn i 1997. Ein stor del av dette er nok personell som er overført frå sosial til pleie- og omsorgstenesta.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
16	Omsorgsbustader for demente	Uvisst om det kan gjennomførast.
4	Omsorgsbustader PU	Planlagt bygging i 2003.
7	Myrvåg alders- og sjukeheim	Planlagt bygging i 2003.
16	Omsorgsbustader v/Myrvåg alders- og sjukeheim	Har åpna drift .
12	Holmsildkvartalet	Eldre/funksjonshemma
55	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Svært gode. Har brukt midlane til stillingar somvi ikkje hadde fått utan dette tilbodet.

Kapasitets- og kvalitetsauke.

Nok personale

- unngå ytterlegare saldering pga dårleg kommuneøk. Har behov for meir ress.
- manglande rekruttering totalt sett (ogasa ufaglærte)
- mangel på fagfolk (NB: trur det vert spesielt vanskelig å rekr. hjelpepl.!)
- for lite pengar til kompetanseutvikling

Mangel på sjukeheimplassar. Har ikkje fått midlar til det prosjektet som gir størst kapasitetsauke. Stadig aukande demensprobl., voldsprobl., psykiatri, vanskelegstilte. Kommunen er ikkje rusta til å ta seg av dette. Mangel på øk. rammer til å gi brukarane ynskjeleg hjelp, og kunne tilsette nok folk fører til stor slitasje på alle parter i systemet.

Sentrale styringsmakter må medvirke til:

- ei holdningsending til pleie- og omsorgsyrka
- akseptabel rammetildeling
- utvikle standard for hjelpetilbod"

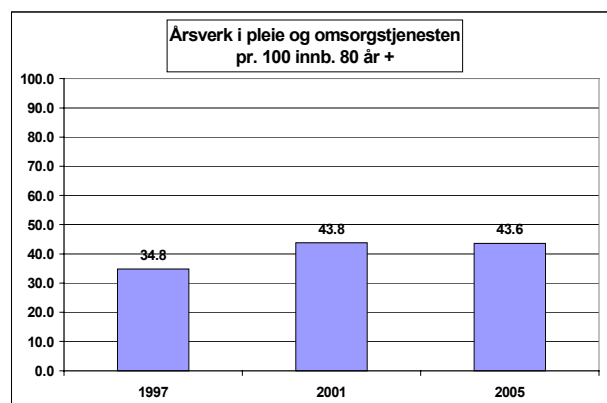
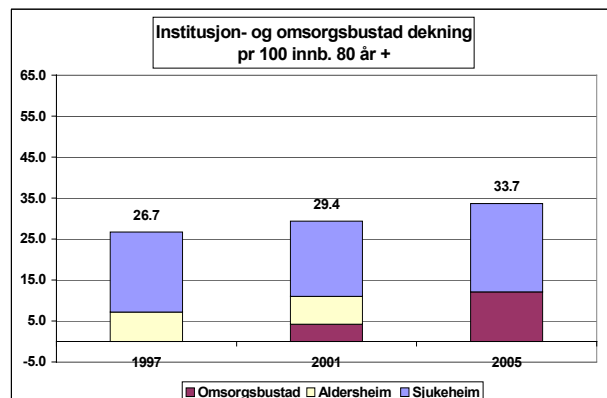
1515 Herøy

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	% -vis endring	
				Endring 97-05	97-05
Folketal	8 315	8 374	8 532	217	2.6
Eldre 80+ (tal)	359	381	395	36	10.0
Årsverk PLO (tal)	125	167	172	47	37.9
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	16	48	48	#DIV/0!
Aldersheim	26	26	0	-26	-100.0
Sjukeheim	70	70	85	15	21.4
Sum plassar :	96	112	133	37	38.5
Einerom	80	80	85	5	6.3

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	34.8	43.8	43.6	8.8
Plassar i inst./boliger (DG):	26.7	29.4	33.7	6.9
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	4.2	12.2	12.2
Aldersheim	7.2	6.8	0.0	-7.2
Sjukeheim	19.5	18.4	21.5	2.0
Eineromsdekning (DG):	90.9	90.9	100.0	9.1

1) Prosentpoeng

Kommentar

Talet på eldre aukar i planperioden. Kommunen gjennomfører ei omfattande ombygging og utbygging av sjukeheimen. Det gjev ein liten auke i dekningsgrad på plassar i institusjon og omsorgsbustader. Prosjektet gjev full eineromsdekning og store kvalitative endringar. Kommunen hadde planlagt ei utbygging i tillegg til dette som ikkje vart finansiert. Kommunen har rapportert at talet på årsverk i pleie- og omsorgstenesta er om lag det same i 2001 som i 1997 og at kommunen har gjennomført omstillingar og effektiviseringar i tenestetilbodet.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
57	Ulstein sjukeheim - Alvhaugen	Under bygging – forventa ferdig i januar 2004.
57	Sum	

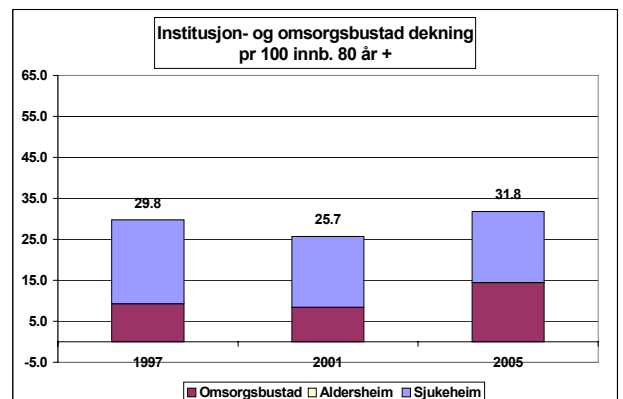
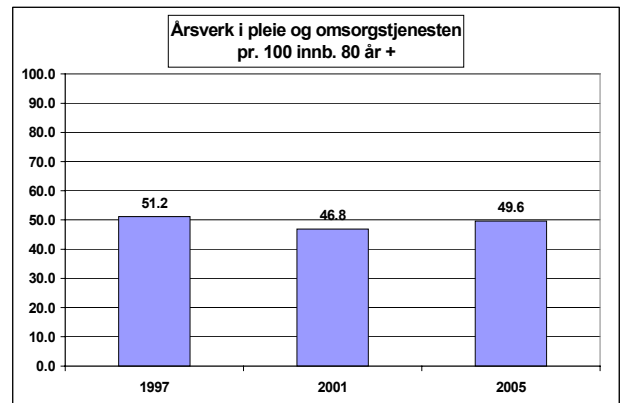
1516 Ulstein

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	6 385	6 664	7 036	651	10.2
Eldre 80+ (tal)	215	237	242	27	12.6
Årsverk PLO (tal)	110	111	120	10	9.1
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	20	20	35	15	75.0
Aldersheim	0	0	0	0	#DIV/0!
Sjukeheim	44	41	42	-2	-4.5
Sum plassar :	64	61	77	13	20.3
Einerom	32	35	42	10	31.3

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	51.2	46.8	49.6	-1.6
Plassar i inst./boliger (DG):	29.8	25.7	31.8	2.1
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	9.3	8.4	14.5	5.2
Aldersheim	0.0	0.0	0.0	0.0
Sjukeheim	20.5	17.3	17.4	-3.1
Eineromsdekning (DG):	84.2	92.1	100.0	15.8

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har ein viss vekst i talet på eldre fram til 2001. Etterpå er det forventa ein nedgang.

Kommunen har gjennomført eit stort utbyggingsprosjekt ved sjukeheimen. Kommunen har gjennomført forebyggjande heimebesøk blant dei eldre i kommunen. Kommunen vurderer at dei har gode heimetenester og at dette er grunnen til at dei ikkje har personar som ventar på plass i institusjonen. Kommunen har rapportert om 4 fleire årsverk i 2001 enn i 1997. Alle plassar fylt, ingen reell venteliste pga tilbud i heimen. Stort problem med nedbemanning pga økonomisituasjonen.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
5	Rasmusmarka	Ferdig 2000.
57	Hareid sjukeheim, Hadartun	Ferdig oktober 2002.
62	Sum	

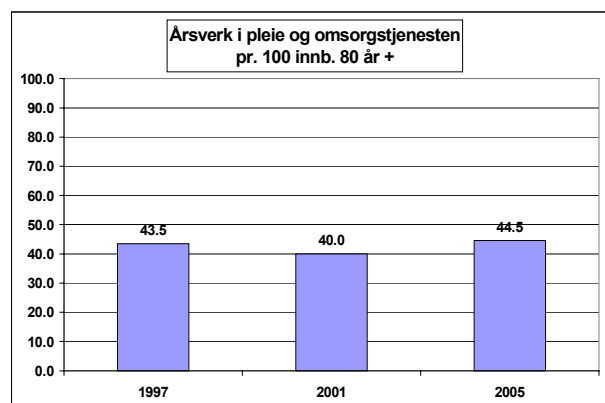
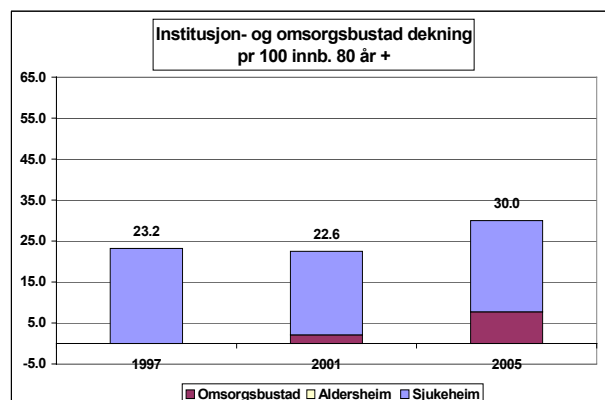
1517 Hareid

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	%vis endring	
				97-05	97-05
Folketal	4 721	4 780	4 853	132	2.8
Eldre 80+ (tal)	207	235	220	13	6.3
Årsverk PLO (tal)	90	94	98	8	8.9
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	5	17	17	#DIV/0!
Aldersheim	0	0	0	0	#DIV/0!
Sjukeheim	48	48	49	1	2.1
Sum plassar :	48	53	66	18	37.5
Einerom	26	26	45	19	73.1

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	43.5	40.0	44.5	1.1
Plassar i inst./boliger (DG):	23.2	22.6	30.0	6.8
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	2.1	7.7	7.7
Aldersheim	0.0	0.0	0.0	0.0
Sjukeheim	23.2	20.4	22.3	-0.9
Eineromsdekning (DG):	70.3	70.3	95.7	25.5

1) Prosentpoeng

Kommentar

Det er ein auke i talet på eldre i kommunen i planperioden. Kommunen si utbygging vil gje ein viss auka dekningsgrad i institusjon/omsorgsbustader. Ein stor del av det samla tilbodet vil vera nybygt når utbygginga er ferdig og kommunen får full eineromsdekning. Kommunen hadde planlagt eit ombyggingsprosjekt som ikkje kunne finansierast. Kommunen rapporterer om 40 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
100	Volda omsorgssenter	Under bygging - antatt ferdig i jfjanuar 2004.
5	"Bøen BK 2"	Ferdig i januar 2001
4	"Engeset K 15 II"	Ferdig i mai 2000
18	Omsorgsbustader, Handelsskuletomta	Ferdig i 1999
5	Severinhaugen 7 (Fjordsyn)	Ferdig i 1998
132	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

- ”
- Erfaringa er at eldreomsorga er sett på dagsorden,
 - at administrasjon og politikarar har arbeidd ilag for å få ein god plan og ei god utvikling av eldreomsorga og
 - at planen er oversiktleg og konkret, politisk behandla og forpliktande

Hovedeffekten av planen vil kome først og fremst i åra 2003 – 2005 i form av nybygg og organisasjons-gjennomgang av samla pleie- og omsorgstenester. Ein annan effekt er at utfordringane og problema på dette feltet av det kommunale tenesteapparatet er meir bevisstgjorte både i administrasjonen og mellom politikarar.”

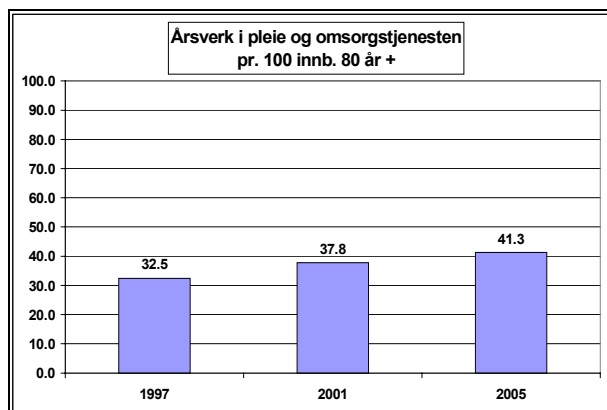
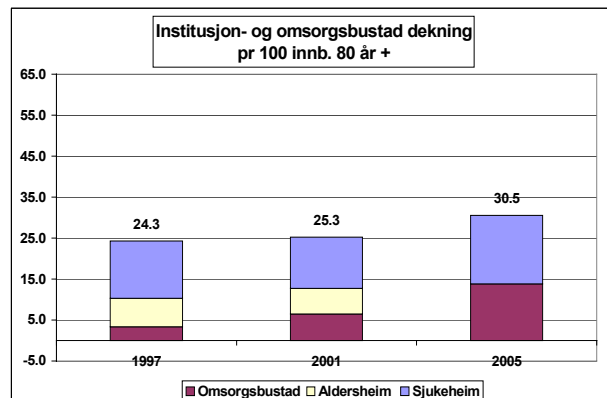
1519 Volda

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	8 244	8 329	8 379	135	1.6
Eldre 80+ (tal)	416	463	455	39	9.4
Årsverk PLO (tal)	135	175	188	53	39.3
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	14	30	63	49	350.0
Aldersheim	29	29	0	-29	-100.0
Sjukeheim	58	58	76	18	31.0
Sum plassar :	101	117	139	38	37.6
Einerom	67	67	76	9	13.4

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	32.5	37.8	41.3	8.9
Plassar i inst./boliger (DG):	24.3	25.3	30.5	6.3
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	3.4	6.5	13.8	10.5
Aldersheim	7.0	6.3	0.0	-7.0
Sjukeheim	13.9	12.5	16.7	2.8
Eineromsdekning (DG):	87.0	87.0	100.0	13.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

Ørsta har ein sterk vekst i talet på eldre i planperioden. Kommunen har fått finansiert 121 plassar, men hadde søkt om fleire prosjekt som ikkje kunne prioriterast. Etter at utbyggingane er gjennomførte, vil kommunen sin dekningsgrad på plassar vil auke med 7,5 % frå 1997 - 2005. Kommunen rapporterer om 53 fleire årsverk i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
41	Bakk-Olamarka	Under bygging - antatt ferdig juni 2003
24	Ørsta sjukeheim	Ombygging, under prosjektering
46	Ørsta sjukeheim - ny fløy (1999 og 2000)	Ferdig i 2002
6	Fonnavegen omsorgsbustader	Ferdig i 2001
4	Hjørundfjord aldersheim	Ferdig i 2001
121	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Satsinga har i første rekke vorte retta mot institusjonstenesta ved utbyggingar, styrking av personellsituasjonen og kompetansenivået mellom tilsette, og endringar i organisering av avdelingar i mindre einingar og oppfylling av enkeltroms-reforma. Ørsta kommune har sett det naudsynt å starte satsinga innanfor institusjonstenesta, noko som har ført til at heimetenestene så langt i mindre grad er blitt tilgodesett. Utan styrkingsmidlar frå staten ville kommunen ikkje makte å gjennomføre dei tiltaka som er iverksett.

Kommentarar i desember 2002:

"Det har vore i overordna målsetting å satse på heimebasert omsorg. Diverre må ein stadfeste no når handlingsplanperioden går mot slutten, at dette ikkje vart resultatet. Det er fleire grunnar til dette. Det har også vore noko frustrerende at prioriteringane frå staten i handlingsplanperioden har endra fokus frå bolig til sjukeheim. I byrjinga fekk ein signal om godkjenning på omfattande planar. Grunna lokale og praktiske forhold valde Ørsta kommune å begynne si satsing ved å prioritere sjukeheimsutbygging først. Dette medførte også at oppretting av nye stillingar vart kanalisert til institusjonsdrifta. Ved slutten av perioden viser det seg at eldresatsinga vert stramma inn, og dei midlar ein hadde planlagt skulle gå til heimetenestene vert kutta ut grunna manglande statlege overføringar / reduserte rammer. Her var det ikkje planane det skorta på, men endringar i rammevilkåra undervegs."

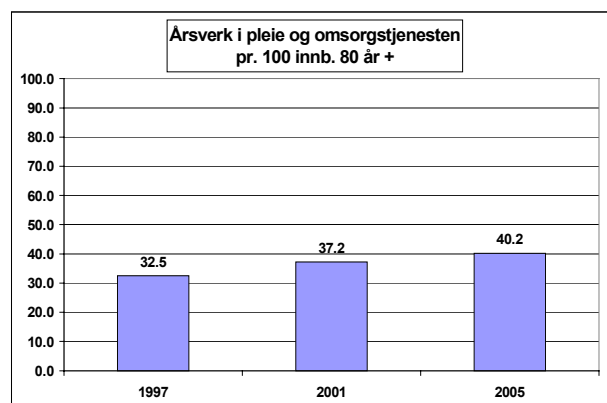
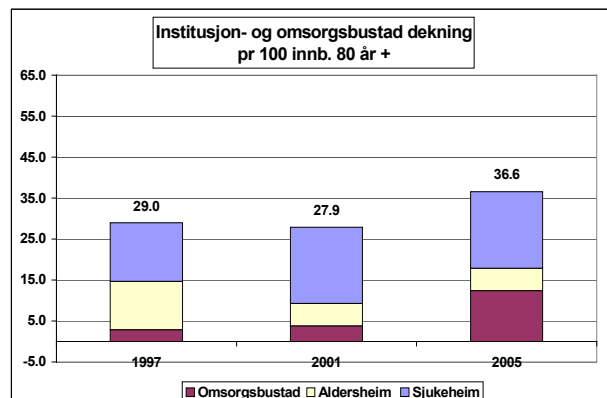
1520 Ørsta

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	10 374	10 218	10 353	-21	-0.2
Eldre 80+ (tal)	517	570	569	52	10.1
Årsverk PLO (tal)	168	212	229	61	36.3
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	15	22	71	56	373.3
Aldersheim	61	31	31	-30	-49.2
Sjukeheim	74	106	106	32	43.2
Sum plassar :	150	159	208	58	38.7
Einerom	87	105	137	50	57.5

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	32.5	37.2	40.2	7.8
Plassar i inst./boliger (DG):	29.0	27.9	36.6	7.5
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	2.9	3.9	12.5	9.6
Aldersheim	11.8	5.4	5.4	-6.4
Sjukeheim	14.3	18.6	18.6	4.3
Eineromsdekning (DG):	78.4	86.8	100.0	21.6

1) Prosentpoeng

Kommentar

Talet på eldre aukar vesentleg i Ørskog i planperioden. Som tidlegare vertskommune for ein HVPU institusjon, har kommunen ein del spesielle utfordringar. Kommunen hadde tidleg klare planar for utbygging og renovering av sjukeheimen. Dette har gjeve kommunen 36 nye sjukeheimplassar og full eineromsdekning. Kommunen hadde høg dekningsgrad på plassar i institusjon/omsorgsbustad i 1997, og dekningsgraden vil gå ned i planperioden. Kommunen fekk ikkje gjennomført all utbygging som var planlagt. Talet på årsverk i pleie- og omsorgstenesta held seg konstant i Ørskog i planperioden.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte Prosjekt einingar	Status pr. november 2002
36 Ørskog sjukeheim	Ferdig og tatt i bruk 4. November 2002.
36 Sum	

Kommunen sine vurderingar

"Handlingsplanen har betydd mer bevist og langsiktig tenking i denne sektoren. Det har også smittet over på andre deler av helse- og sosial. Slik sett har dette vært en god læring – og trolig har det gjort at de nedskjæringene som har vært i denne perioden har blitt gjort på en bedre måte. Men med planene til offentlig behandling – har det også blitt et stort forventningspress om tjenester som kommunen ikke har mulighet til å oppfylle.

Vår hovedutfordring er faktisk å prøve holde dagens standard på tjenestene – eller i hvert fall ikke redusere for mye. Faglig nivå er godt – og vi har ikke problem med å rekruttere personell med ønskede utdanninger. Problemet er kommunen sin sviktende økonomi.

Grunnet avslagene på tilskudd til ombygging av aldersheimen og nybygging av omsorgsboliger er det mest dekkende ordet pr. i dag: FRUSTRASJON
....."

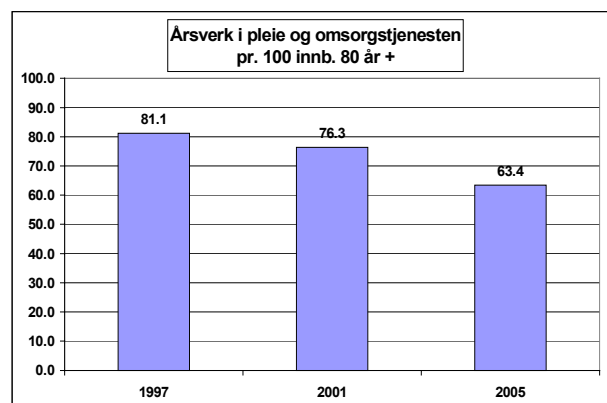
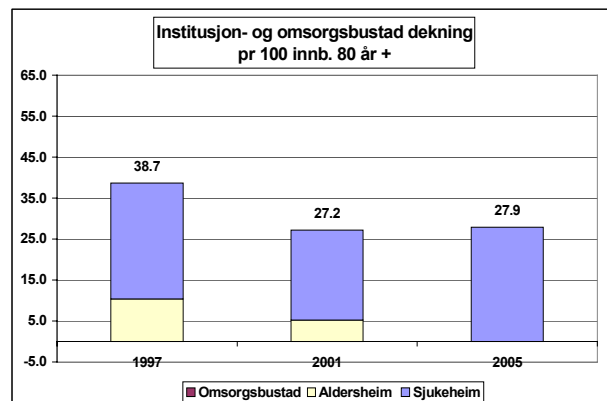
1523 Ørskog

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	2 065	2 096	2 113	48	2.3
Eldre 80+ (tal)	106	114	129	23	21.7
Årsverk PLO (tal)	86	87	82	-4	-4.9
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	0	0	0	#DIV/0!
Aldersheim	11	6	0	-11	-100.0
Sjukeheim	30	25	36	6	20.0
Sum plassar :	41	31	36	-5	-12.2
Einerom	21	27	36	15	71.4

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	81.1	76.3	63.4	-17.7
Plassar i inst./boliger (DG):	38.7	27.2	27.9	-10.8
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	0.0	0.0	0.0
Aldersheim	10.4	5.3	0.0	-10.4
Sjukeheim	28.3	21.9	27.9	-0.4
Eineromsdekning (DG):	67.7	93.1	100.0	32.3

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har ein liten vekst i talet på eldre først i perioden og ein forventta nedgang mot slutten. Kommunen får gjennomført to prosjekt i planperioden. Det var søkt finansiering av fleire prosjekt her som ikkje kunne finansierast. Kommunen rapporterer om ein vekst på 13 fleire årsverk i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte Prosjekt einingar	Status pr. november 2002
10 Sylte omsorgsboliger	Ferdig i august 2002
10 Norddal sjukeheim	Under prosjektering.
20 Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Entydig positiv – synleggjort behov for oppgradering av personell – bustader etc.

H.planen har satt pleie- og omsorgsavd. I fokus blant innbyggjarane.

Holde på tilsette – og klare å skaffe nye til tungt og hardt pleiearbeid.

Midlane forsvant for fort – behov for fleire plassar og meir midlar til tilsette.

Rammetilskot fører til at midler vert prioritert vekk frå pleie- og omsorg, dei svake gruppene taper."

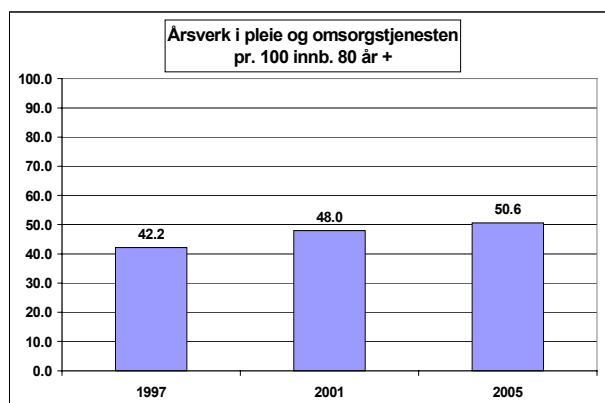
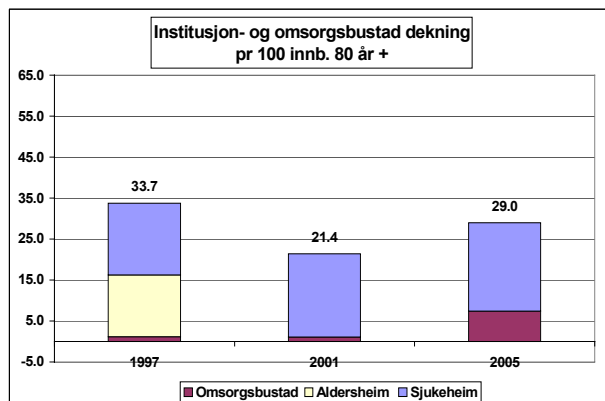
1524 Norddal

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	%vis endring	
				97 -05	97-05
Folketal	1 989	1 905	1 926	-63	-3.2
Eldre 80+ (tal)	166	173	162	-4	-2.4
Årsverk PLO (tal)	70	83	82	12	17.1
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	2	2	12	10	500.0
Aldersheim	25	0	0	-25	-100.0
Sjukeheim	29	35	35	6	20.7
Sum plassar :	56	37	47	-9	-16.1
Einerom	48	31	35	-13	-27.1

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	42.2	48.0	50.6	8.4
Plassar i inst./boliger (DG):	33.7	21.4	29.0	-4.7
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	1.2	1.2	7.4	6.2
Aldersheim	15.1	0.0	0.0	-15.1
Sjukeheim	17.5	20.2	21.6	4.1
Eineromsdekning (DG):	94.1	93.9	100.0	5.9

1) Prosentpoeng

Kommentar

Stranda kommune får ein liten vekst i talet på eldre i perioden. Kommunen har gjort om aldersheimane til kommunale bustader. I statistikken viser dette seg som ein kraftig nedgang i dekningsgraden på institusjon/omsorgsbustader frå 1997 – 2001. Kommunen gjennomfører to byggeprosjekt i perioden og dekningsgraden vil auke når desse plassane blir teke i bruk. Kommunen rapporterer om 17 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
23	Sunnylven omsorgssenter	Trinn I - ferdig innflytta. Sjølve omb.prosj er under arbeid og blir ferdig juni 2003.
51	Stranda omsorgssenter	31 sjukeheimplassar + 7oms.bustader innflytta 19. november. Trinn II - 13 plassar blir ferdig i juni 2003.
74	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Kommunen har god erfaring med Handlingsplan for eldreomsorga. M.a. ved at ein må inn i prosessar for å kome fram til handling.

Handlingsplan med tildeling av statlege verkemidlar har gjort det mogeleg å få bygd nytt omsorgssenter på Stranda med ny sjukeheim/omsorgsbustader. Når det gjeld Sunnylvn omsorgssenter, er første byggesteg ferdig og vi ventar sterkt på statlege midlar slik at 2. byggesteg kan starte opp etter sommarferien 2002. Kommunen vil då få eit sers godt tilbod for eldre i denne del av kommunen.

Hovedutfordringa etter bygging/ombygging av omsorgssentra er å få organisasjonsplan/-bemanningsplan på plass. Det vil her bli lagt vekt på bugruppe-orientert drift. Ved å legge deler av kjøkkenreingjering og vaskerifunksjonar nær knytta direkte til bebuarar og deira daglegliv, vil bebuarane bli nærare knytta til personale."

Tilleggskommentarar desember 2002:

Frå sentrale hald vart det i altfor liten grad lagt opp til ei balansert utbygging av sjukeheimplasser-/omsorgsbustader. Det synest som om tildelinga av midler til kommunane vart gjennomført slik at den som kom først med søknad, fekk tildeling utan nærmare vurdering. Dette førde til ei altfor stor utbygging av frittstående omsorgsboliger, utan krav til lokalisering som - seinere gjorde det mogleg å få til heildøgns omsorg og pleie. Den som kom først til mølla fekk malt."

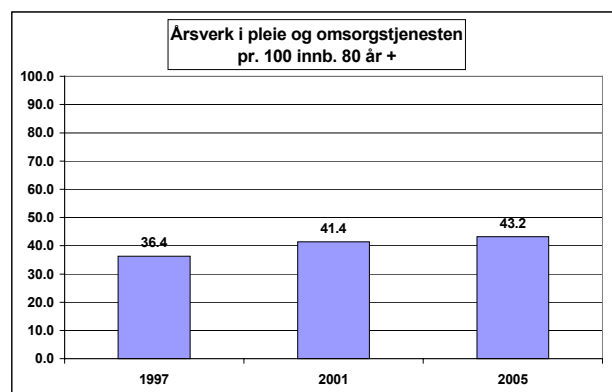
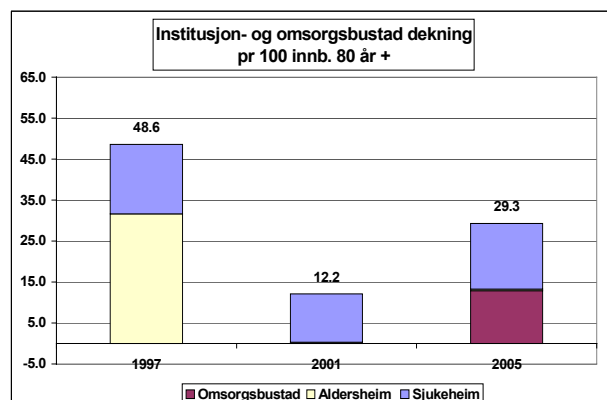
1525 Stranda

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	4 640	4 683	4 695	55	1.2
Eldre 80+ (tal)	253	263	256	3	1.2
Årsverk PLO (tal)	92	109	111	19	20.3
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	0	33	33	#DIV/0!
Aldersheim	80	1	1	-79	-98.8
Sjukeheim	43	31	41	-2	-4.7
Sum plassar :	123	32	75	-48	-39.0
Einerom	68	8	41	-27	-39.7

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	36.4	41.4	43.2	6.9
Plassar i inst./boliger (DG):	48.6	12.2	29.3	-19.3
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	0.0	12.9	12.9
Aldersheim	31.6	0.4	0.4	-31.2
Sjukeheim	17.0	11.8	16.0	-1.0
Eineromsdekning (DG):	71.6	40.0	100.0	28.4

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen får ein nedgang i talet på eldre i planperioden. Det viktigaste prosjektet i kommunen – ombygging/utbygging av Stordal sjukeheim, såg lenge ut til å falle utanfor finansieringsramma for eldresatsinga. Pga. at reduksjon av eit anna ombyggingsprosjekt i fylket, kan utbygginga i Stordal likevel delfinansierast og vil bli gjennomført i slutten av perioden. Kommunen rapporterer om ein nedgang i årsverk frå 1997 – 2001.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
6	Stordal omsorgsbustader	Ferdig innflytta 2001.
15	Stordal sjukeheim	
21	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Eldreomsorga har fått lengre perspektiv. Omsorga har fått meir heilskapleg preg.

Fått styrka eldreomsorga med auka bemanning. Reknar med å få statlege midlar til skjerma eining med 6 plassar, samt ombygging av 13 plassar slik at ein kan gje brukarane betre tilbod i ein meir tenleg institusjon.

Organisere omsorgstenesta slik at den vert meir fleksibel m.o.t. brukarar inne og ute."

Kommentar frå rådmannen i 2002:

".....

Som fylkesmannen vil vere kjent med har Stordal kommune planlagt ei ombygging/utbygging av Stordal alders- og sjukeheim. Planlegginga skjedde i nært samarbeid mellom kommune/arkitekt, fylkesmann, fylkeslege og Husbanken. I fellesskap kom ein der fram til ei optimal løysing for denne ombygginga/utbygginga, kostnadsrekna til omlag 25 mill kroner. Søknad til Husbanken med føreskrevne plandokument vart innsendt i god tid før søknadsfristen sitt utløp.

Når kommunen så får melding om at søknaden er avslått og handlingsplanen for det som gjeld denne utbygginga no vert ansett som avslutta, er dette å sjå på som ein stor "nedtur" for eldresatsinga i Stordal kommune. For ei kommune på vel 1000 innbyggjarar vil det vere uråd å gjennomføre ei eigenfinansiert utbygging til 25 mill kroner.."

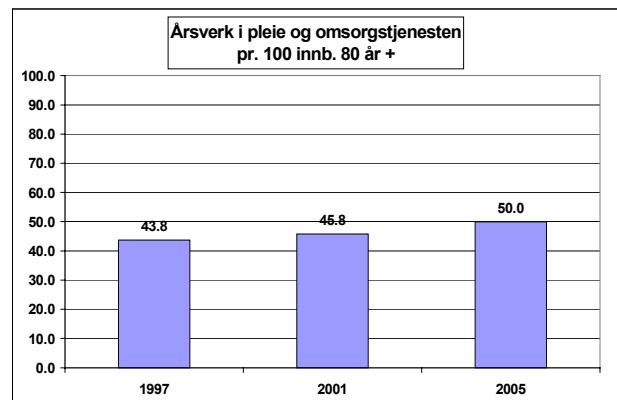
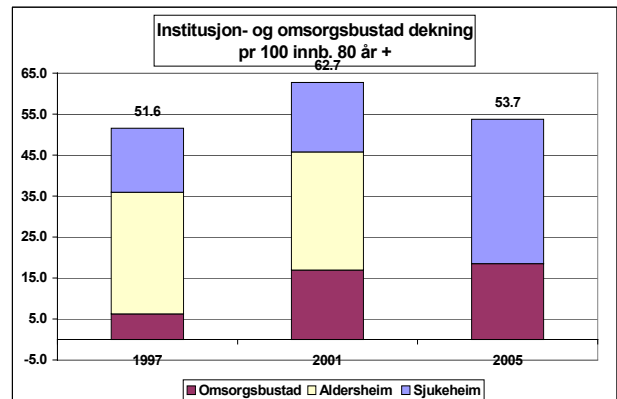
1526 Stordal

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	1 092	1 024	1 079	-13	-1.2
Eldre 80+ (tal)	64	59	54	-10	-15.6
Årsverk PLO (tal)	28	27	27	-1	-3.6
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	4	10	10	6	150.0
Aldersheim	19	17	0	-19	-100.0
Sjukeheim	10	10	19	9	90.0
Sum plassar :	33	37	29	-4	-12.1
Einerom	19	17	17	-2	-10.5

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	43.8	45.8	50.0	6.3
Plassar i inst./boliger (DG):	51.6	62.7	53.7	2.1
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	6.3	16.9	18.5	12.3
Aldersheim	29.7	28.8	0.0	-29.7
Sjukeheim	15.6	16.9	35.2	19.6
Eineromsdekning (DG):	79.2	77.3	94.4	15.3

1) Prosentpoeng

Kommentar

Sykkylven har ein gjennomsnittleg auke i talet på eldre i planperioden. Kommunen gjennomfører eit stort ombyggingsprosjekt ved Sykkylven omsorgssenter som gjev færre sjukeheimplassar og aukar talet på omsorgsbustader. Dette prosjektet er ikkje finansiert fullt ut. Den samla dekningsgraden på plassar i institusjon og omsorgsbustader aukar i perioden. Kommunen rapporterer om ein nedgang i talet på årsverk i pleie- og omsorgstenesta frå 1997 til 2001.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
44	Sykkylven bo- og akt.senter (trinn 1)	Flytta inn i februar 2003.
26	Sykkylven bo- og akt.senter (sjukeheimspl.-2002-bev.)	Bygging fra mars 2003.
7	Sykkylven bo- og akt.s. (7 av 22 oms.pl.- 2002-bev.)	"
25	Aure omsorgsbustader	Ferdig 1999. (Klokkerhaug og Straumgjerde)
102	Sum	

Kommunen sine vurderingar

"Handlingsplanen vil bety ei enorm styrking av eldreomsorga når utbygginga er ferdig.

Den store utfordringa vil vere å omstille drifta til meir heimebaserte (behovsprøvde) tenester. Utan slik omstilling vil kommunane få store økonomiske problem. Dagens sjukeheimsbemanning vil kommunen ikkje makte å drive etter med berekna antal plassar.

Stadige mediaoppslag om svak eldreomsorg er negativt. Slike oppslag fokuserer for lite på at det er økonomiske årsaker. Pleiepersonellet gjer ein stor innsats og har positiv innstilling, men dei økonomiske rammene i kommunane gjer det vanskeleg å ha ønska bemanning til ei kvar tid. Nye rettighetskrav vil ikkje løyse dei reelle problema."

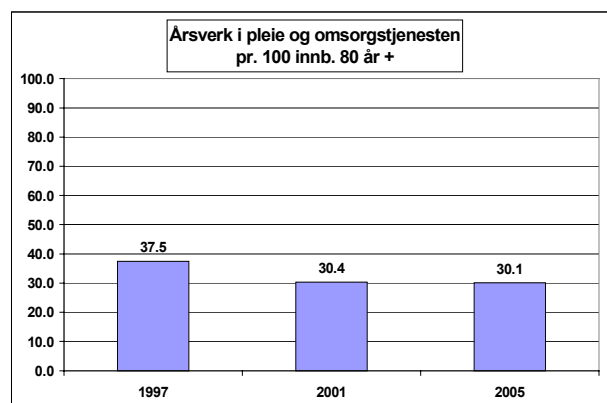
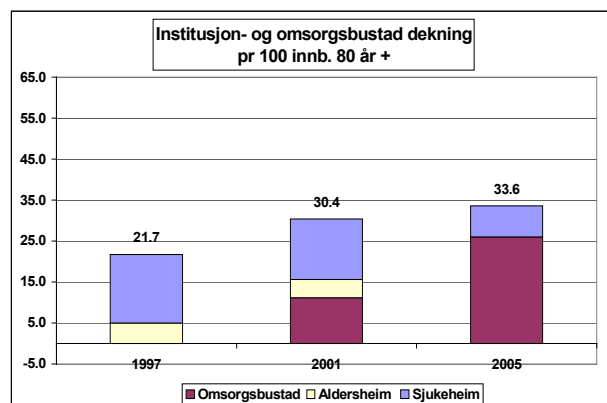
1528 Sykkylven

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	7 160	7 446	7 488	328	4.6
Eldre 80+ (tal)	299	339	342	43	14.4
Årsverk PLO (tal)	112	103	103	-9	-8.0
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	38	89	89	#DIV/0!
Aldersheim	15	15	0	-15	-100.0
Sjukeheim	50	50	26	-24	-48.0
Sum plassar :	65	103	115	50	76.9
Einerom	38	38	26	-12	-31.6

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	37.5	30.4	30.1	-7.3
Plassar i inst./boliger (DG):	21.7	30.4	33.6	11.9
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	11.2	26.0	26.0
Aldersheim	5.0	4.4	0.0	-5.0
Sjukeheim	16.7	14.7	7.6	-9.1
Eineromsdekning (DG):	74.5	74.5	100.0	25.5

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har ein liten nedgang i talet på eldre fram mot 2005. Kommunen planla tidleg å bygge ny sjukeheim og fekk finansiert denne i første del av handlingsplanen. Utbygginga gjev kommunen ein høg dekningsgrad når det gjeld plassar. Kommunen rapporterer om 14 fleire årsverk i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
46	Skodje omsorgsbustader og sjukeheim	Innflyttingsklar 20. januar 2003.
46	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Tidkrevende med detaljert rapportering.

Har ført til at ny sjukeheim er under oppføring, med planlagt innflytting nov. 02.

Med noverande ressursar, gi best mulig kvalitet på dei tenestene vil yter. Dette blir i stor utfordring for vår kommune."

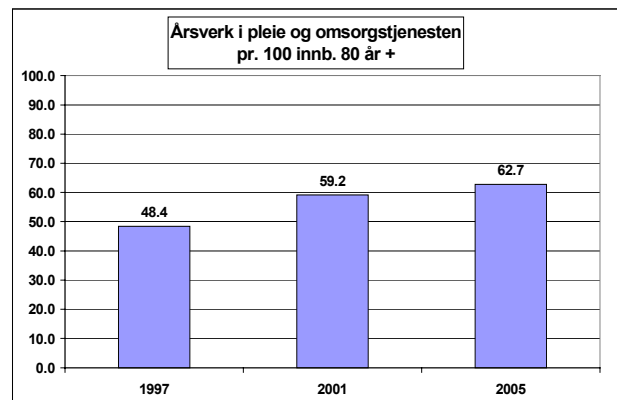
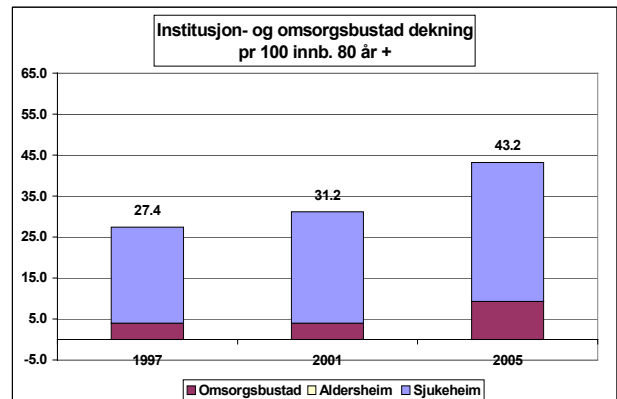
1529 Skodje

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	3 505	3 570	3 736	231	6.6
Eldre 80+ (tal)	124	125	118	-6	-4.8
Årsverk PLO (tal)	60	74	74	14	23.3
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	5	5	11	6	120.0
Aldersheim	0	0	0	0	#DIV/0!
Sjukeheim	29	34	40	11	37.9
Sum plassar :	34	39	51	17	50.0
Einerom	29	26	39	10	34.5

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	48.4	59.2	62.7	14.3
Plassar i inst./boliger (DG):	27.4	31.2	43.2	15.8
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	4.0	4.0	9.3	5.3
Aldersheim	0.0	0.0	0.0	0.0
Sjukeheim	23.4	27.2	33.9	10.5
Eineromsdekning (DG):	100.0	86.7	100.0	0.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

Sula har hatt ein sterk vekst i talet på eldre fram mot 2001. Kommunen hadde bygt ny sjukeheim like før handlingsplanen kom og har i sin plan satsa sterkt på å bygge omsorgsbustader. Det er finansiert i alt 73 bustader noko som vil gje ein sterk auke i dekningsgraden. Kommunen hadde også søkt finansiering av fleire prosjekt som det ikkje var rom for å finansiere. Kommunen rapporterer om 36 fleire årsverk i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
5	Omsorgsb. Moldvær - 6 (Omb. Moldvær bustader)	Ferdig 01.11.02 - Innflytta
16	Nybygg - demente bukollektiv, Moldv.vn. 15 og 17	Ferdig oktober 2002 - Innflytta
18	Sloghaugvn. 28 (tidl. Kveldsro)	Ombygging starter 01.12.02 - Ant. ferdig 01.01.04
1	Nymarksveien omsorgsbustad	Innflytta 2001.
4	Omsorgsbustader på Sunde - Leirvåg (1999)	Innflytta 2001.
11	Omsorgsbustader - Bakketun bust.	Innflytta 2001.
4	Vågstunet Bustadstifting	Innflytta 2001.
10	Omsorgsbustader, Fyllingen, Bergarden	Innflytta 2001.
4	Geilneset 9	Bliir ferdig 01.12.02.
73	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Sjølve handlingsplanen er ok, men det er svært frustrerende at regelverk/retningslinjer er blitt endra undervegs i prosessen. Kommunen skulle stå fritt til å velje sjukeheimsutbygging eller omsorgsbustader. Grunna endra retningslinjer undervegs har ikkje dette vore eit reelt val. Kommunen får truleg ikkje tilskot til å bygge dei bustadane det er dokumentert behov for. Kommunar med god planleggingskapasitet kom først til mølla og har fått bygd det dei ønskjer, medan andre står att med skjegget i postkassa!

Handlingsplanen har ført til eit monaleg løft for eldreomsorga. Med eldreomsorg og befolkningsutvikling på dagsordenen, er kommunen blitt nøydd til å planlegge langsiktig.

Hovudutfordringa er å få vidareutvikla kvaliteten på tenestetilbodet, og satse på brukarmedverknad. Elles vert truleg den største utfordringa å rekruttere personell med rett kompetanse."

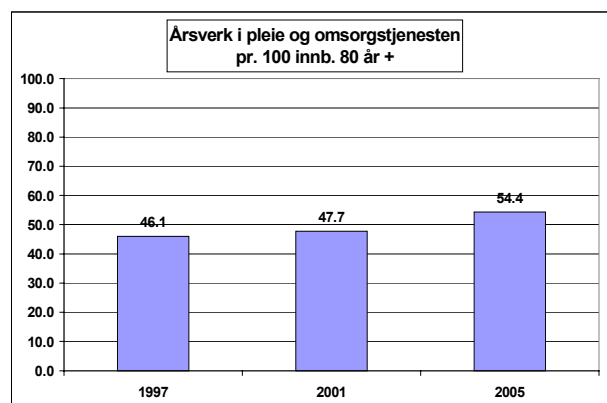
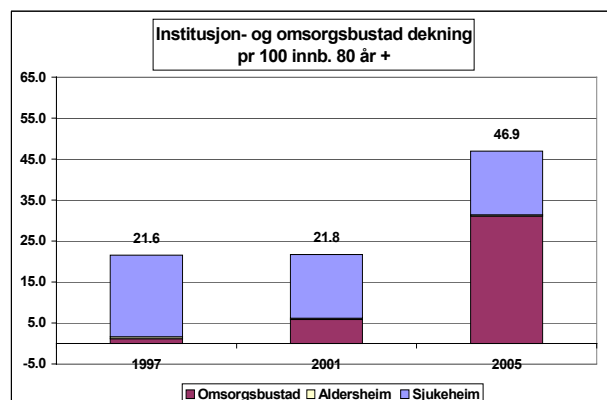
1531 Sula

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	6 938	7 230	7 108	170	2.5
Eldre 80+ (tal)	241	308	309	68	28.2
Årsverk PLO (tal)	111	147	168	57	51.4
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	3	18	96	93	3 100.0
Aldersheim	1	1	1	0	0.0
Sjukeheim	48	48	48	0	0.0
Sum plassar :	52	67	145	93	178.8
Einerom	49	49	49	0	0.0

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	46.1	47.7	54.4	8.3
Plassar i inst./boliger (DG):	21.6	21.8	46.9	25.3
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	1.2	5.8	31.1	29.8
Aldersheim	0.4	0.3	0.3	-0.1
Sjukeheim	19.9	15.6	15.5	-4.4
Eineromsdekning (DG):	100.0	100.0	100.0	0.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

Talet på eldre aukar jamt i Giske frå 1997 – 2005. I kommunen sin handlingsplan var det satsa sterkt på utbygging av omsorgsbustader og kommunen har fått finansiert fleire slike prosjekt.

Kommunestyret vedtok i tillegg å søke tilskott til ny sjukeheim like før søknadsfristen den 01.10.01 gjekk ut. Det har ikkje vore rom for å finansiere dette prosjektet. Kommunen oppnår difor neppe full eineromsdekning. Giske kommune har nyleg vedteke å omdefinere aldersheimsplassane til omsorgsbustader. Dette er nok ein viktig grunn til at ein forventar at dekningsgradane går vesentleg ned mot 2005. Kommunen rapporterer om 21 fleire årsverk i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
5	Bufellesskap Valderøy	Ferdig 2002 - er under innflytting. Tilrettelagt for sterkt funksjonshemma.
8	Leite omsorgsbustader	Ferdig 2001 og 2002. Står tomt - tilskott er ikkje utbetalt. Kommunen arbeider med saka.
5	Giske omsorgsbustader	Ferdig i 2001. Nokre bustader er utleid.
7	Reset omsorgsbustader	Ferdig i 1999/2000. 7 stk på Vigra.
16	Omsorgsbustader, Valderøy	Ferdig i 1998.
8	Vigra sjukeheim, avdeling for demente	Ferdig i 1998 - full drift.
49	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Har i betydeleg grad bidratt til naudsynt satsing innanfor omsorgstenestene inkl. bustadgjering. Har lagt betydeleg press på avgrensa administrative ressursar.

Stimulering til bygging av tilrettelagte bustader har vore eit viktig bidrag til å avgrense bruken av institusjonsplassar som varig bustadløysing. Gjennom kompensasjonstilskott delvis bidrag til naudsynt personellsatsing for å nå hovudmål i St.m. 50 (1996-1997)

Rekruttere tilstrekkeleg kvalifisert personell til å gi innbyggerane trygge nok tilbod om heildøgns omsorg og pleie i eigne heimar, jfr. Hovudmålet i St.m. 50 (1996-1997), samt ha naudsynte driftsmidlar til dette."

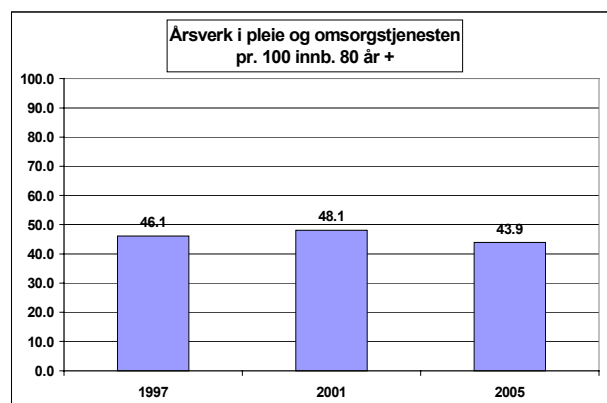
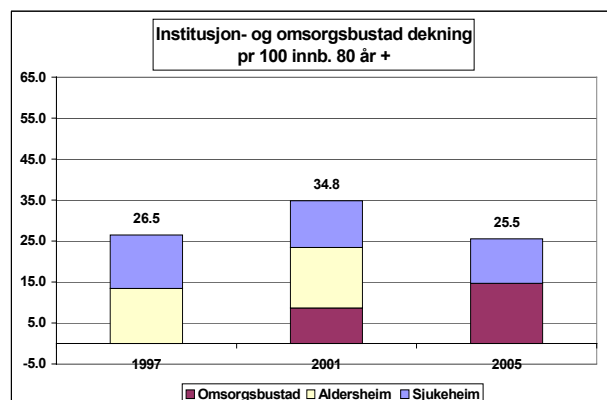
1532 Giske

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	6 271	6 439	6 431	160	2.6
Eldre 80+ (tal)	230	264	278	48	20.9
Årsverk PLO (tal)	106	127	122	16	15.1
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	23	41	41	#DIV/0!
Aldersheim	31	39	0	-31	-100.0
Sjukeheim	30	30	30	0	0.0
Sum plassar :	61	92	71	10	16.4
Einerom	39	65	26	-13	-33.3

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	46.1	48.1	43.9	-2.2
Plassar i inst./boliger (DG):	26.5	34.8	25.5	-1.0
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	8.7	14.7	14.7
Aldersheim	13.5	14.8	0.0	-13.5
Sjukeheim	13.0	11.4	10.8	-2.3
Eineromsdekning (DG):	78.0	97.0	92.9	14.9

1) Prosentpoeng

Kommentar

Talet på eldre aukar sterkt i Haram i løpet av planperioden. Kommunen har gjennomført ein del utbyggingar. Det største prosjektet er framleis i planleggingsfasen. Haram hadde søkt om fleire prosjekt som ikkje vart finansiert. Når dei finansierte utbyggingane blir gjennomført, vil kommunen få full einromsdekning og auke dekningsgraden på plassar. Kommunen rapporterer om 34 fleire årsverk i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
14	Omsorgsbustader ved Vatne sjukeheim (14 av 15)	Forprosj. utarbeidet. Avventer svar fra Husbanken.
74	Haram sjukeheim	Under planlegging
4	Omsorgsbustader, Austnes, Haramsøy	Ferdig tidlig i 2002
4	Fjellheim aldersbustader, Longva	Ferdig 2000.
9	Omsorgsbustader, Vatne	Ferdig 1998.
12	Bufellesskap Vatne	Ferdig 2001.
117	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

”.....

Handlingsplanen har gjort det mogeleg å bygge ut den heimebaserte omsorga, som var svært mangelfull, mange nye omsorgsbustader som reduserer presset på institusjonane og dessutan gjer handlingsplanen kommunen i stand til å bygge ny sjukeheim til erstatning for den gamle tungvinte frå 1974. Hovudutfordringa framover blir å styrke vidare den heimebaserte omsorga i takt med veksten i antal eldre og dessutan å ta seg av oppgåver som er forventa overført frå sjukehusa til kommunane.”

Kommentarar desember 2002:

”Planprosessane knytt til handlingsplanen har tvinga oss til å tenkje både lengre og djupare omkring eldre sin situasjon no og i framtida, med tanke på ei framtidretta eldreomsorg. Dette har vore positivt for vår kommune. Vi har forståing for behovet for rapportering attende til statlege organ, men har nok til tider følt desse plan- og rapporteringsrutinene unødige byråkratiske og arbeidskrevjande. Resultatet av satsinga i staten sin handlingsplan er ei heilt ny og modernisert eldreomsorg i Haram. Den kommunale satsinga har særleg fokusert på utbygging av heimebasert omsorg. Dette har vi klart å prioritere og resultatet er at eldre i større grad kan få bu heime og presset på institusjonane har avtatt.

.....”

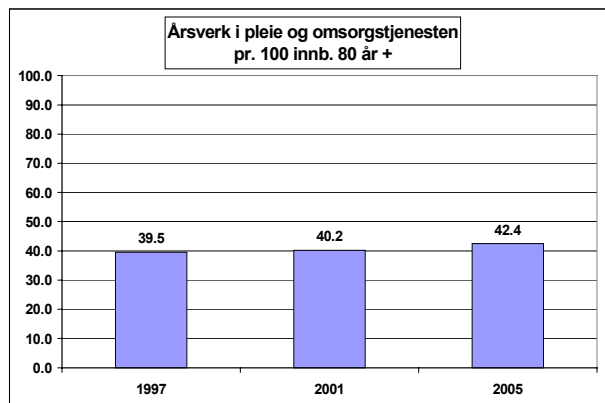
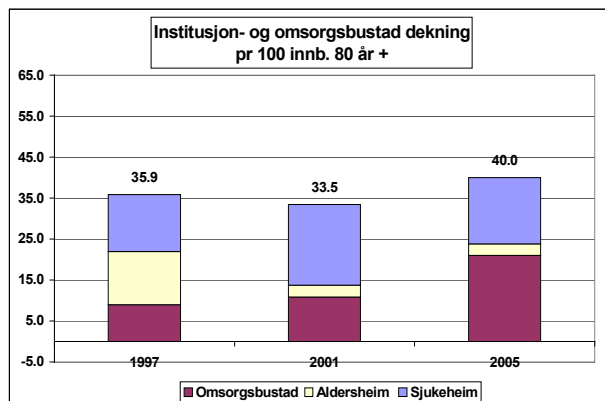
1534 Haram

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	8 734	8 781	8 702	-32	-0.4
Eldre 80+ (tal)	410	487	490	80	19.5
Årsverk PLO (tal)	162	196	208	46	28.4
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	37	53	103	66	178.4
Aldersheim	53	14	14	-39	-73.6
Sjukeheim	57	96	79	22	38.6
Sum plassar :	147	163	196	49	33.3
Einerom	44	46	93	49	111.4

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	39.5	40.2	42.4	2.9
Plassar i inst./boliger (DG):	35.9	33.5	40.0	4.1
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	9.0	10.9	21.0	12.0
Aldersheim	12.9	2.9	2.9	-10.1
Sjukeheim	13.9	19.7	16.1	2.2
Eineromsdekning (DG):	57.1	59.0	100.0	42.9

1) Prosentpoeng

Kommentar

Talet på eldre er relativt stabilt i Vestnes. Kommunen la tidleg omfattande planar for si gjennomføring av handlingsplan for eldreomsorga og planla m.a. fleire byggeprosjekt som det ikkje har vore rom for å finansiere. Kommunen ønskjer m.a. å bygge om sjukeheimen. Når dette ikkje blir gjennomført, blir det ikkje riktig full eineromsdekning i Vestnes. Dei utbyggingane som blir gjennomført, gjev ein liten kapasitetsauke. Vestnes kommune har spesielle utfordringar som tidlegare vertskommune for ein stor HVPU- institusjon. Kommunen rapporterer om ein nedgang i talet på årsverk i pleie- og omsorgstenesta frå 1997 - 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
8	Mariebo	Starter ombygging ca. febr./mars 2003, planlagt ferdig juni 2003.
8	Oppigarden	Er under bygging, planlagt ferdig ved årsskiftet 2002/2003.
31	Omsorgsbustaderer/dagsenter Helland (trinn 1)	Ferdig innflytta våren 2002.
8	Helland	Er under bygging – planlagt aktivitetssenter trinn 2 ferdig mars 2004.
55	Sum	

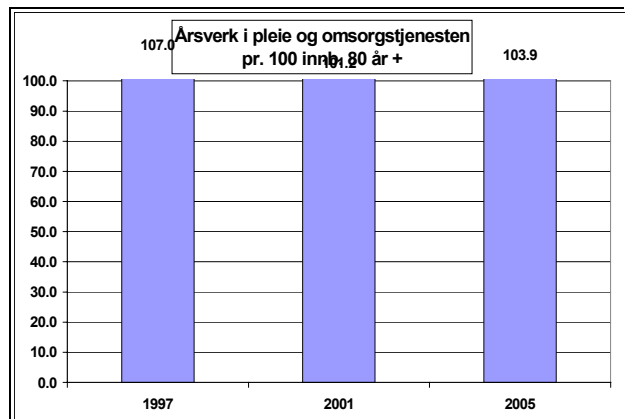
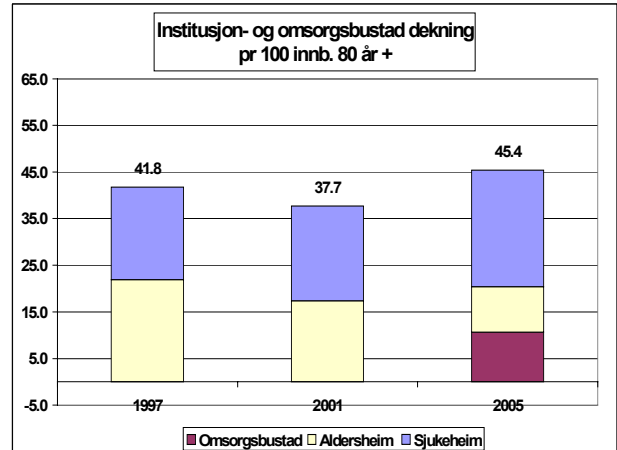
1535 Vestnes

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	6 490	6 424	6 602	112	1.7
Eldre 80+ (tal)	328	334	328	0	0.0
Årsverk PLO (tal)	351	338	341	-10	-2.9
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	0	35	35	#DIV/0!
Aldersheim	72	58	32	-40	-55.6
Sjukeheim	65	68	82	17	26.2
Sum plassar :	137	126	149	12	8.8
Einerom	123	118	106	-17	-13.8

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	107.0	101.2	103.9	-3.1
Plassar i inst./boliger (DG):	41.8	37.7	45.4	3.7
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	0.0	10.7	10.7
Aldersheim	22.0	17.4	9.8	-12.2
Sjukeheim	19.8	20.4	25.0	5.2
Eineromsdekning (DG):	94.6	96.7	96.4	1.7

1) Prosentpoeng

Kommentar

Rauma har hatt ein sterk vekst i talet på eldre fram mot 2001. Kommunen har både bygt omsorgsbustader og ny sjukeheim. Rauma hadde søkt finansiering av fleire omsorgsbustadprosjekt som ikkje kunne finansierast. Kommunen rapporterer om at dei har ledige plassar i omsorgsbustader utanfor sentrum. Kommunen rapporterer om ein nedgang i årsverk frå 1997 til 2001.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
40	Ny sjukeheim/omsorgsbustader	Avslutta juni 2002 - tilskudd utbetalt.
10	Isfjorden omsorgsbustader	Ferdig august 2001. Et par plassar ledig.
10	Måndalen omsorgsbustader	Ferdig i november 1999.
60	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"36. For lite forutsigbarhet for kommunene – for mye tilfeldigheter.

Flere stillinger og institusjonsplasser/omsorgsboliger.

Få logistikken i organisasjonen til å fungere."

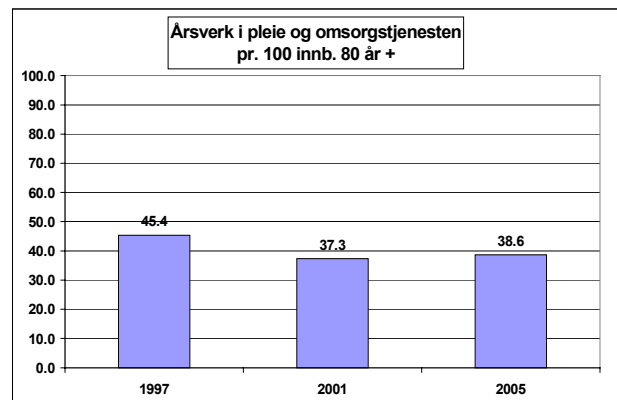
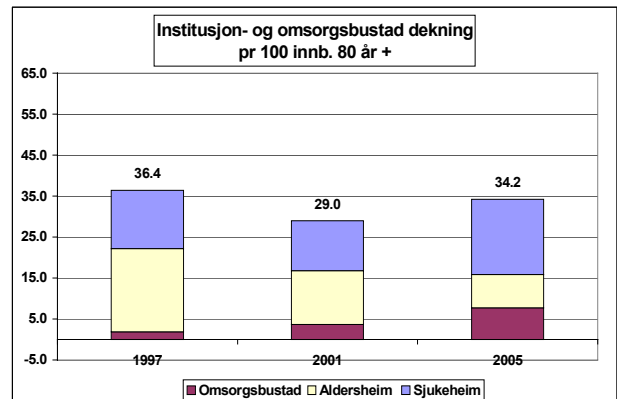
1539 Rauma

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	7 615	7 381	7 403	-212	-2.8
Eldre 80+ (tal)	423	493	491	68	16.1
Årsverk PLO (tal)	192	184	190	-3	-1.3
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	8	18	38	30	375.0
Aldersheim	86	65	40	-46	-53.5
Sjukeheim	60	60	90	30	50.0
Sum plassar :	154	143	168	14	9.1
Einerom	146	125	130	-16	-11.0

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	45.4	37.3	38.6	-6.8
Plassar i inst./boliger (DG):	36.4	29.0	34.2	-2.2
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	1.9	3.7	7.7	5.8
Aldersheim	20.3	13.2	8.1	-12.2
Sjukeheim	14.2	12.2	18.3	4.1
Eineromsdekning (DG):	100.0	100.0	100.0	0.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har hatt ein nedgang i talet på eldre i planperioden. Kommunen har fått finansiert den utbygginga som dei har planlagt og vil få full eineromsdekning. Det er rapportert om ein auke på 4 årsverk frå 1997 – 2001.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte Prosjekt einingar	Status pr. november 2002
12 Nettet omsorgssenter	Tegninger godkjent, kostn.berekening foretatt. Anbud vil bli sendt ut i jan 2003.
12 Sum	

Kommunen sine vurderingar:

"Positivt at det nå ser ut som om kommunen kun får enerom ved institusjonene. Positivt at aldersdemente avdelinga kan få nye lokaliteter. Vi har en demente avd.. med god behandling og god organisering. 2 til 3 av stillingane ved aldersdemente avd. ble finansiert av øremerkede midler 98/99.

Nettet kommune har siden 1/1-2000 vært fri kommune. Helse og sosialsjef synes ikke noe om dette.

Tilstrekkelig bemanning/rekruttere og beholde. Kommunen har med bakgrunn i frikommune prosjektet kommet i bakleksa bemanningsmessig, sammenliknet med andre kommuner. Det vil være en utfordring å få øke bemanningen."

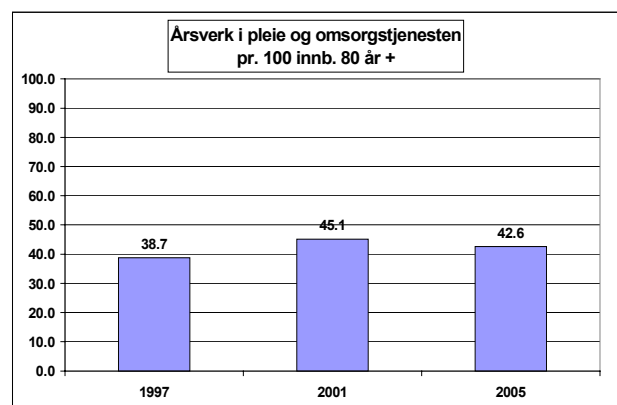
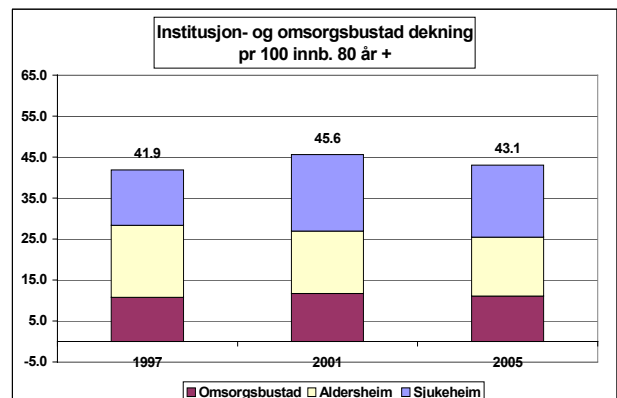
1543 Nettet

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	3 267	3 248	3 217	-50	-1.5
Eldre 80+ (tal)	222	204	216	-6	-2.7
Årsverk PLO (tal)	86	92	92	6	7.0
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	24	24	24	0	0.0
Aldersheim	39	31	31	-8	-20.5
Sjukeheim	30	38	38	8	26.7
Sum plassar :	93	93	93	0	0.0
Einerom	61	61	69	8	13.1

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	38.7	45.1	42.6	3.9
Plassar i inst./boliger (DG):	41.9	45.6	43.1	1.2
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	10.8	11.8	11.1	0.3
Aldersheim	17.6	15.2	14.4	-3.2
Sjukeheim	13.5	18.6	17.6	4.1
Eineromsdekning (DG):	93.8	93.8	100.0	6.2

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har ein stor auke i talet på eldre i planperioden. Kommunen har fått finansiering av to byggeprosjekt. Dette vil gje auka dekningsgrad på institusjonsplassar/omsorgsbustader og full eineromsdekning. Det var planlagt eit prosjekt til som ikkje kunne prioriterast. Kommunen rapporterer om 9 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte Prosjekt einingar	Status pr. november 2002
21 Midsund sjukeheim	Prosjektet er under planl. hos arkitekt
16 Midsund omsorgsbustader	Ferdig 2001 - alt innflyttet.
37 Sum	Totalt 38 plasser i dag, 55 etter utbygging.

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

- større fokus på tiltak og behov
- uka bevisstgjerjing
- betre kartlegging
- utv. differansierte tenestnivå
- kanskje?? Noko meir heilskapleg tenking
- større grad av brukarmedverknad
- skaffe nok personell
- skaffe kvalifisert personell
- ikkje samsvar mellom behov og økonomiske ressursar
- eldre i institusjon er "taparar" i høve andre ressurskrevjande brukarar – får ikkje diff. Tenester på same måte som heimebuande
- endringar i nettverk
- endringar av haldningar – "det offentlege" skal ha ansvar for alt. Kva med den enkelte sitt ansvar for eige liv?"

Ordføraren har og i brev av 31.05.02 uttrykt følgjande:

".....

Kommunen har jobba utifrå ein plan i fire etappar:

- Flytte legekantor, laboratorium, helsestasjon m.m. frå underetg. i sjukeheim til anna/nytt bygg og omrokkere rombruken på sjukeheimen
- Bygging av 16 nye omsorgsbustader. Dette prosjektet tok mykje lengre tid enn føresett m.a. som ein følge av arkeologiske utgravingar. Omsorgsbustadane var tekne i bruk i mai 2001.
- Ombygging/modernisering av sjukeheimen m.a. med omgjerjing av 4 dobbeltrom til enkeltrom.

Av praktiske grunnar kom ombygginga av sjukeheimen til slutt."

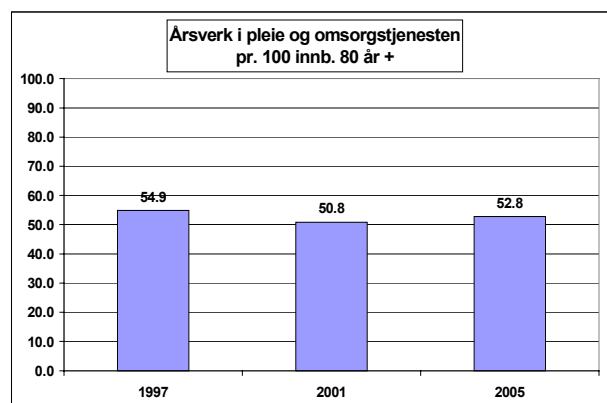
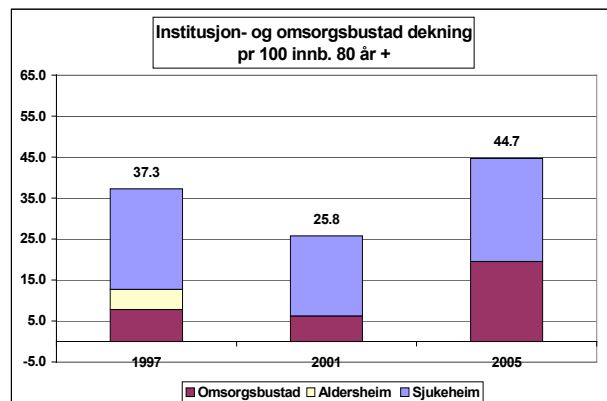
1545 Midsund

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	2 009	1 956	1 927	-82	-4.1
Eldre 80+ (tal)	102	128	123	21	20.6
Årsverk PLO (tal)	56	65	65	9	16.1
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	8	8	24	16	200.0
Aldersheim	5	0	0	-5	-100.0
Sjukeheim	25	25	31	6	24.0
Sum plassar :	38	33	55	17	44.7
Einerom	24	24	31	7	29.2

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	54.9	50.8	52.8	-2.1
Plassar i inst./boliger (DG):	37.3	25.8	44.7	7.5
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	7.8	6.3	19.5	11.7
Aldersheim	4.9	0.0	0.0	-4.9
Sjukeheim	24.5	19.5	25.2	0.7
Eineromsdekning (DG):	88.9	88.9	100.0	11.1

1) Prosentpoeng

Kommentar

Talet på eldre aukar sterkt i planperioden i Sandøy. Kommunen hadde ein høg dekningsgrad på plassar i institusjon/omsorgsbustad i 1997. Dekningsraden går ned fram til 2005 sjølv om kommunen vil gjennomføre to utbyggingprosjekt som gjev til saman 12 fleire plassar. Kommunen rapporterer om 6 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
6	Buffellesskap for personer med demens	Er under prosjektering - byggestart april 2003.
6	Steinshamn omsorgsbustader	Ferdig 1999/2000.
12	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Handlingsplanen for eldreomsorga har vore eit nødvendig styringsreiskap for å utvikle tenestetilbod på området. Planverket har fungert som ei slags politisk folkeopplysning, eit nødvendig fagleg vurderings- og vedtaksgrunnlag for dei politiske utvala, når utviklingslinjer og tenestenivå har vore plassert på den politiske agendaen. Administrativt har planarbeidet vore eit viktig incitament eller fagleg press for å kartlegge behova også i eit framtidsperspektiv, og dermed kunne skilje mellom morgondagen sine mange prioriteringar og utfordringar."

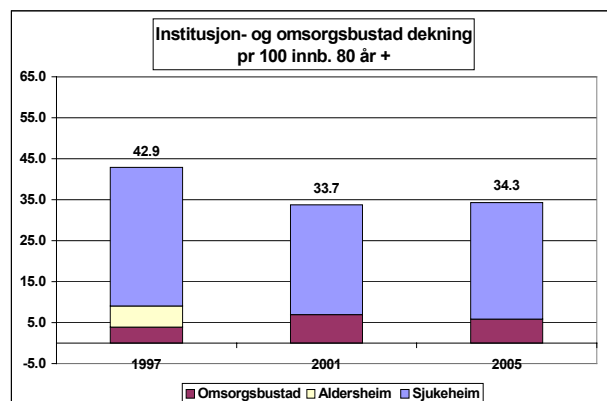
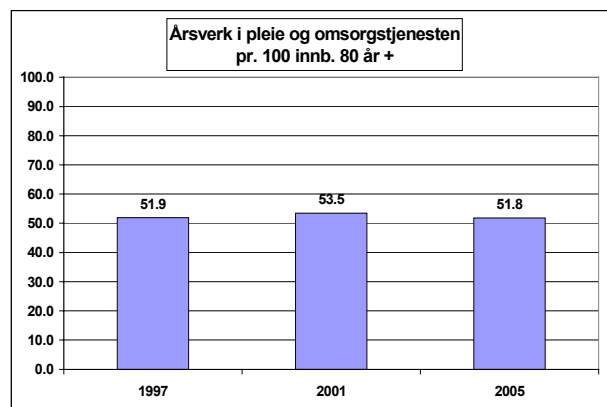
1546 Sandøy

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	% -vis	
				Endring 97-05	ending 97-05
Folketal	1 359	1 305	1 305	-54	-4.0
Eldre 80+ (tal)	77	86	102	25	32.5
Årsverk PLO (tal)	40	46	53	13	32.1
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	3	6	6	3	100.0
Aldersheim	4	0	0	-4	-100.0
Sjukeheim	26	23	29	3	11.5
Sum plassar :	33	29	35	2	6.1
Einerom	26	23	29	3	11.5

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	51.9	53.5	51.8	-0.1
Plassar i inst./boliger (DG):	42.9	33.7	34.3	-8.5
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	3.9	7.0	5.9	2.0
Aldersheim	5.2	0.0	0.0	-5.2
Sjukeheim	33.8	26.7	28.4	-5.3
Eineromsdekning (DG):	92.9	100.0	100.0	7.1

1) Prosentpoeng

Kommentar

Aukra er ein av dei kommunane i fylket som har hatt ein auke i talet på eldre, men veksten blir minimal dei nærmaste åra. Kommunen har høge dekningsgrader på sine tenestetilbod. Det er rapportert om ein vekst på 14 årsverk fram til 2001. Kommunen har fått finansiert ny avdeling for aldersdemente på sjukeheimen, men ombygging av trygdeheimen kunne ikkje prioriterast.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
4	Omsorgsbustad Bergtun (4 nye plassar)	Ferdig 1999
8	Aukraheimen – Skjerma avd. (nytt påbygg)	Ferdig våren 2001.
12	Sum	

Kommunen sine vurderingar i rapporteringa i 2001:

"Erfaringar med Handlingsplan for eldreomsorg. Handlingsplanen har vore eit dokument for å gå etter i målsamheng. Ein har fått prosjekt inn i langtidsbudsjettet, og vore nøydd til å prioritere og sett samanheng mellom plan og resultat.

.....

Frå 1997 og til i dag, har kommunen på bakgrunn av behovsundersøkingar og vurderingar i samband med handlingsplanen fått auka bemanning og ein har fått utbygd ny skjerma avdeling. Auken har ikkje vore stor, men ein har fått gjort om stillingar til fagarbeidarar. Ein har fått til eit godt samarbeid institusjon/heimetenesta som mellom anna har resultert i dagleg matombringning, dagopphald for heimebuande og felles nattevaktteneste.

.....

Den største utfordringa er å gi tilrettelagt pleie og omsorg til dei som treng det mest, dei tunge brukarane, lage individuelle planer med målsetting som kan vere realistisk både i forhold til tilbud og ressursar.

....."

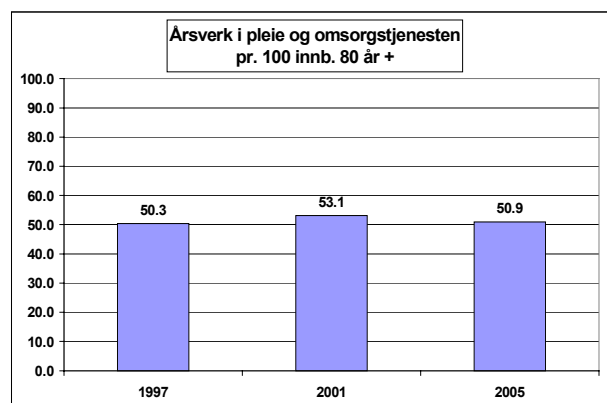
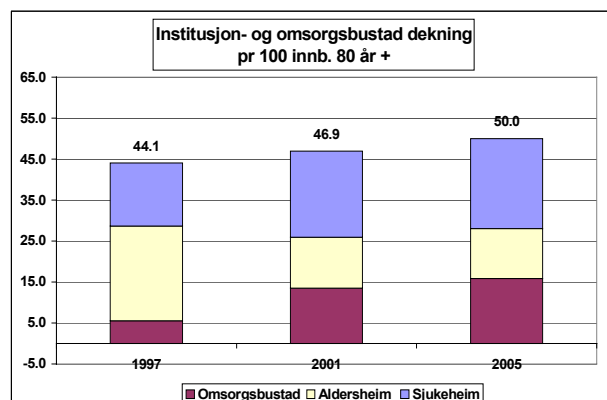
1547 Aukra

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	%vis endring	
				97-05	97-05
Folketal	2 983	3 026	2 974	-9	-0.3
Eldre 80+ (tal)	143	162	164	21	14.7
Årsverk PLO (tal)	72	86	84	12	16.0
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	8	22	26	18	225.0
Aldersheim	33	20	20	-13	-39.4
Sjukeheim	22	34	36	14	63.6
Sum plassar :	63	76	82	19	30.2
Einerom	53	52	54	1	1.9

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	50.3	53.1	50.9	0.6
Plassar i inst./boliger (DG):	44.1	46.9	50.0	5.9
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	5.6	13.6	15.9	10.3
Aldersheim	23.1	12.3	12.2	-10.9
Sjukeheim	15.4	21.0	22.0	6.6
Eineromsdekning (DG):	98.1	98.1	98.2	0.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

Fræna har ein jamn vekst av talet på eldre i planperioden. Kommunen har gjennomført fleire utbyggingar i perioden og skal bygge ny sjukeheim i siste del. Den rapporterte personellveksten i tabellen her gjev nok uttrykk for at det er ei stor gruppe personell som er overført frå sosialtenesta til pleie- og omsorg.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
38	Fræna sjukeheim	Nye planar er sendt Husbanken, antatt oppstart medio 2003.
23	Bøtunet omsorgssenter - Elnesvågen	Ferdig november 2001.
24	Lundhaugen omsorgssenter	Ferdig mai/juni 2002.
11	Aureosen omsorgsbustader	Ferdig okt./nov. 2003.
96	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001:

"Kommunen har god erfaring med handlingsplanen, så langt. Denne har gjort det mulig å få til en viktig og nødvendig utvikling innen eldreomsorgen, men ressursene er likevel ikke i samsvar med behovene for tiltak."

Tilleggskommentarar desember 2002:

".....
For Fræna kommune har dette hatt vesentlig betydning for å få til ei utvikling av eldreomsorga. Kommunen har ikkje hatt økonomi til ei slik utbygging. Ikkje spesielle negative effekter utover at det var einskilde røyster som meinte at det vart økonomien i handlingsplanen som styrte utbygginga.

Ut frå Fræna kommune sine behov meiner vi at handlingsplanen sitt utgangspunkt og mål er oppfylte. Kvaliteten i eldreomsorga har blitt høgda - ikkje minst i forhold til bygningsmassen/bualternativet. Som ein konsekvens av dette, har det blitt eit betre arbeidsmiljø og lettare å rekruttere personell. Triveleg arbeidsmiljø gir positiv verknad på kvalitet på tenestene. Når det gjeld fordeling mellom sjukeheim og omsorgsbustader, meiner vi -når vi får effektivert ny sjukeheim - at denne er riktig ut frå vårt behov.

Det har også skjedd ei positiv dreining frå institusjon til heimebasert omsorg ved at eksisterande aldersheim har blitt omgjort til omsorgsbustader. Den største utfordringa vidare blir å kunne vedlikehalde den kvaliteten vi har - truleg med reduksjon av personellressursar - det blir kamp om ressursane - kommuneøkonomien står ikkje i samsvar med oppgåvene."

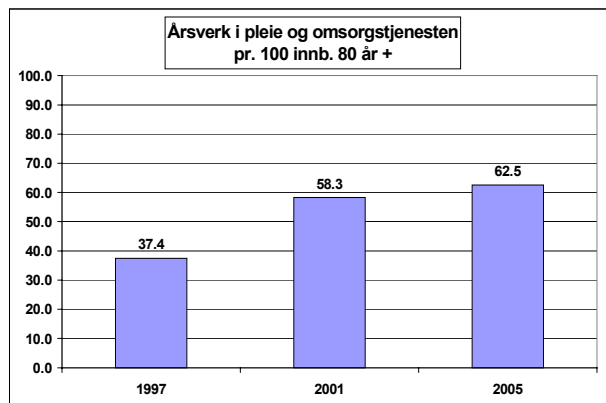
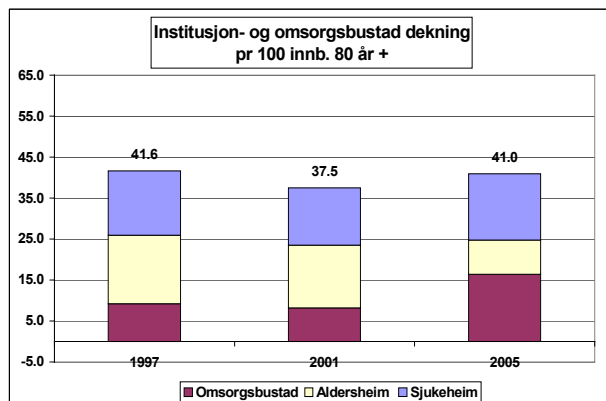
1548 Fræna

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	9 105	8 949	9 342	237	2.6
Eldre 80+ (tal)	358	400	415	57	15.9
Årsverk PLO (tal)	134	233	260	126	93.7
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	33	33	68	35	106.1
Aldersheim	60	61	35	-25	-41.7
Sjukeheim	56	56	67	11	19.6
Sum plassar :	149	150	170	21	14.1
Einerom	62	63	102	40	64.5

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	37.4	58.3	62.5	25.1
Plassar i inst./boliger (DG):	41.6	37.5	41.0	-0.7
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	9.2	8.3	16.4	7.2
Aldersheim	16.8	15.3	8.4	-8.3
Sjukeheim	15.6	14.0	16.1	0.5
Eineromsdekning (DG):	69.7	70.0	100.0	30.3

1) Prosentpoeng

Kommentar

Eide kommune har ein sterk auke i talet på personar over 80 år i planperioden. Kommunen fekk finansiert alle sine planlagte utbyggingsprosjekt tidleg i perioden. Det er rapportert om ein auke på 3 årsverk i perioden.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte Prosjekt einingar	Status pr. november 2002
8 Eide burettslag	Ferdig innflytta i 2000.
24 Eide omsorgssenter (1 leil. til rehab.formål)	Ferdig innflytta i 2000 - fullt.
32 Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Eide kommune var tidlig ute med søknad og har foretatt ombygging av aldersheim til sykehjemsavdeling og en fløy med 7 omsorgsboliger. I tillegg ble det bygd en avdeling/post med 7 plasser for demente. Dette har vært en positiv prosess og gitt et klart bedre tilbud – selv om antallet institusjonsplasser ikke har økt med mer enn 1.

Handlingsplanen har medført ny giv og større engasjement. Vi mener at satsingen som er gjort over en begrenset periode, har ført til at befolkningen opplever å ha et bra tilbud i Eide."

Kommentarar i desember 2002:

"....
Bygningene er knyttet sammen, slik at beboere i både omsorgsboligene og i sykehjemsavdelingene kan gå tørrskodd til dagsenter, kafeteria, frisør, fotpleie og kontor. Kommunen har med dette en bygningsmasse som muliggjør god samordning av de ulike tjenestene og legger til rette for samarbeid.

Handlingsplanen har ført til styrket fokus på tjenesteproduksjon og kvalitet. Parallellt med utbygging/ombygging har det foregått en omfattende omstilling i kommunen. Det er innført en flatere struktur, og Pleie og omsorg er en av 18 resultatenheter. Motto for omstillingen i kommunen er: Enklere og smartere. Det innebærer raskere saksgang, mindre byråkrati og større myndighet til den enkelte tjenesteutøver. Resultatene Pleie og omsorg er organisert som en enhet der sykehjem, hjemmetjenester, tjenester for funksjonshemmede og aktivisering utgjør deler av den samme helhet. Tildeling av, og utføring av tjenestene holdes adskilt.

Eide kommune står overfor en fortsatt sterk vekst av antall eldre over 80 år fram til år 2010. Dersom vi skal klare å yte en forsvarlig hjelp, vil det kreve økt satsing på de hjemmebaserte tjenester. Kommunen er innforstått med dette behovet, og vil styrke de hjemmebaserte tjenester i årene som kommer."

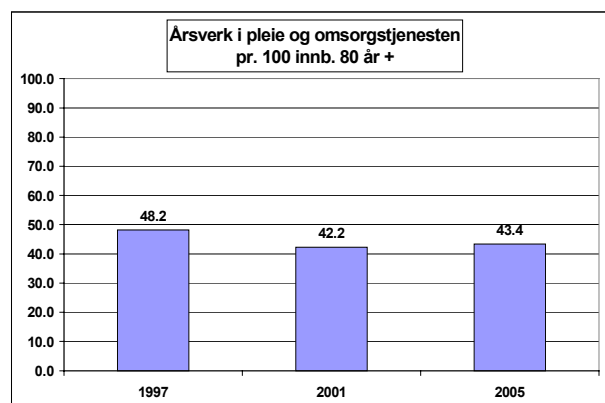
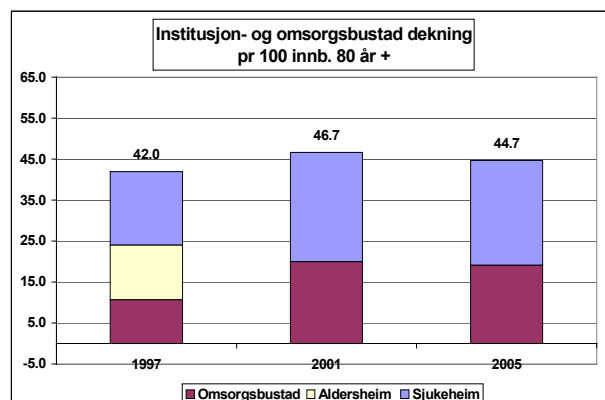
1551 Eide

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	3 096	3 272	3 119	23	0.7
Eldre 80+ (tal)	112	135	141	29	25.9
Årsverk PLO (tal)	54	57	61	7	13.3
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	12	27	27	15	125.0
Aldersheim	15	0	0	-15	-100.0
Sjukeheim	20	36	36	16	80.0
Sum plassar :	47	63	63	16	34.0
Einerom	31	30	32	1	3.2

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	48.2	42.2	43.4	-4.8
Plassar i inst./boliger (DG):	42.0	46.7	44.7	2.7
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	10.7	20.0	19.1	8.4
Aldersheim	13.4	0.0	0.0	-13.4
Sjukeheim	17.9	26.7	25.5	7.7
Eineromsdekning (DG):	93.9	90.9	94.1	0.2

1) Prosentpoeng

Kommentar

Talet på personar over 80 år aukar sterkt i Averøy kommune i planperioden. Kommunen hadde i starten lagt planar om fleire utbyggingar, men har av ulike grunnar hatt vanskar med å fullføre planlegginga. Kommunen har fått finansiert to store prosjekt som skal gjennomførast i siste del av perioden. Det var søkt om fleire prosjekt som ikkje kunne finansierast. Det er rapportert om ein auke på fire årsverk frå 1997 – 2001.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
20	Averøy sjukeheim - ombygging	Under planlegging - oppstart 2004/2005. Anbudsrunde.
40	Ny sjukeheim (berre sjukeheimsplassane)	Går ut på anbud i jan. 2003. Byggestart april/mai 2003.
8	Langøy omsorgssenter	Ferdig våren 2000.
68	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001:

"Hovedutfordringene i årene som kommer:

- Bygging av nytt sykehjem.
- Realisering av de planlagte ombyggingsprosjekter.
- Rekruttering.
- Oppretting av tilstrekkelig antall stillinger i forhold til befolkningsutvikling.
- Utvikle innholdet i tjenestetilbudet i samsvar med hva som til enhver tid er gjeldende standard for kvalitet, hensiktsmessige tjenester og god service.
- Få investert i og tatt i bruk ny teknologi.
- Redusere sykefraværet."

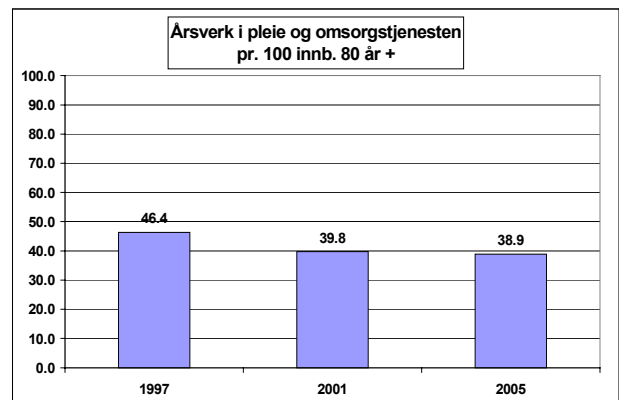
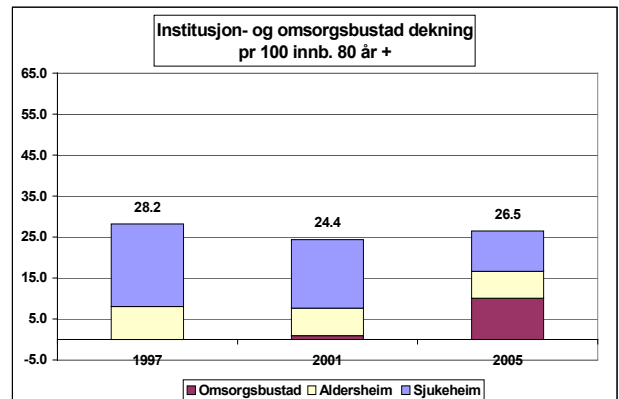
1554 Averøy

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	5 520	5 430	5 574	54	1.0
Eldre 80+ (tal)	248	299	306	58	23.4
Årsverk PLO (tal)	115	119	119	4	3.5
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	3	31	31	#DIV/0!
Aldersheim	20	20	20	0	0.0
Sjukeheim	50	50	30	-20	-40.0
Sum plassar :	70	73	81	11	15.7
Einerom	50	50	50	0	0.0

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	46.4	39.8	38.9	-7.5
Plassar i inst./boliger (DG):	28.2	24.4	26.5	-1.8
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	1.0	10.1	10.1
Aldersheim	8.1	6.7	6.5	-1.5
Sjukeheim	20.2	16.7	9.8	-10.4
Eineromsdekning (DG):	83.3	83.3	100.0	16.7

1) Prosentpoeng

Kommentar

Frei kommune har ein lavere del eldre enn kommunane elles i fylket. Dette gjer at kommunen har uvanleg høge dekningsgrader i sine tenestetilbod for eldre. Dette vil nok endre seg i nær framtid da talet på eldre aukar sterkt mot 2005. Kommunen rapporterer om ein auke på 22 årsverk frå 1997 – 2002. Ein stor del av denne veksten gjeld nok at personell er overført frå sosialtenesta til pleie- og omsorg.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
6	Omsorgsbustad for funksjonshemma og avlastning	Prosjektet er på anbud, forventa ferdig okt./nov. 2003.
6	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001:

" Positive erfaringer – mye godt arbeid.

Mye arbeid er lagt ned i planer og handlingsprogram. Kommune har fått synliggjort kommunens eldreomsorg. Behov for tjenester og tiltak i årene framover gjennom kartlegginger, undersøkelser og statistikk. Vi har fått mulighet til å kartlegge hva vi vil få av brukere i årene framover slik at vi kan være forberedt på hva som vil komme. Fått positive vedtak på planer/handlingsprogram og vedtak på at planer/handlingsprogram skal rulleres/evalueres. Planer hvert 4. år – handlingsprogram årlig. For omsorgsavdelingen er planer/handlingsprogram gode arbeidsredskaper i forskjellige sammenhenger. Får gjennomført ting med mål og tiltak.

Utarbeidelse av gode planer med handlingsprogram som imøtekommer brukerbehov. Kommunen har fått tilført stillinger med nødvendig kompetanse ut fra brukerbehov ved å bruke eldre midler. Bygd omsorgsboliger som er et alternativ til institusjon. Fått styrket eldreomsorgen i og utenfor institusjonen. Lært oss å jobbe målrettet.

...."

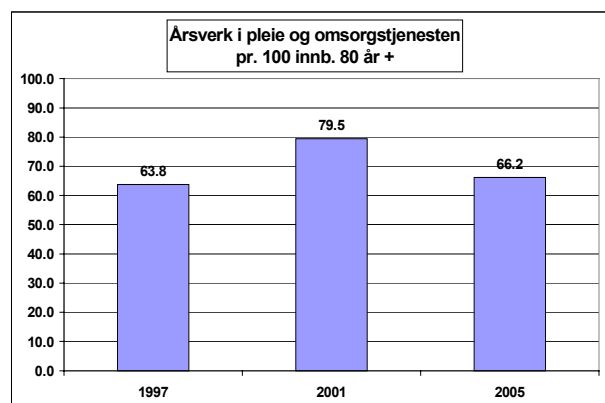
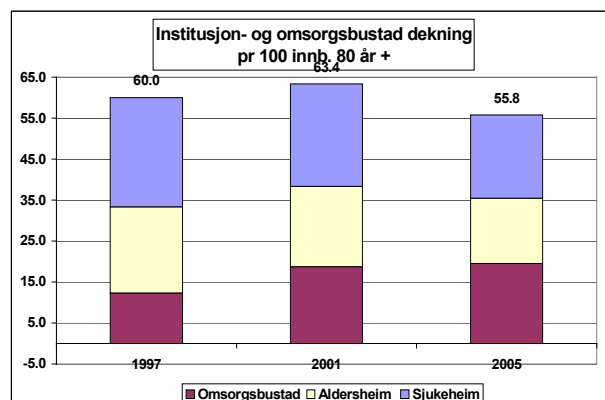
1556 Frei

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	5 119	5 216	5 723	604	11.8
Eldre 80+ (tal)	105	112	138	33	31.4
Årsverk PLO (tal)	67	89	91	24	36.3
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	13	21	27	14	107.7
Aldersheim	22	22	22	0	0.0
Sjukeheim	28	28	28	0	0.0
Sum plassar :	63	71	77	14	22.2
Einerom	46	46	46	0	0.0

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	63.8	79.5	66.2	2.3
Plassar i inst./boliger (DG):	60.0	63.4	55.8	-4.2
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	12.4	18.8	19.6	7.2
Aldersheim	21.0	19.6	15.9	-5.0
Sjukeheim	26.7	25.0	20.3	-6.4
Eineromsdekning (DG):	95.8	95.8	95.8	0.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

I 1997 var kommunen prega av å ha relativt mange eldre innbyggjarar og lav dekningsgrad på plassar i institusjon/omsorgsbustader. Kommunen vil gjennomføre tre utbyggingar i planperioden. Dette gjev ein sterk kapasitetsauke i talet på plassar. Kommunen rapporterer om 22 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
8	Øratunet	Teke i bruk i juni 2002. Fullt.
6	Omsorgsbustader for demente	Ikkje påbegynt - planlagt ferdig i 2005.
10	Omsorgsbustader	Ferdig i september 1999. Fullt.
24	Sum	

Kommunen sine vurderingar:

”

Handlingsplanen har vært svært avgjørende for en positiv utvikling av eldretjenesten i Gjemnes kommune ut i fra følende forhold:

- Den skriftlige dokumentasjon som ble tilsendt kommunen i form av bla. kvalitetforskriften ble bruk bevisst m.h.t. krav til tjenestetilbudet. Formuleringene var veldig konkret spesifisert og det ble på mange måter ”grunnmuren” i vårt arbeid. Parallelt jobbet vi også med å forbedre prosedyrer og dokumentasjon på innholdet i tjenestetilbudet. Det var også viktig å ha kriterier for å måle tilfredsstillende/mangelfullt tilbud. Vi har positive opplevelser og godt utbytte av deltakelse i kursserien arr. av fylkeslegen.
- Statens tilførsel av øremerkede midler har også vært en viktig forutsetning. Videre også påkrevet fylkesmannens rolle med ”å holde kommunene i ørene”. Som fagleder blir en ofte utsatt for argumentasjon som gjerne kan være en trussel mot at pengene havner dit de var tiltenkt.

.....

Handlingsplanen for eldreomsorgen har vært et viktig og nødvendig bidrag for å forbedre tjenestetilbudet i Gjemnes kommune for perioden 1997 -2001. Dette både i form av personell og bygningsmessige tiltak.”

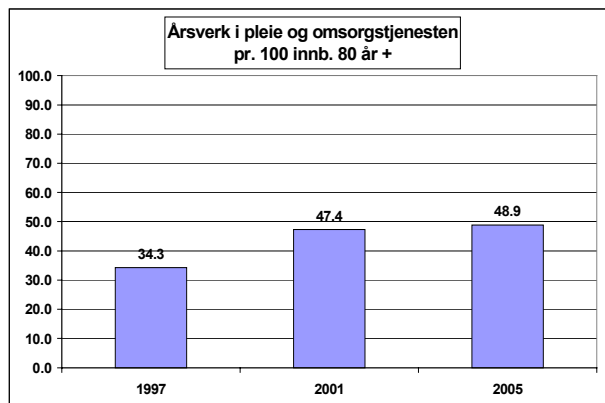
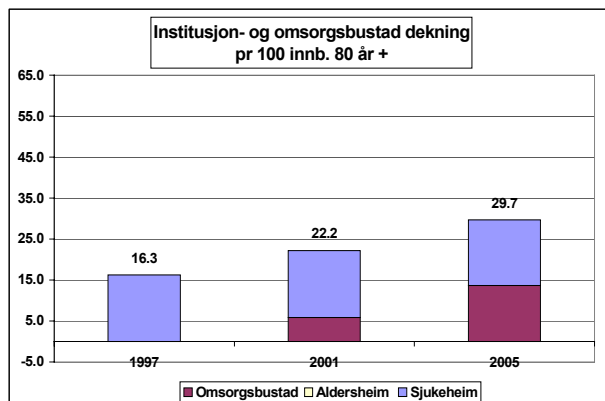
1557 Gjemnes

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97 -05	%-ring endring 97-05
Folketal	2 732	2 627	2 603	-129	-4.7
Eldre 80+ (tal)	172	171	175	3	1.7
Årsverk PLO (tal)	59	81	86	27	44.9
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	10	24	24	#DIV/0!
Aldersheim	0	0	0	0	#DIV/0!
Sjukeheim	28	28	28	0	0.0
Sum plassar :	28	38	52	24	85.7
Einerom	22	22	22	0	0.0

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	34.3	47.4	48.9	14.6
Plassar i inst./boliger (DG):	16.3	22.2	29.7	13.4
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	5.8	13.7	13.7
Aldersheim	0.0	0.0	0.0	0.0
Sjukeheim	16.3	16.4	16.0	-0.3
Eineromsdekning (DG):	88.0	88.0	95.7	7.7

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har eit stabilt tal på personar over 80 år i planperioden. Kommunen vil gjennomføre fleire store utbyggingar i perioden. Dette vil gje ein liten auke i dekningsgraden for institusjonsplassar/-omsorgsbustader, aldersheimsplassane blir avvikla og kommunen får full eineromsdekning. Kommunen rapporterer om 15 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
16	Nye sjukeheimplassar, bufellesskap/skjerma avd.	Under bygging - venta ferdig mars 2003.
29	Tingvoll sjukeheim	Forprosjekt nå – venta byggjearst haust 2003, ferdig 2004
20	Omsorgsbustader - Straumsnes	Ferdig innflytta 2001.
65	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"I si rapportering i 2001 la kommunen vekt på at handlingsplanen hadde påskynda ein prosess som er absolutt nødvendig. Både m.h.t utbygging og renovering.

Kommunen har satt fokus på dei eldre som enkeltindivid. Ein meir gjennomtenkt diskusjon for behov for/rettigheter til tenester, for eksempel sykeheimplass kontra åpen omsorg.

Det å skaffe og behalde kvalifisert personell uansett fagkompetanse og å snu holdningane til det å arbeide i eldreomsorga – skape positivt omdømme, vart skissert som dei viktigaste utfordringane framover."

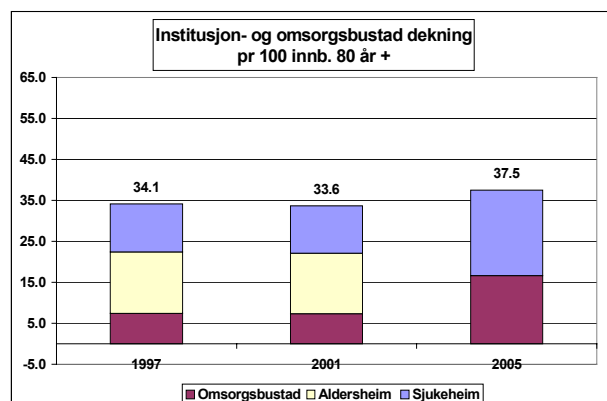
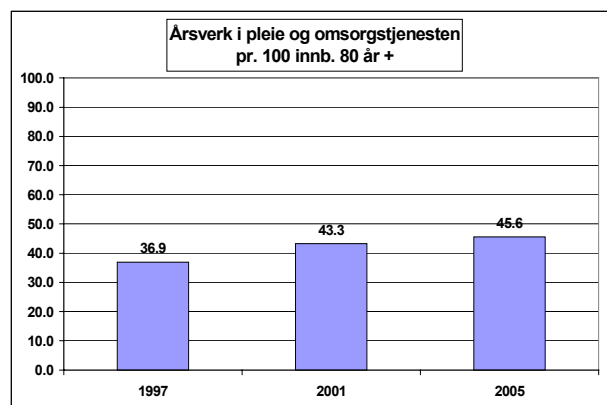
1560 Tingvoll

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	3 094	3 146	3 089	-5	-0.2
Eldre 80+ (tal)	214	217	216	2	0.9
Årsverk PLO (tal)	79	94	99	20	24.7
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	16	16	36	20	125.0
Aldersheim	32	32	0	-32	-100.0
Sjukeheim	25	25	45	20	80.0
Sum plassar :	73	73	81	8	11.0
Einerom	47	39	45	-2	-4.3

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	36.9	43.3	45.6	8.7
Plassar i inst./boliger (DG):	34.1	33.6	37.5	3.4
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	7.5	7.4	16.7	9.2
Aldersheim	15.0	14.7	0.0	-15.0
Sjukeheim	11.7	11.5	20.8	9.2
Eineromsdekning (DG):	90.4	81.3	100.0	9.6

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har ein svært stor vekst i talet på eldre – 80 +, 37 % i åra frå 1997 – 2005. Kommunen bygde fleire omsorgsbustader like før handlingsplanen kom. I planperioden er det bygt 33 omsorgsbustader og Sunndal helsetun er fullstendig renovert med 66 plassar. Dekningsgraden på plassar i institusjon/omsorgsbustader held seg konstant i perioden. Av omsyn til fordelinga mellom kommunane, kunne ikkje alle prosjekt kommunen hadde planlagt finansierast. Kommunen rapporterer om ein liten auke i talet på årsverk i pleie- og omsorgstenesta frå 1997 til 2001.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
19	Drivatunet omsorgsbustader (burettslag)	Ferdig juni 2001. 5 ledige plassar.
66	Sunndal helsetun (alders-/sj.heim + 1 oms.bustad)	Ferdig sept. 1999. Fullt.
10	Skjøllan borettslag – omsorgsbustader	Ferdig 1998 - fullt.
3	Mogrenda omsorgsbustader, trinn II	Ferdig 1998.
98	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Har i stor grad vært en boligform, i liten grad fokus på tjenesteinnhold og personell.

- Sykehjemmet er modernisert og vi har nå bare enerom i institusjon.
- Har utvidet "sengekapasiteten" i form av omsorgsboliger. Vært stor fokus på utbygging av boliger, mindre på personell/personellbehov.
- Sykehjemmet er fysisk lagt til rette for småenheter à 8 beboere – gir fleksibilitet i forhold til brukergrupper, bl.a. aldersdemente.

Hovedutfordringer er å beholde og rekruttere personell med ulik kompetanse/riktig kompetanse. Økning i bemanningen (antall årsverk) i takt med at bl.a. antall eldre øker/økning i gruppen aldersdemente."

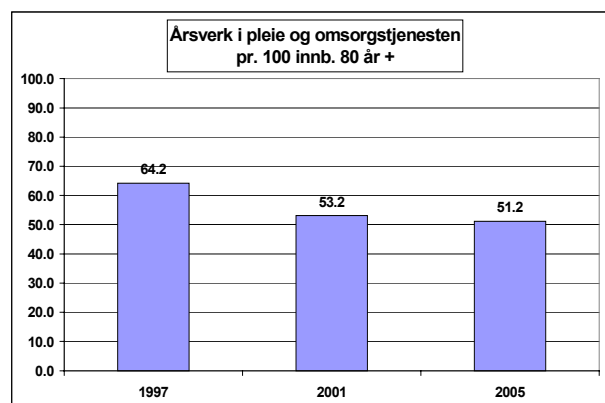
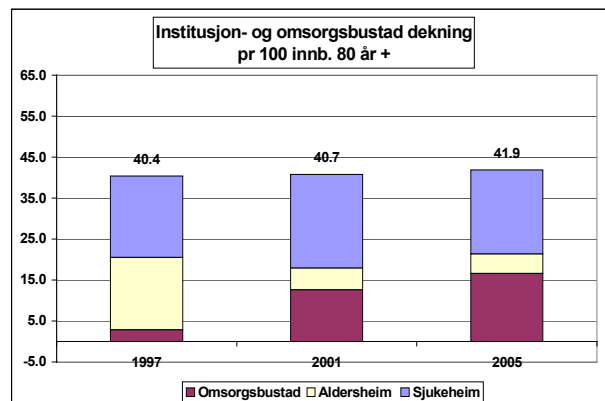
1563 Sunndal

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	7 378	7 354	7 541	163	2.2
Eldre 80+ (tal)	307	378	420	113	36.8
Årsverk PLO (tal)	197	201	215	18	9.1
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	9	48	70	61	677.8
Aldersheim	54	20	20	-34	-63.0
Sjukeheim	61	86	86	25	41.0
Sum plassar :	124	154	176	52	41.9
Einerom	85	106	106	21	24.7

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	64.2	53.2	51.2	-13.0
Plassar i inst./boliger (DG):	40.4	40.7	41.9	1.5
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	2.9	12.7	16.7	13.7
Aldersheim	17.6	5.3	4.8	-12.8
Sjukeheim	19.9	22.8	20.5	0.6
Eineromsdekning (DG):	85.0	100.0	100.0	15.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

Talet på eldre aukar ein del i perioden. Kommunen hadde bygt ny sjukeheim like før handlingsplanen kom. Det blir gjennomført to utbyggingar i planperioden og dette vil gje ein liten kapasitetsauke. Kommunen rapporterer om ein sterk vekst i talet på årsverk i pleie- og omsorgstenesta frå 1997 til 2001. Ein stor del av denne auken heng saman med at personell er overført frå sosialtenesta til pleie- og omsorg i løpet av dette tidsrommet.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
16	Surnadal sjukeheim - tilbygg	Forprosjektering, planlagt byggstart i august 2003.
28	Ombygging av aldersheim til omsorgsbustader	Ferdig i januar 1999, fullt.
44	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Plana har vore svært nyttig på den måten at administrasjon og politikere har fått større fokus på eldreomsorga. Arbeidet har vore krevjande i ein travel kvardag, men har altså vore svært nyttig.

Ein har fått større fokus på eldreomsorga, organisering og drift.

For vår kommune er auken i talet på aldersdemente den største utfordringa. Vi har i dag ei skjerna avdeling med 10 plassar. Dette er pr. i dag ikkje tilstrekkeleg for å kunne gi eit godt tilbod til krevjande demente. Ein meiner behovet vil være på 16 plassar i 2003....."

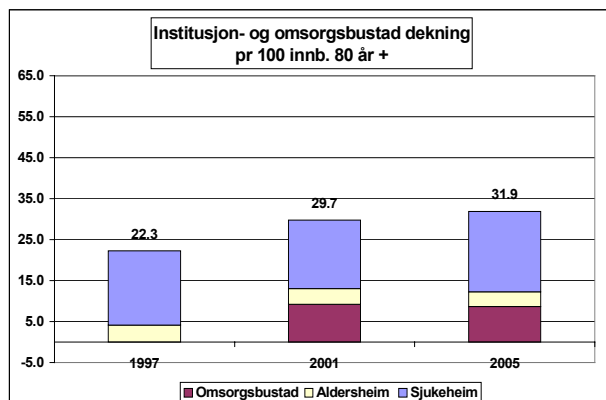
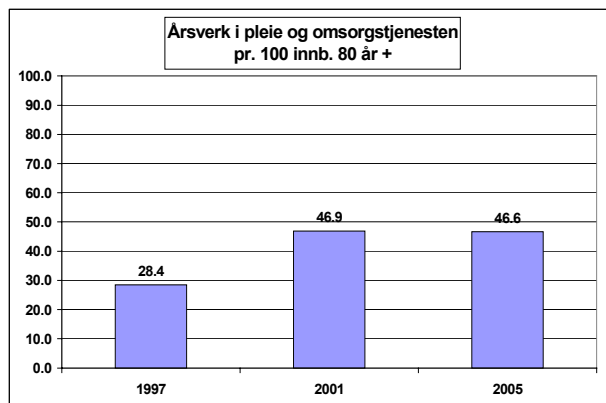
1566 Surnadal

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	%vis endring	
				97-05	97-05
Folketal	6 319	6 234	6 266	-53	-0.8
Eldre 80+ (tal)	359	390	414	55	15.3
Årsverk PLO (tal)	102	183	193	91	89.2
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	36	36	36	#DIV/0!
Aldersheim	15	15	15	0	0.0
Sjukeheim	65	65	81	16	24.6
Sum plassar :	80	116	132	52	65.0
Einerom	76	76	92	16	21.1

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	28.4	46.9	46.6	18.2
Plassar i inst./boliger (DG):	22.3	29.7	31.9	9.6
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	9.2	8.7	8.7
Aldersheim	4.2	3.8	3.6	-0.6
Sjukeheim	18.1	16.7	19.6	1.5
Eineromsdekning (DG):	97.4	97.4	97.9	0.4

1) Prosentpoeng

Kommentar

Rindal har ein vekst i talet på eldre som tilsvarar om lag fylkesgjennomsnittet. Kommunen fekk gjennomført to viktige utbyggingar tidleg i perioden. Rindal søkte også om finansiering av eit anna prosjekt som ikkje kunne prioriterast. Kommunen rapporterer om 7 fleire årsverk i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
20	Omsorgsbustader, Sjukeheimsveien 3-11	Ferdig 2000.
21	Omb./tilbygg av alders-/sjukeheim Rindal	Ferdig sept. 2001.
41	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

"Var viktig med god timing. Har ført til mer fokus på de fysiske lokalitetene for eldreomsorgen

- Har fått en svært god og funksjonell bygningsmasse.
- Fått mulighet for en mer individualisert tjeneste, mindre grupper.
- Greide å gjennomføre bygningsprosessen uten at brukerne merket "for mye"
- Samlokalisering av hele pleie- og omsorgstjenesten, også mellom sykehjem og den nyeste omsorgsboligen (20 stk.)"

Tilleggskommentarar desember 2002:

- "....."
- Handlingsplanen har betydd mye for den satsingen som vi har hatt innenfor pleie- og omsorg i Rindal kommune.
 - Vi har fått flere sykehjemsplasser, og plasser som der det er mulig å yte mer individuelt tilpassede tjenester. Vi har nå 43 sykehjemsplasser og 30 omsorgsboliger.
 - Vi kom på banen i "riktig tidspunkt" fått bygd ut det som var i planen, med et unntak for 4 omsorgsboliger for yngre med spes. behov. Her har vi måtte bruke Husbankens 70/30 midler.
 - Vi har nå en svært god bygningsmasse. Utfordringen fremover blir å kunne gi den enkelte beboer, bruker og pasient gode nok tjenester innenfor de stadig trangere økonomiske rammer.
 - Vi har hatt en sterkere satsing inn mot institusjonstjeneste (relativt mange plasser) og dertil noe mindre på hjemmetjenestene.

-Utfordringene står i kø ! Speielt blir det som er nevnt vedr. å "fylle" bygningsmassen. Jeg er og av den oppfatning at det i tillegg til nok hender, også viktig at de som har disse hendene har god kompetanse på det området de arbeider med. Her vil demensproblematikken m.v. være sentral."

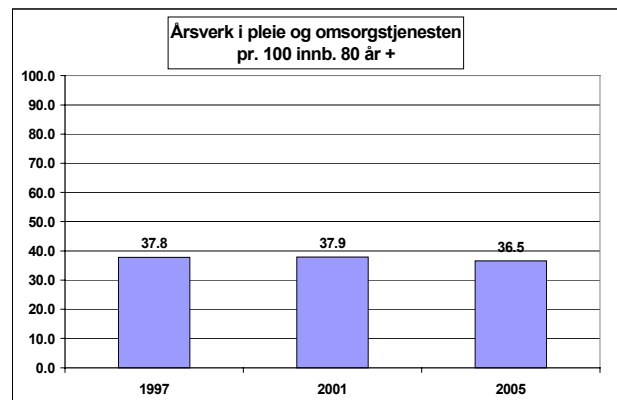
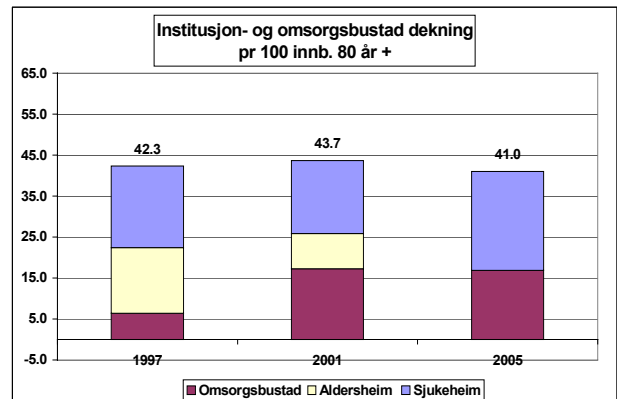
1567 Rindal

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	2 193	2 132	2 082	-111	-5.1
Eldre 80+ (tal)	156	174	178	22	14.1
Årsverk PLO (tal)	59	66	65	6	10.2
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	10	30	30	20	200.0
Aldersheim	25	15	0	-25	-100.0
Sjukeheim	31	31	43	12	38.7
Sum plassar :	66	76	73	7	10.6
Einerom	36	18	39	3	8.3

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	37.8	37.9	36.5	-1.3
Plassar i inst./boliger (DG):	42.3	43.7	41.0	-1.3
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	6.4	17.2	16.9	10.4
Aldersheim	16.0	8.6	0.0	-16.0
Sjukeheim	19.9	17.8	24.2	4.3
Eineromsdekning (DG):	78.3	56.3	95.1	16.9

1) Prosentpoeng

Kommentar

Aure har ein nedgang i talet på eldre i planperioden. Kommunen har av ulike grunnar brukt lang tid på å realisere dei utbyggingane som er planlagt. Det er gjeve finansiering av to prosjekt og begge vil bli gjennomført i siste del av perioden. Kommunen har rapportert om eit mindre årsverk i 2001 enn i 1997.

Finansierte Prosjekt einingar	Status pr. november 2002
12	Aure sjukeheim
20	Aure omsorgssenter - Er under planlegging. Solbakken
32	Sum

Kommunen sine merknader frå rapporteringa i 2001

"Styrking av bemanning.

"Tungrodd" nitidig rapporteringssystem.

Kommunens storleik og totale ressursar både fagleg og økonomisk gjer at vi må sjå mykje meir heilskapleg på tenestetilbodet enn det handlingsplana for eldreomsorga legg opp til.

Kommunen må utvikle eit heilskapleg pleie- og omsorgstilbud som dekkjer mange ulike aldersgrupper og brukargrupper. Eldre er også i Aure ei stor gruppe som krev store ressursar.

Krav frå 2.linjetenesta om stadig meir avanserte behandlingstilbod i 1.linjetenesta når pasientar blir utskrevet frå sjukehus.

Fagpersonalet i kommunane må derfor i stadig større grad ha meir spesialmedisinsk kompetanse. Større behov for hospitering. Rekruttering av kvalifisert personale, spes.sjukepleiarar. Lovpålagte krav til dokumentasjon."

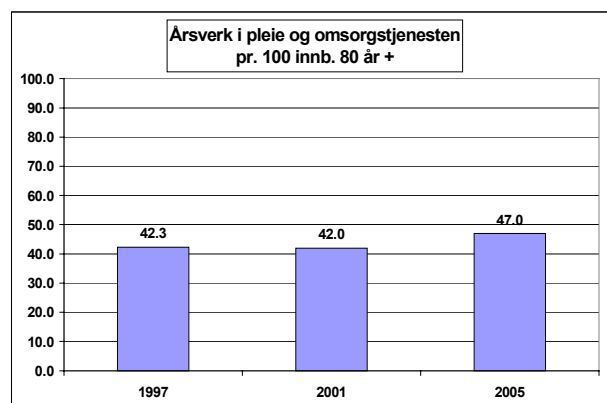
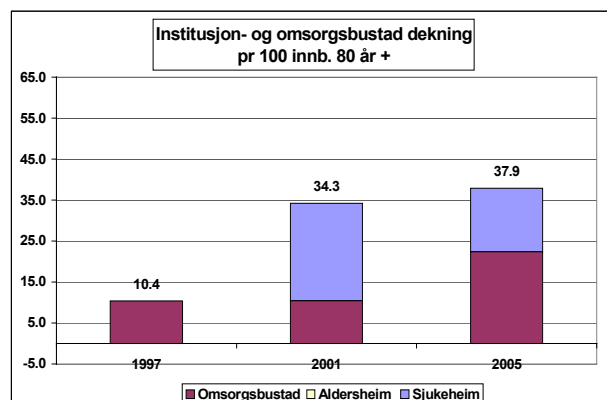
1569 Aure

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	2 862	2 702	2 853	-9	-0.3
Eldre 80+ (tal)	182	181	174	-8	-4.4
Årsverk PLO (tal)	77	76	82	5	6.1
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	19	19	39	20	105.3
Aldersheim	0	0	0	0	#DIV/0!
Sjukeheim	0	43	27	27	#DIV/0!
Sum plassar :	19	62	66	47	247.4
Einerom	23	23	27	4	17.4

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	42.3	42.0	47.0	4.6
Plassar i inst./boliger (DG):	10.4	34.3	37.9	27.5
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	10.4	10.5	22.4	12.0
Aldersheim	0.0	0.0	0.0	0.0
Sjukeheim	0.0	23.8	15.5	15.5
Eineromsdekning (DG):	62.2	69.7	100.0	37.8

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen hadde si "eldrebølge" i åra før handlingsplanen og har i denne perioden ein forventa nedgang i talet på personar over 80 år. Kommunen har gjennomført dei utbyggingane som var planlagt. Kommunen har rapportert om 7 fleire årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
20	Liatun omsorgsleiligheter	Ferdig september 2002.
6	Halsa sjukeheim, Ny fløy for alders demens	Ferdig oktober 2002
26	Sum	

Kommunane sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

" Hovedutfordring: Helhetlig planlegging, fleksibel ressursbruk, sterkt fokus på organisering av tjenestene og på driftsutgiftene innen helse- og omsorgssektoren. Holde driften minst på det nivå som nå er etablert. Sikre generell rekruttering, og rekruttering av fagfolk. Fortsatt "boliggjøring" av tjenestetilbudet.

Større rom for brukermedvirkning og personlige valgmuligheter i den daglige omsorgen."

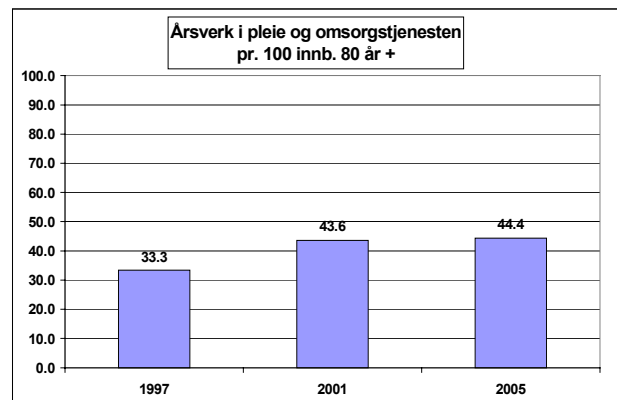
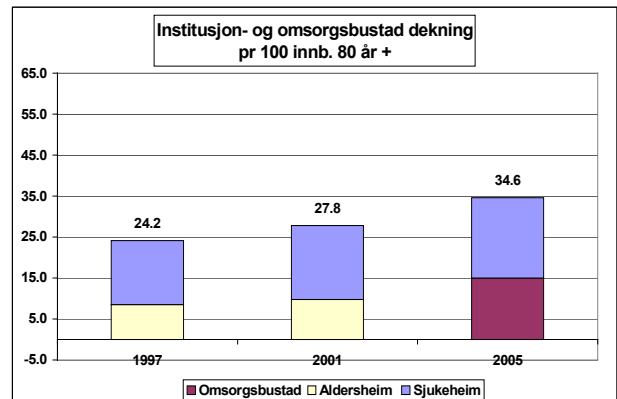
1571 Halså

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	1 903	1 750	1 766	-137	-7.2
Eldre 80+ (tal)	153	133	133	-20	-13.1
Årsverk PLO (tal)	51	58	59	8	15.7
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	0	20	20	#DIV/0!
Aldersheim	13	13	0	-13	-100.0
Sjukeheim	24	24	26	2	8.3
Sum plassar :	37	37	46	9	24.3
Einermom	23	23	26	3	13.0

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	33.3	43.6	44.4	11.0
Plassar i inst./boliger (DG):	24.2	27.8	34.6	10.4
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	0.0	15.0	15.0
Aldersheim	8.5	9.8	0.0	-8.5
Sjukeheim	15.7	18.0	19.5	3.9
Einermomdekning (DG):	76.7	76.7	100.0	23.3

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har nedgang i talet på eldre i planperioden. Kommunen opplyser om at dei har godt utbygt heimeteneste. Det er bygt nye omsorgsbustader som er ferdige i år. Det var og søkt om finansiering av eit prosjekt til som ikkje kunne prioriterast. Det er ledig kapasitet her og kommunen vurderer å leige ut dei som er ledige til nabokommunane. Kommunen rapporterer om det same talet på årsverk i pleie- og omsorgstenesta i 2001 som i 1997 og har gjennomført omstillingstiltak .

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte einingar	Prosjekt	Status pr. november 2002
13	Tustna omsorgsboliger	Ferdig hausten 2002. Ledig kapasitet er meddelt innbyggjarane.
13	Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

I rapporteringa for 2001 vurderte kommunen at den største utfordringa framover vil vera å rekruttere og beholde kvalifisert personell.

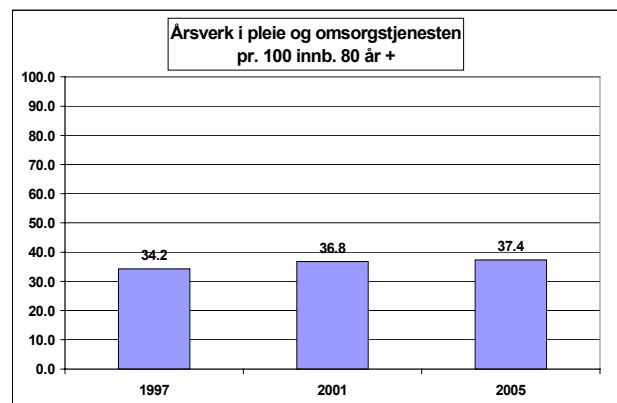
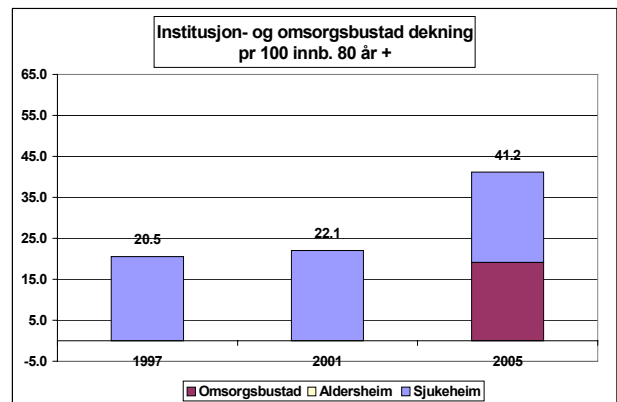
1572 Tustna

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	1 082	1 045	1 010	-72	-6.7
Eldre 80+ (tal)	73	68	68	-5	-6.8
Årsverk PLO (tal)	25	25	25	0	1.6
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	0	0	13	13	#DIV/0!
Aldersheim	0	0	0	0	#DIV/0!
Sjukeheim	15	15	15	0	0.0
Sum plassar :	15	15	28	13	86.7
Einerom	15	15	15	0	0.0

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	34.2	36.8	37.4	3.1
Plassar i inst./boliger (DG):	20.5	22.1	41.2	20.6
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	0.0	0.0	19.1	19.1
Aldersheim	0.0	0.0	0.0	0.0
Sjukeheim	20.5	22.1	22.1	1.5
Eineromsdekning (DG):	100.0	100.0	100.0	0.0

1) Prosentpoeng

Kommentar

Kommunen har ein lav vekst i talet på eldre i planperioden. Kommunen har fått finansiert ombygging av sjukeheimen og vil med dette få full eineromsdekning. Det er rapportert om eit årsverk mindre i 2001 enn i 1997.

Utbyggingsprosjekt som er finansiert i planperioden

Finansierte Prosjekt einingar	Status pr. november 2002
32 Smøla sjukeheim	Byggeprosjektet er sendt Husbanken, tegningar blir ettersendt og saken skal behandlast i slutten av nov. 02. Forventa ferdig i slutten av 2003.
32 Sum	

Kommunen sine vurderingar frå rapporteringa i 2001

1. Utløste behovet for kartlegging.
2. Meget godt planleggingsverktøy.
3. Har skapt sikring av de kommunale tilbud.
4. Har satt fokus på eldreomsorgsarbeidet generelt.
5. Har resultert i vedtak om bygging av nytt sykehjem.
6. Gjennomført div. opplæringsiltak for ufaglærte.

Utfordringer:

1. Sikre personellressursene (rekruttering – beholde)
Forbedre kvaliteten på tjenestene.”

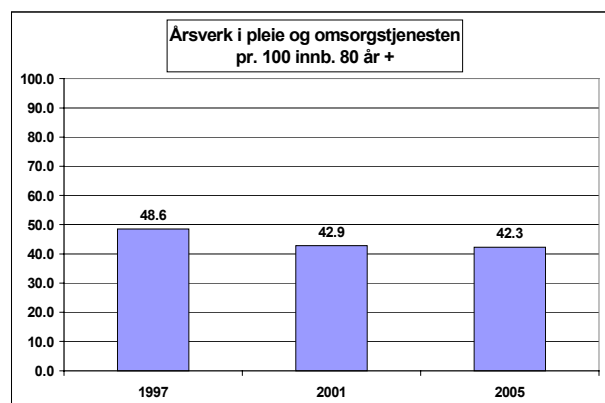
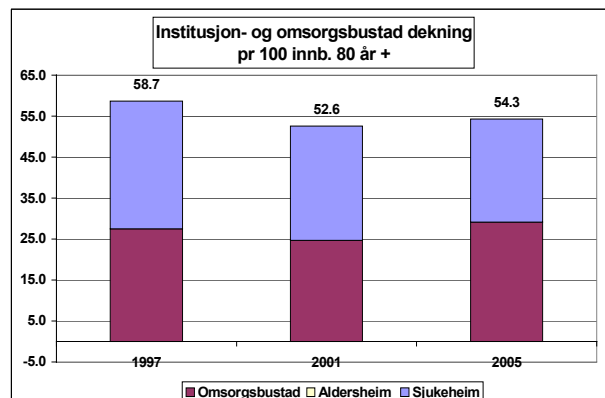
1573 Smøla

Antall	1997	2001	2005 ¹⁾	Endring 97-05	%-vis endring 97-05
Folketal	2 487	2 329	2 299	-188	-7.6
Eldre 80+ (tal)	138	154	151	13	9.4
Årsverk PLO (tal)	67	66	64	-3	-4.6
Tal på plassar i:					
Omsorgsbustad	38	38	44	6	15.8
Aldersheim	0	0	0	0	#DIV/0!
Sjukeheim	43	43	38	-5	-11.6
Sum plassar :	81	81	82	1	1.2
Einerom	33	33	38	5	15.2

1) Planlagt aktivitet jf. prognoser fra kommunane og SSB (folketal).

Dekningsgrader i % (DG) 80+	1997	2001	2005	Endring 97-05 ¹⁾
Årsverk PLO pr. 100 innb. 80+	48.6	42.9	42.3	-6.2
Plassar i inst./boliger (DG):	58.7	52.6	54.3	-4.4
Dekningsgrad fordelt:				
Omsorgsbustad	27.5	24.7	29.1	1.6
Aldersheim	0.0	0.0	0.0	0.0
Sjukeheim	31.2	27.9	25.2	-6.0
Eineromsdekning (DG):	86.8	86.8	100.0	13.2

1) Prosentpoeng

DEL III

VEDLEGG

Tabell 1: Utvikling i innbyggjartal, samt talet på personar over 80 år 1997 - 2001 - 2005

Knr	Kommune	Tal på personar		Prognose 2005 31.12.01	Prognose for % vis endring	
		31.12.97	31.12.01		1997 - 2005	2) 1997 - 2005
1502	Molde	23 381	23 876	24 506	4,8	
1503	Kristiansund	16 899	17 009	16 650	-1,5	
1504	Alesund	37 901	39 373	40 309	6,4	
1511	Vanylven 1)	3 637	3 899	3 536	-2,8	
1514	Sande 1)	3 108	2 633	3 026	-2,6	
1515	Herøy	8 315	8 374	8 532	2,6	
1516	Ulstein	6 385	6 664	7 036	10,2	
1517	Hareid	4 721	4 780	4 853	2,8	
1519	Volda	8 244	8 329	8 379	1,6	
1520	Ørsta	10 374	10 218	10 353	-0,2	
1523	Ørskog	2 065	2 096	2 113	2,3	
1524	Norddal	1 989	1 905	1 926	-3,2	
1525	Stranda	4 640	4 683	4 695	1,2	
1526	Stordal	1 092	1 024	1 079	-1,2	
1528	Sykkylven	7 160	7 446	7 488	4,6	
1529	Skodje	3 505	3 570	3 736	6,6	
1531	Sula	6 938	7 230	7 108	2,5	
1532	Giske	6 271	6 439	6 431	2,6	
1534	Haram	8 734	8 781	8 702	-0,4	
1535	Vestnes	6 490	6 424	6 602	1,7	
1539	Rauma	7 615	7 381	7 403	-2,8	
1543	Nesset	3 267	3 248	3 217	-1,5	
1545	Midsund	2 009	1 956	1 927	-4,1	
1546	Sandøy	1 359	1 305	1 305	-4,0	
1547	Aukra	2 983	3 026	2 974	-0,3	
1548	Fræna	9 105	8 949	9 342	2,6	
1551	Eide	3 096	3 272	3 119	0,7	
1554	Averøy	5 520	5 430	5 574	1,0	
1556	Frei	5 119	5 216	5 723	11,8	
1557	Gjemnes	2 732	2 627	2 603	-4,7	
1560	Tingvoll	3 094	3 146	3 089	-0,2	
1563	Sunnadal	7 378	7 354	7 541	2,2	
1566	Surmadal	6 319	6 234	6 266	-0,8	
1567	Rindal	2 193	2 132	2 082	-5,1	
1569	Aure	2 862	2 702	2 853	-0,3	
1571	Halsa	1 903	1 750	1 766	-7,2	
1572	Tustna	1 082	1 045	1 010	-6,7	
1573	Smøla	2 487	2 329	2 299	-7,6	
		241 972	243 855	247 153	2,1	
Møre og Romsdal		241 972	243 855	247 153	2,1	
		4 417 599	4 524 066	4 592 006	3,9	
Landet		4 417 599	4 524 066	4 592 006	3,9	
		988	1 134	1 124	13,8	
		765	873	1 007	31,6	
		1 442	1 634	1 813	25,7	
		212	256	229	8,0	
		158	147	186	17,7	
		359	381	395	10,0	
		215	237	242	12,6	
		207	235	220	6,3	
		416	463	455	9,4	
		517	570	569	10,1	
		106	114	129	21,7	
		166	173	162	-2,4	
		253	263	256	1,2	
		64	59	54	-15,6	
		299	339	342	14,4	
		124	125	118	-4,8	
		241	308	309	28,2	
		230	264	278	20,9	
		410	487	490	19,5	
		328	334	328	-	
		423	493	491	16,1	
		222	204	216	-2,7	
		102	128	123	20,6	
		77	86	102	32,5	
		143	162	164	14,7	
		358	400	415	15,9	
		112	135	141	25,9	
		248	299	306	23,4	
		105	112	138	31,4	
		172	171	175	1,7	
		214	217	216	0,9	
		307	378	420	36,8	
		359	390	414	15,3	
		156	174	178	14,1	
		182	181	174	-4,4	
		153	133	133	-13,1	
		73	68	68	-6,8	
		138	154	151	9,4	
		11 044	12 281	12 731	15,3	
		184 413	201 459	210 176	14,0	
		988	1 134	1 124	13,8	
		765	873	1 007	31,6	
		1 442	1 634	1 813	25,7	
		212	256	229	8,0	
		158	147	186	17,7	
		359	381	395	10,0	
		215	237	242	12,6	
		207	235	220	6,3	
		416	463	455	9,4	
		517	570	569	10,1	
		106	114	129	21,7	
		166	173	162	-2,4	
		253	263	256	1,2	
		64	59	54	-15,6	
		299	339	342	14,4	
		124	125	118	-4,8	
		241	308	309	28,2	
		230	264	278	20,9	
		410	487	490	19,5	
		328	334	328	-	
		423	493	491	16,1	
		222	204	216	-2,7	
		102	128	123	20,6	
		77	86	102	32,5	
		143	162	164	14,7	
		358	400	415	15,9	
		112	135	141	25,9	
		248	299	306	23,4	
		105	112	138	31,4	
		172	171	175	1,7	
		214	217	216	0,9	
		307	378	420	36,8	
		359	390	414	15,3	
		156	174	178	14,1	
		182	181	174	-4,4	
		153	133	133	-13,1	
		73	68	68	-6,8	
		138	154	151	9,4	
		11 044	12 281	12 731	15,3	
		184 413	201 459	210 176	14,0	
		988	1 134	1 124	13,8	
		765	873	1 007	31,6	
		1 442	1 634	1 813	25,7	
		212	256	229	8,0	
		158	147	186	17,7	
		359	381	395	10,0	
		215	237	242	12,6	
		207	235	220	6,3	
		416	463	455	9,4	
		517	570	569	10,1	
		106	114	129	21,7	
		166	173	162	-2,4	
		253	263	256	1,2	
		64	59	54	-15,6	
		299	339	342	14,4	
		124	125	118	-4,8	
		241	308	309	28,2	
		230	264	278	20,9	
		410	487	490	19,5	
		328	334	328	-	
		423	493	491	16,1	
		222	204	216	-2,7	
		102	128	123	20,6	
		77	86	102	32,5	
		143	162	164	14,7	
		358	400	415	15,9	
		112	135	141	25,9	
		248	299	306	23,4	
		105	112	138	31,4	
		172	171	175	1,7	
		214	217	216	0,9	
		307	378	420	36,8	
		359	390	414	15,3	
		156	174	178	14,1	
		182	181	174	-4,4	
		153	133	133	-13,1	
		73	68	68	-6,8	
		138	154	151	9,4	
		11 044	12 281	12 731	15,3	
		184 413	201 459	210 176	14,0	
		988	1 134	1 124	13,8	
		765	873	1 007	31,6	
		1 442	1 634	1 813	25,7	
		212	256	229	8,0	
		158	147	186	17,7	
		359	381	395	10,0	
		215	237	242	12,6	
		207	235	220	6,3	
		416	463	455	9,4	
		517	570	569	10,1	
		106	114	129	21,7	
		166	173	162	-2,4	
		253	263	256	1,2	
		64	59	54	-15,6	
		299	339	342	14,4	
		124	125	118	-4,8	
		241	308	309	28,2	
		230	264	278	20,9	
		410	487	490	19,5	
		328	334	328	-	
		423	493	491	16,1	
		222	204	216	-2,7	
		102	128	123	20,6	
		77	86	102	32,5	
		143	162	164	14,7	
		358	400	415	15,9	
		112	135	141	25,9	
		248	299	306	23,4	
		105	112	138	31,4	
		172	171	175	1,7	
		214	217	216	0,9	
		307	378	420	36,8	
		359	390	414	15,3	
		156	174	178	14,1	
		182	181	174	-4,4	
		153	133	133	-13,1	
		73	68	68	-6,8	
		138	154	151	9,4	
		11 044	12 281	12 731	15,3	
		184 413	201 459	210 176	14,0	
		988	1 134	1 124	13,8	
		765	873	1 007	31,6	
		1 442	1 634	1 813	25,7	
		212	256	229	8,0	
		158	147	186	17,7	
		359	381	395	10,0	
		215	237	242	12,6	
		207	235	220	6,3	
		416	463	455	9,4	
		517	570	569	10,1	
		106	114	129	21,7	
		166	173	162	-2,4	
		253	263	256	1,2	
		64	59	54	-15,6	
		299	339	342	14,4	
		124	125	118	-4,8	
		241	308	309	28,2	
		230	264	278	20,9	
		410	487	490	19,5	
		328	334	328	-	
		423	493	491	16,1	
		222	204	216	-2,7	
		102	128	123	20,6	
		77	86	102	32,5	
		143	162	164	14,7	
		358	400	415	15,9	
		112	135	141	25,9	
		248	299	306	23,4	
		105	112	138	31,4	
		172	171	175	1,7	
		214	217	216	0,9	
		307	378	420		

Tabell 2: Personelldekning - absolutte tal og dekningsgrader pr. 80 +1997 - 2001 - 2005

Knr	Kommune	Arsverk PLO		Prognose 2005	Endring ant		Prosentvis		Dekningsgrader		
		31.12.97	31.12.01		årsverk 1997 - 2001	Endring ant årsverk 2002-2005	endring 1997 - 2001	Prosentvis endring 2002 - 2005	pr. 80+ 1997	pr. 80+ 2001	pr. 80+ 2005
1502	Molde	436	477	546	41	69	9,4	14,5	44,1	42,1	48,6
1503	Kristiansund	255	437	437	182	-	71,4	-	33,3	50,1	43,4
1504	Alesund	638	840	845	202	5	31,7	0,6	44,2	51,4	46,6
1511	Vanylven	69	82	86	13	4	18,8	4,6	32,5	32,0	37,4
1514	Sande	51	94	88	43	-6	84,3	-6,8	32,3	63,9	47,1
1515	Herøy	125	167	172	42	5	33,6	3,2	34,8	43,8	43,6
1516	Ulstein	110	111	120	1	9	0,9	8,1	51,2	46,8	49,6
1517	Hareid	90	94	98	4	4	4,4	4,3	43,5	40,0	44,5
1519	Volda	135	175	188	40	13	29,6	7,4	32,5	37,8	41,3
1520	Ørsta	168	212	229	44	17	26,2	8,0	32,5	37,2	40,2
1523	Ørskog	86	87	82	1	-5	1,2	-6,0	81,1	76,3	63,4
1524	Norddal	70	83	82	13	-1	18,6	-1,2	42,2	48,0	50,6
1525	Stranda	92	109	111	17	2	18,5	1,6	36,4	41,4	43,2
1526	Stordal	28	27	27	-1	-	-3,6	-	43,8	45,8	50,0
1528	Sykkylven	112	103	103	-9	-	-8,0	-	37,5	30,4	30,1
1529	Skodje	60	74	74	14	-	23,3	-	48,4	59,2	62,7
1531	Sula	111	147	168	36	21	32,4	14,3	46,1	47,7	54,4
1532	Giske	106	127	122	21	-5	19,8	-3,9	46,1	48,1	43,9
1534	Heram	162	196	208	34	12	21,0	6,1	39,5	40,2	42,4
1535	Vestnes	351	338	341	-13	3	-3,7	0,9	107,0	101,2	103,9
1539	Rauma	192	184	190	-8	6	-4,2	3,0	45,4	37,3	38,6
1543	Neset	86	92	92	6	-	7,0	-	38,7	45,1	42,6
1545	Midsund	56	65	65	9	-	16,1	-	54,9	50,8	52,8
1546	Sandøy	40	46	53	6	7	15,0	14,9	51,9	53,5	51,8
1547	Aukra	72	86	84	14	-2	19,4	-2,8	50,3	53,1	50,9
1548	Fræna	134	233	260	99	27	73,9	11,4	37,4	58,3	62,5
1551	Eide	54	57	61	3	4	5,6	7,4	48,2	42,2	43,4
1554	Averøy	115	119	119	4	-	3,5	-	46,4	39,8	38,9
1556	Frei	67	89	91	22	2	32,8	2,6	63,8	79,5	66,2
1557	Gjemnes	59	81	86	22	5	37,3	5,6	34,3	47,4	48,9
1560	Tingvoll	79	94	99	15	5	19,0	4,8	36,9	43,3	45,6
1563	Sunnadal	197	201	215	4	14	2,0	7,0	64,2	53,2	51,2
1566	Surnadal	102	183	193	81	10	79,4	5,5	28,4	46,9	46,6
1567	Rindal	59	66	65	7	-1	11,9	-1,5	37,8	37,9	36,5
1569	Aure	77	76	82	-1	6	-1,3	7,5	42,3	42,0	47,0
1571	Halsa	51	58	59	7	1	13,7	1,7	33,3	43,6	44,4
1572	Tustna	25	25	25	-	0	-	1,6	34,2	36,8	37,4
1573	Smøla	67	66	64	-1	-2	-1,5	-3,2	48,6	42,9	42,3
Møre og Romsdal		4 787	5 801	6 027	1 014	1 240	21	21	43	47,2	47,3
Landet		79 435	92 553	-	13 118	-	17	-	43	45,9	-

Tabell 3: Plassar i sjukeheim, aldersheim, omsorgsbustader - absolutte tal - 1997 - 2001 - 2005

Knr	Kommune	Tal på plassar i sjukeheim			Tal på plassar i aldersheim			Omsorgsbustader			Tal på plassar i institusjon og omsorgsbustader			Einerom		
		1 997	2 001	P -2005	1 997	2 001	P -2005	1 997	2 001	P -2005	1 997	2 001	P -2005	1 997	2 001	P -2005
1502	Molde	229	227	254	-	-	0	69	118	179	298	345	433	147	156	254
1503	Kristiansund	83	155	155	80	-	0	68	82	138	231	237	293	112	109	155
1504	Ålesund	214	234	344	129	117	64	-	116	185	343	467	593	241	253	408
1511	Vanylven	36	36	44	27	12	12	4	25	29	67	73	85	63	48	56
1514	Sande	28	42	34	18	-	0	9	14	26	55	56	60	36	32	34
1515	Herøy	70	70	85	26	26	0	-	16	48	96	112	133	80	80	85
1516	Ulstein	44	41	42	-	-	0	20	20	35	64	61	77	32	35	42
1517	Hareid	48	48	49	-	-	0	-	5	17	48	53	66	26	26	45
1519	Volda	58	58	76	29	29	0	14	30	63	101	117	139	67	67	76
1520	Ørsta	74	106	106	61	31	31	15	22	71	150	159	208	87	105	137
1523	Ørskog	30	25	36	11	6	-	-	-	-	41	31	36	21	27	36
1524	Norddal	29	35	35	25	-	0	2	2	12	56	37	47	48	31	35
1525	Stranda	43	31	41	80	1	1	-	-	33	123	32	75	68	8	41
1526	Stordal	10	10	19	19	17	-	4	10	10	33	37	29	19	17	17
1528	Sjykkylven	50	50	26	15	15	0	-	38	89	65	103	115	38	38	26
1529	Skodje	29	34	40	-	-	0	5	5	11	34	39	51	29	26	39
1531	Sula	48	48	48	1	1	1	3	18	96	52	67	145	49	49	49
1532	Giske	30	30	30	31	39	0	-	23	41	61	92	71	39	65	26
1534	Haram	57	96	79	53	14	14	37	53	103	147	163	196	44	46	93
1535	Vestnes	65	68	82	72	58	32	-	-	35	137	126	149	123	118	106
1539	Rauma	60	60	90	86	65	40	8	18	38	154	143	168	146	125	130
1543	Nasset	30	38	38	39	31	31	24	24	24	93	93	93	61	61	69
1545	Midsund	25	25	31	5	-	-	8	8	24	38	33	55	24	24	31
1546	Sandøy	26	23	29	4	-	0	3	6	6	33	29	35	26	23	29
1547	Aukra	22	34	36	33	20	20	8	22	26	63	76	82	53	52	54
1548	Fræna	56	56	67	60	61	35	33	33	68	149	150	170	62	63	102
1551	Eide	20	36	36	15	-	0	12	27	27	47	63	63	31	30	32
1554	Averøy	50	50	30	20	20	20	-	3	31	70	73	81	50	50	50
1556	Frei	28	28	28	22	22	22	13	21	27	63	71	77	46	46	46
1557	Gjemnes	28	28	28	-	-	0	-	10	24	28	38	52	22	22	22
1560	Tingvoll	25	25	45	32	32	0	16	16	36	73	73	81	47	39	45
1563	Sunnal	61	86	86	54	20	20	9	48	70	124	154	176	85	106	106
1566	Sumadal	65	65	81	15	15	15	-	36	36	80	116	132	76	76	92
1567	Rindal	31	31	43	25	15	0	10	30	30	66	76	73	36	18	39
1569	Aure	-	43	27	-	-	0	19	19	39	19	62	66	23	23	27
1571	Halsa	24	24	26	13	13	0	-	-	20	37	37	46	23	23	26
1572	Tustna	15	15	15	-	-	0	-	-	13	15	15	28	15	15	15
1573	Smøla	43	43	38	-	-	0	38	38	44	81	81	82	33	33	38
	Møre og Romsdal	1 894	2 154	2 399	1 100	680	358	451	956	1 804	3 435	3 790	4 561	2 228	2 165	2 713
	Landet	34 291	-	40 100	9 437	-	3 100	5 357	-	26 000	49 085	-	69 200	36 294	-	41 904

Tabell 4: Plassar i sjukeheim, aldersheim og omsorgsbustader - dekningsgrader pr. innb 80+ - 1997 - 2001 - 2005

Knr	Kommune	Dekningsgrad sjukeheim			Dekningsgrad aldersheim			Dekningsgrad Omsorgsbustader			Dekningsgrad plassar i institusjon og omsorgsbustader pr. 80+			Dekningsgrad einerom		
		1997	2001	P -2005	1997	2001	P -2005	1997	2001	P -2005	1997	2001	P -2005	1997	2001	P -2005
1502	Molde	23	20	23	-	-	0	7	10	16	30	30	39	78	82	100
1503	Kristiansund	11	18	15	10	-	0	9	9	14	30	27	29	82	83	100
1504	Alesund	15	14	19	9	7	4	-	7	10	24	29	33	83	84	100
1511	Vanylven	17	14	19	13	5	5	2	10	13	32	29	37	100	100	100
1514	Sande	18	29	18	11	-	0	6	10	14	35	38	32	88	86	100
1515	Herøy	19	18	22	7	7	0	-	4	12	27	29	34	91	91	100
1516	Ulstein	20	17	17	-	-	0	9	8	14	30	26	32	84	92	100
1517	Hareid	23	20	22	-	-	0	-	2	8	23	23	30	70	70	96
1519	Volda	14	13	17	7	6	0	3	6	14	24	25	31	87	87	100
1520	Ørsta	14	19	19	12	5	5	3	4	12	29	28	37	78	87	100
1523	Ørskog	28	22	28	10	5	-	-	-	-	39	27	28	68	93	100
1524	Norddal	17	20	22	15	-	0	1	1	7	34	21	29	94	94	100
1525	Stranda	17	12	16	32	0	0	-	-	13	49	12	29	72	40	100
1526	Stordal	16	17	35	30	29	-	6	17	19	52	63	54	79	77	94
1528	Sykkylven	17	15	8	5	4	0	-	11	26	22	30	34	75	75	100
1529	Skodje	23	27	34	-	-	0	4	4	9	27	31	43	100	87	100
1531	Sula	20	16	16	0	0	0	1	6	31	22	22	47	100	100	100
1532	Giske	13	11	11	13	15	0	-	9	15	27	35	26	78	97	93
1534	Haram	14	20	16	13	3	3	9	11	21	36	33	40	57	59	100
1535	Vestnes	20	20	25	22	17	10	-	-	11	42	38	45	95	97	96
1539	Rauma	14	12	18	20	13	8	2	4	8	36	29	34	100	100	100
1543	Neset	14	19	18	18	15	14	11	12	11	42	46	43	94	94	100
1545	Midsund	25	20	25	5	-	-	8	6	20	37	26	45	89	89	100
1546	Sandøy	34	27	28	5	-	0	4	7	6	43	34	34	93	100	100
1547	Aukra	15	21	22	23	12	12	6	14	16	44	47	50	98	98	98
1548	Fræna	16	14	16	17	15	8	9	8	16	42	38	41	70	70	100
1551	Eide	18	27	26	13	-	0	11	20	19	42	47	45	94	91	94
1554	Averøy	20	17	10	8	7	7	-	1	10	28	24	26	83	83	100
1556	Frei	27	25	20	21	20	16	12	19	20	60	63	56	96	96	96
1557	Gjemnes	16	16	16	-	-	0	-	6	14	16	22	30	88	88	96
1560	Tingvoll	12	12	21	15	15	0	7	7	17	34	34	38	90	81	100
1563	Sunnadal	20	23	20	18	5	5	3	13	17	40	41	42	85	100	100
1566	Surnadal	18	17	20	4	4	4	-	9	9	22	30	32	97	97	98
1567	Rindal	20	18	24	16	9	0	6	17	17	42	44	41	78	56	95
1569	Aure	-	24	16	-	-	0	10	10	22	10	34	38	62	70	100
1571	Halsa	16	18	20	8	10	0	-	-	15	24	28	35	77	77	100
1572	Tustna	21	22	22	-	-	0	-	-	19	21	22	41	100	100	100
1573	Smøla	31	28	25	-	-	0	28	25	29	59	53	54	87	87	100
Møre og Romsdal		17	18	19	10	6	3	4	8	14	31	31	36	85	87	99
Landet		19	-	19	5	-	1	3	-	12	27	-	33	83	-	97

Tabell 5: Plassar i institusjon og omsorgsbustader - dekningsgrader pr. innb 80+ - 1997 - 2001 - 2005

Knr	Kommune	Dekningsgrad institusjon			Dekningsgrad omsorgsbustader			Samla dekning pr. 100 80+			Dekningsgrad einerom		
		1 997	2 001	P -2005	1 997	2 001	P -2005	1 997	2 001	P -2005	1 997	2 001	P -2005
1502	Molde	23	20	23	7	10	16	30	30	39	78	82	100
1503	Kristiansund	21	18	15	9	9	14	30	27	29	82	83	100
1504	Alesund	24	21	23	-	7	10	24	29	33	83	84	100
1511	Vanylven	30	19	24	2	10	13	32	29	37	100	100	100
1514	Sande	29	29	18	6	10	14	35	38	32	88	86	100
1515	Herøy	27	25	22	-	4	12	27	29	34	91	91	100
1516	Ulstein	20	17	17	9	8	14	30	26	32	84	92	100
1517	Hareid	23	20	22	-	2	8	23	23	30	70	70	96
1519	Volda	21	19	17	3	6	14	24	25	31	87	87	100
1520	Ørsta	26	24	24	3	4	12	29	28	37	78	87	100
1523	Ørskog	39	27	28	-	-	-	39	27	28	68	93	100
1524	Norddal	33	20	22	1	1	7	34	21	29	94	94	100
1525	Stranda	49	12	16	-	-	13	49	12	29	72	40	100
1526	Stordal	45	46	35	6	17	19	52	63	54	79	77	94
1528	Sykkylven	22	19	8	-	11	26	22	30	34	75	75	100
1529	Skodje	23	27	34	4	4	9	27	31	43	100	87	100
1531	Sula	20	16	16	1	6	31	22	22	47	100	100	100
1532	Giske	27	26	11	-	9	15	27	35	26	78	97	93
1534	Haram	27	23	19	9	11	21	36	33	40	57	59	100
1535	Vestnes	42	38	35	-	-	11	42	38	45	95	97	96
1539	Rauma	35	25	26	2	4	8	36	29	34	100	100	100
1543	Nesset	31	34	32	11	12	11	42	46	43	94	94	100
1545	Midsund	29	20	25	8	6	20	37	26	45	89	89	100
1546	Sandøy	39	27	28	4	7	6	43	34	34	93	100	100
1547	Aukra	38	33	34	6	14	16	44	47	50	98	98	98
1548	Fræna	32	29	25	9	8	16	42	38	41	70	70	100
1551	Eide	31	27	26	11	20	19	42	47	45	94	91	94
1554	Averøy	28	23	16	-	1	10	28	24	26	83	83	100
1556	Frei	48	45	36	12	19	20	60	63	56	96	96	96
1557	Gjemnes	16	16	16	-	6	14	16	22	30	88	88	96
1560	Tingvoll	27	26	21	7	7	17	34	34	38	90	81	100
1563	Sunnadal	37	28	25	3	13	17	40	41	42	85	100	100
1566	Surnadal	22	21	23	-	9	9	22	30	32	97	97	98
1567	Rindal	36	26	24	6	17	17	42	44	41	78	56	95
1569	Aure	-	24	16	10	10	22	10	34	38	62	70	100
1571	Halsa	24	28	20	-	-	15	24	28	35	77	77	100
1572	Tustna	21	22	22	-	-	19	21	22	41	100	100	100
1573	Smøla	31	28	25	28	25	29	59	53	54	87	87	100
Møre og Romsdal		27	23	22	4	8	14	31	31	36	85	87	99
Landet		24	-	21	3	-	12	27	-	33	83	-	97

Hogsneset, Hustad, Fræna kommune

Foto: Jørn Kjersheim

Kvardag

Dei store stormane
har du attom deg.
Då spurde du ikkje
kvi du var til,
kvar du kom ifrå eller kvar du gjekk,
du berre var i stormen,
var i elden.
Men det gjeng an å leva
i kvardagen òg,
den grå stille dagen,
setja potetor, raka lauv
og bera ris,
det er mangt å tenkja på her i verdi,
eit mannaliv strekk ikkje til.
Etter strævet kan du steikja flesk
og lesa kinesiske vers.
Gamle Laertes skar klunger
og grov um fiketrei,
og let heltane slåst ved Troja

Olav H. Hauge